

ਐਤਵਾਰ, 13 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2025

1 ਵਿਸ਼ਾਖ { ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 557
ਬਿਕਰਮੀ 2082

ਜਿਲਦ/VOL. : 73

ਅੰਕ/NO. : 312

ਰੋਜ਼ਾਨਾ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ

DAILY NAWAN ZAMANA • SUNDAY, 13 APRIL, 2025

ਜਲੰਧਰ

'ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ' ਦੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰ	
ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ (ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ)	0181-5097300
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ	0181-5097302
ਸਾਹਿਤ ਸੰਪਾਦਕ (ਐਤਵਾਰਤਾ)	0181-5097305
ਕੰਪਿਊਟਰ ਰੂਮ	0181-5097310
ਵੈੱਬ ਟੀ ਵੀ	0181-5133160

You Tube nawan zamana TV

ਕੀਮਤ/PRICE : 5.00 ਰੁਪਏ

Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.I.)-00068/57

E-mail : nawanzamana@gmail.com

www.nawanzamana.in ਸਫ਼ੇ : 12+6=18

ਬਾਦਲਾਂ ਦਾ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਲੱਭਾ

ਮੁੜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਖਬੀਰ ਦਾ ਸਨਸਨੀਖੇਜ਼ ਬਿਆਨ : ਐੱਸ ਜੀ ਪੀ ਸੀ ਨੇ ਤਖਤਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਛੁਡਵਾ ਕੇ ਬਚਾਅ ਲਿਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਖੱਟੀ, ਕੋਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ)

ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਇੱਥੇ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ ਵਿਚ ਹੋਏ ਡੈਲੀਗੇਟ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਡੇਲ ਨੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦਾ ਨਾਂਅ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਤਾਈਦਾ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ ਨੇ ਕੀਤੀ ਤੇ ਤਾਈਦਾ ਦੀ ਮਜ਼ੀਦ ਮਹੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਗੋਰਵਾਲ ਨੇ ਕੀਤੀ।

ਡੈਲੀਗੇਟਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਂਅ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਫਸਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕ ਨੇ 'ਬੋਲੋ ਜੋ ਨਿਹਾਲ, ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ' ਦੀ ਗੂੰਜ ਵਿਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਬਾਦਲ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ।

ਡੈਲੀਗੇਟਸ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਵਰਗਿਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਸੌਂਪੇ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਉਪਰੰਤ ਡੈਲੀਗੇਟਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਹ ਪੱਕਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ, ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਤੇ ਅਣਦੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕਦੇ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ'।

ਵਡੇਰੀ ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਿਆਂ

ਫੈਡਰਲਿਜ਼ਮ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਉਹਨਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਦੂਰ ਗਏ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਪਸੀ ਮਤਭੇਦ ਭੁਲਾ ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਪੰਥਕ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਣ ਰੱਖਦੇ। ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਵੇਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਉਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ, ਜਦੋਂ ਪਾਰਟੀ ਤਿੰਨ ਕਾਲੇ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਐੱਨ ਡੀ ਏ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਹੋਇਆ। ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਹੋਈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ

ਮੰਦਭਾਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਐੱਨ ਡੀ ਏ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਨਪੁਤਲੀਆਂ ਅੱਗੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ/ਬੋਰਡਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਟਰੋਲ ਹੇਠ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਵਾ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਆਪਣੇ ਹੇਠ ਲਿਆ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਸੁਖਬੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੰਦਭਾਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੌਮ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ

ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਜਥੇਦਾਰ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਰਾਖੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਉਹ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਤਖ਼ਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ 'ਕਬਜ਼ਾ' ਖ਼ਤਮ ਕਰਵਾਇਆ।

ਉਹਨਾਂ ਡੈਲੀਗੇਟਸ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ 2027 ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਖਿੱਚਣ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਤਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਆਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਮੈਂ ਭਰੋਸਾ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਜਿਸ ਗੈਰਸਟਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਨਸ਼ਾ ਮਾਫੀਆ ਦੀ ਪੁਸ਼ਤਪਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰੇਗੀ।

ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਉਦਯੋਗ ਵਾਪਸ ਲਿਆਵਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਵਾਂਗੇ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਸਹਿਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਮਿਲੇ। ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨੰਬਰ ਇਕ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸੰਕਲਪ ਹਾਂ। ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਅਗੂਦਾ ਛੱਡ ਨੂੰ ਪੱਛੋਂ ਰਾਹੀਂ ਮੌੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

• ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 6 'ਤੇ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਲਈ ਵੀ ਡੈਂਡਲਾਈਨ ਤੈਅ, ਬਿੱਲ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਹਾਂ-ਨਾਂਹ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਆਪਣੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਲਈ ਵੀ ਡੈਂਡਲਾਈਨ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਘੋਲੇ ਗਏ ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ-ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਦਰਅਸਲ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਬਨਾਮ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 415 ਸਫ਼ਿਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਘੋਲੇ ਗਏ ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਵਿੱਚ-ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਘੋਲੇ ਗਏ ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪਤਾ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੀ ਰਾਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੂਰੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ

ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 201 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਘੋਲੇ ਗਏ ਬਿੱਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੋਲ ਪੂਰੀ ਵੀਟੋ ਜਾਂ ਪਾਕੇਟ ਵੀਟੋ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਪਾਲਿਕਾ ਬਿੱਲ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ।

ਜਸਟਿਸ ਜੇ ਬੀ ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ ਤੇ ਜਸਟਿਸ ਆਰ ਮਹਾਦੇਵਨ ਦੀ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 201 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਿਸੇ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਕੇ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਘੋਲੇ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੋਲ ਘੋਲ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣੀ ਹਵੇਗੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਦੱਸਣਾ ਹਵੇਗਾ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ। ਬੈਂਚ

• ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 6 'ਤੇ

ਮੰਡੀ ਨੂੰ ਕੁੱਲੂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ

ਵਾਲਾ ਪੁਲ ਡਿੱਗਿਆ

ਸ਼ਿਮਲਾ : ਕੌਮੀ ਮਾਰਗ 305 'ਤੇ ਮੰਡੀ ਨੂੰ ਕੁੱਲੂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ 1980 'ਚ ਬਣਿਆ ਪੁਲ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਕੁੱਲੂ ਦੇ ਬੰਜਰ ਵਿਖੇ ਤੜਕੇ ਡਿੱਗ ਗਿਆ। ਪੁਲ ਤੋਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਟਰੱਕ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਗਿਆ, ਪਰ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਕੁੱਲੂ ਦੇ ਡੀ ਸੀ ਪੀ ਤੇਰਲ ਐੱਸ ਰਵਨੀਸ਼ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਟਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹਲਕੇ ਵਾਹਾਨਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਟਰੱਕਾਂ ਨੂੰ ਪੱਛੋਂ ਰਾਹੀਂ ਮੌੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

20 ਮਈ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਇੱਥੇ ਸਮੂਹ ਮਜ਼ਦੂਰ/ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 20 ਮਈ ਨੂੰ ਦੇਸ਼-ਵਿਆਪੀ ਹੜਤਾਲ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਸਵਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਏਟਕ, ਸੀਟੂ, ਸੀ ਟੀ ਯੂ. ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਏਟਕ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਸਲ, ਬੁਹਮਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਦਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਟੂ ਵੱਲੋਂ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠਾ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਖਾਖੜਖੇੜੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰਾਮ, ਸੀ ਟੀ ਯੂ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਰਮਪੁਰਾ, ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਯੂ ਪੀ, ਬੈਂਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਕਿਸ਼ੋਰ ਚੰਦ ਸਰੀਨ, ਸੁਰੇਸ਼ ਭਾਟੀਆ, ਪੰਜਾਬ ਰੇਡਵੇਜ਼ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਸਨੌਤਰਾ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਬੂ, ਕੋਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਨਰਿੰਦਰ ਬੱਲ, ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਟੋਨਾ, ਟੈਲੀਕਾਮ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਕੁਲਵੰਤ ਗਾਂਢੇ ਬਾਵਾ, ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਿਜਾਮਪੁਰਾ, ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਦੇ ਆਗੂ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਖਜਾਲਾ ਆਦਿ ਆਗੂ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ

• ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 6 'ਤੇ

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਚੀਨ ਵਾਂਗ ਟਰੰਪ ਖਿਲਾਫ ਡਟਵਾਂ ਸਟੈਂਡ ਲਵੇ : ਬਰਾੜ

ਵਰੀਕੋਟ (ਐਲਿਗਜੈਂਡਰ ਭਿਸ਼ਨਾ)

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ 'ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ' ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਭਾਵੇਂ ਲੱਖ ਦਾਅਵੇ ਕਰਦੀ ਰਹੇ, ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਹਰ ਚੋਣ 'ਤੇ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਜ਼ੀਰ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ

ਸਕੱਤਰ ਬੰਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੌਂਸਲ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਫੌਜ ਦੇ ਉੱਚ ਅਫਸਰ ਦੀ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਕੁੱਟਮਾਰ ਅਤੇ ਹੁਣ ਥਾਣਾ ਗੱਦਿਦਵਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਰਪੰਚ ਹੱਥੋਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਸ

ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵਿੱਚ ਕਤਲ ਕਰ ਦੇਣਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਗੜੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਨਸ਼ਾ ਪੀੜਤਾਂ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਤਸਕਰਾਂ 'ਤੇ ਹੀ

• ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 6 'ਤੇ

ਝੋਨੇ ਦੀ ਲੁਆਈ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਜ਼ੋਨਾਂ 'ਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ : ਮਾਨ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਜੂਨ ਤੋਂ ਝੋਨੇ ਦੀ ਜ਼ੋਨ ਵਾਰ ਕਾਬਜ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਇੱਥੇ ਸਰਕਾਰ-ਕਿਸਾਨ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਐਨਦਾਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੌਮੀ ਅਨਾਜ ਭੰਡਾਰ ਵਿੱਚ 45 ਫੀਸਦੀ ਅਨਾਜ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਝੋਨੇ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਦੇ 70 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਗਰ ਝੀਲਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਪਾਣੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਪਾਣੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਜੋ

• ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 6 'ਤੇ

ਈ ਡੀ ਨੇ ਏ ਜੇ ਐੱਲ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਚਿਪਕਾਏ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਐਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ (ਈ ਡੀ) ਨੇ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਐਸਸੀਏਡਿਡ ਜਨਰਲ ਲਿਮਟਿਡ (ਏ ਜੇ ਐੱਲ) ਦੀ 661 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਏ ਜੇ ਐੱਲ ਬਿਲਾਵ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਈ ਡੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਆਈ ਟੀ ਓ ਸਥਿਤ ਹੋਰਲਾਡ ਹਾਊਸ, ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਬਾਂਦਰਾ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਸਥਿਤ

• ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 6 'ਤੇ

ਯੂ ਪੀ ਆਈ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ 'ਚ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਠੱਪ

ਮੁੰਬਈ : ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੋਲੀਸਿੰਗ ਏਜੰਸੀ (ਯੂ ਪੀ ਆਈ) ਸਰਵਿਸ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਠੱਪ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੋਲੀਸਿੰਗ, ਫੋਨਪੈ, ਗੁਗਲ ਪੇ ਨਾਲ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਫਾਨ ਹੋ ਗਏ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 26 ਮਾਰਚ ਤੇ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਆਈ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੈਸ਼/ਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਪੁਆ ਬੈਨੇ ਸਨ, ਉਹ ਉੱਥੇ ਕਾਫ਼ੀ ਖੰਜਾਲ-ਖੁਆਰ ਹੋਏ। ਛੋਟੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰੋਫਾਨ ਹੋਏ ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣੇ ਗਏ ਕਿ ਫਿਰ ਨਕਦੀ ਵੱਲ ਮੁੜਨਾ ਪੈਣਾ।

ਕੁਲ ਹਿੰਦ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਦੀ 30ਵੀਂ ਕੌਮੀ ਕਾਨਫਰੰਸ 15, 16 ਤੇ 17 ਨੂੰ

ਸ਼ਾਹਕੋਟ (ਗਿਆਨ ਸੈਦਪੁਰੀ)-ਕੁਲ ਹਿੰਦ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਦੀ 30ਵੀਂ ਕੌਮੀ ਕਾਨਫਰੰਸ 15, 16 ਅਤੇ 17 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਨਾਗਪੁਰੀਨਮ (ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ) ਵਿਖੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। 'ਕਾਮਰੇਡ ਅਤੁਲ ਕੁਮਾਰ ਅਨਜਾਨ ਹਾਲ' ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨਿਹਾਲਗੜ੍ਹ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਲਕਰਨ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਡਿਪਟੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੋਲਵੀਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਮੱਧੂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 36 ਡੈਲੀਗੇਟ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ। ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਦੀਆਂ ਟੋਲੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਤਰਕੀਬ ਫੇਲੂ !

ਪਟਿਆਲਾ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦਾ) ਸੋਨੀਪਤ ਵਿੱਚ ਓ ਪੀ ਜਿੰਦਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਵਾਲੇ ਹੋਸਟਲ 'ਚ ਕਥਿਤ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਨੂੰ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਤਰਕੀਬ ਤਾਂ ਨਿਵੇਕਲੀ ਸੀ, ਪਰ ਠੱਸ ਹੋ ਗਈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਵੀਡੀਓ ਮੁਤਾਬਕ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਟਰਾਲੀ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਠੱਕਰ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਕੁੜੀ ਦੀ ਚੀਕ ਨਿਕਲ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਕਿਊਰਟੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ੱਕ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਗ ਖੁਲ੍ਹਵਾਇਆ ਤਾਂ ਅੰਦਰੋਂ ਕੁੜੀ ਨਿਕਲੀ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸੁਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਜ ਮੋਹਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਕਿਊਰਟੀ ਕਾਰਨ ਸਕੀਮ ਧਰੀ-ਧਰਾਈ ਰਹਿ ਗਈ।

ਅੱਜ-ਨਾਮਾ

ਕੀਤੀ ਮੀਟਿੰਗ ਇੱਕ ਧਿਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ, ਮੁੜ ਕੇ ਚੁਣ ਲਿਆ ਕਹਿਣ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੋਲੀ।

ਪੁਰਾਣੇ ਲੀਡਰ ਕਈ ਵੱਡੇ ਨੇ ਬਾਹਰ ਧੱਕੇ,

ਆਪਣੇ ਪੱਖੋਂ ਉਹ ਕਰਨ ਵਖਿਆਨ ਬੋਲੀ।

ਧੜਿਆਂ ਦੇਵਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਜਦ ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ,

ਲੱਗੇ ਆਉਣ ਫਿਰ ਸਖਤ ਬਿਆਨ ਬੋਲੀ।

ਚਿੱਕੜ ਸੁੱਟਣ ਵਿੱਚ ਰੁੱਖੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇਵੇਂ,

ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸਾਂਝਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਧਿਆਨ ਬੋਲੀ।

ਜੋੜਨੀ ਭੀੜ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂ ਲਈ ਖਾਸ ਐਥੀ,

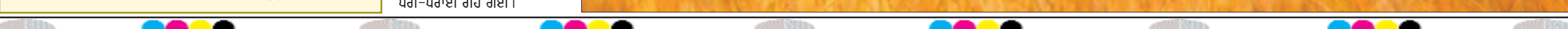
ਤਕੜੇ ਹੋਣ ਦਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਭਰਮ ਬੋਲੀ।

ਅਕਾਲੀ ਵਰਕਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਜੇ ਪੁੱਛ ਲਈਏ,

ਆਪੇ ਜੜ੍ਹੀ ਬਹਿ ਗਏ ਮਾੜੇ ਕਰਮ ਬੋਲੀ।

-ਤੀਸ ਮਾਰ ਖਾਂ

CMV

ਲਵਿੰਗ ਲਿਟਲ ਪਲੇਵੇ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਵਿਸਾਖੀ ਤੇ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ

ਮਲੋਟ (ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੱਕੜ)-ਸਥਾਨਕ ਲਵਿੰਗ ਲਿਟਲ ਪਲੇਵੇ ਐਂਡ ਪ੍ਰੈਪਾਰੇਟਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸੰਘਿਆ 'ਤੇ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸ਼ਬਦ ਗਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਨੌਨੂ ਮੁੰਨੂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਭੋਗੜਾ ਅਤੇ ਗਿੱਧਾ ਆਦਿ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਖਾਏ। ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਗੀਤ 'ਜੱਟਾਂ ਆਈ ਵਿਸਾਖੀ', 'ਮਾਕਦਾ ਦਮਾਦੇ ਜੱਟ ਮੇਲੇ ਆ ਗਿਆ' ਆਦਿ 'ਤੇ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਮਨਮੋਹਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੈਡਮ ਮੀਨਾ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਨ 1699 ਵਿੱਚ ਦਸਮਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਸਜਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਵੈਸਾਖ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਹਾੜੀ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਕਟਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਹਰ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਫ਼ੈਸੀ ਫ਼ੈਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਨਾਵਾਂ ਪਾ ਕੇ ਛੱਜ, ਦਾੜੀ, ਪੱਧੀਆਂ, ਢੋਲ, ਚਰਖਾ ਆਦਿ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵਭੰਜੀ ਸਰਪਾਜ਼ਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੈਡਮ ਅੰਨੂ, ਗਗਨ, ਨਿਸ਼ਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੰਬੰਧੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਸ਼ੇਰਪੁਰ (ਰਵੀ ਟਿੱਬਾ)-ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਡਾ ਬਲਵਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਮਰੇ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਮਲੋਟਕੋਟਲਾ ਡਾ. ਸੰਜੇ ਗੋਇਲ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਟੀਕਾ-ਕਰਨ ਅਫਸਰ ਡਾਕਟਰ ਰੋਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਬੈਂਸ ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਡਿ. ਪੀ.ਐੱਚ.ਸੀ. ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਪੰਜਗਰਾਈਆਂ ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਕਲਿਆਣ ਵਿਖੇ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਲਾਕ ਐਂਜੂਕੇਟਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਟਿੱਬਾ ਤੇ ਹੈਲਥ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਖਾਨ ਨੇ ਅਡੋਲੈਸੈਂਟ ਹੈਲਥ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬੰਬੋਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਵੱਥ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਤਹਿਤ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ 10 ਤੋਂ 19 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸੁਖੀ ਸਿਹਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਧੀਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਨ ਸਿਹਤ, ਪੋਸ਼ਣ, ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ, ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਲਤ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਖੇ ਅਡੋਲੈਸੈਂਟ ਵੈੱਡਲੀ ਹੈਲਥ ਕਲੀਨਿਕ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਖ਼ੁਫ਼ਤ ਸਲਾਹ, ਜਾਂਚ ਤੇ ਇਲਾਜ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਮਲ ਕੌਰ ਸੀ.ਐੱਚ.ਓ, ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ ਮਪਹਵ (ਮ), ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਮਪਹਵ (ਫ), ਕਿਰਨਪਾਲ ਕੌਰ ਆਸ਼ਾ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਆਸ਼ਾ ਤੇ ਲੋਕ ਹਾਸ਼ਰ ਸਨ।

ਆਕਸਫੋਰਡ ਸਕੂਲ 'ਚ ਮਨਾਇਆ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ

ਬਠਿੰਡਾ (ਰਾਜੀਵ ਗੋਇਲ)-ਦਿ ਆਕਸਫੋਰਡ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਐਂਜੂਕੇਸ਼ਨ ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ ਵਿਖੇ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਭਾਵ 'ਖ਼ਾਲਸਾ-ਸਿਰਜਨਾ ਦਿਵਸ' ਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਬੜੀ ਹੀ ਸ਼ਰਾਪ ਤੇ ਚਾਅ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਵੇਰ ਦੀ ਸਭਾ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਗੰਗਾਰੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਗਮਨ ਸ਼ਬਦ 'ਦੇਹ ਜ਼ਿਵਾ ਵਰ ਮੇਰਿ ਇਹੋ' ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਚਾਰ ਹਾਊਸਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕ-ਗੀਤ, ਗਿੱਧਾ, ਭੰਗੜਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਗਿੱਧਾ-ਭੰਗੜਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਪੰਡਾਲ ਹੀ ਝੂਮਣਾ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਦੋਂ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਨਿਰੰਗ-ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਵਿੱਚ ਜਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਗਤਕੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਬਾਣੇ 'ਚ ਜਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਗਤਕੇ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਦਿਲ ਕੰਬਾਉ ਜੋਰ ਦਿਵਾਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਊਸ ਡਿਸਪਲੇਅ ਬੋਰਡ ਡੈਕੋਰੇਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰੂਪ ਲਾਲ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਸਾਨੂੰ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਹਨ ਤੇ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਾਂ। ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਿਰਜਨਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦਿਵਸ ਸਾਨੂੰ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਮੈਂਬਰ ਸ੍ਰ. ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ (ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ), ਹਰਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਗਗਨ ਬਰਾੜ (ਚੇਅਰਮੈਨ), ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਪ੍ਰਧਾਨ), ਪਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰੀ ਵਿੱਲੋ (ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ), ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਸਰਪੰਚ (ਵਿੱਤ-ਸਕੱਤਰ) ਨੇ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ।

ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਗਵਰਨਿੰਗ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੀਤੇ ਨਵੇਂ ਕੀਰਤੀਮਾਨ ਸਥਾਪਤ

ਇਤਿਹਾਸਕ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਗਵਰਨਿੰਗ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਨਵੇਂ ਕੀਰਤੀਮਾਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਵਾਏ। ਖਾਲਸਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਖਾਲਸਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਸਪੋਰਟਸ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਖਾਲਸਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਐਲਾਨ 'ਤੇ ਮਾਣ ਮੰਗੂਸ਼ਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅੰਤ-ਆਧੁਨਿਕ ਇਨਫ਼ਾਰਮੇਸ਼ਨ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਈ. ਟੀ. ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ) ਦੀ ਲਵਲ ਹੀ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੌਂਸਲ ਅੰਦਰ ਭਰ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਚੋਂ ਮੰਗੀ ਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਉਭਰੀ ਹੈ। ਖਾਲਸਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ਦੀ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਸਥਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨੇ 'ਖਾਲਸਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ' ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵੀ ਉਲੀਕਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ 'ਚ ਇਹ ਇੱਕ ਦਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਕਦਮ ਹੋਵੇਗਾ। 22 ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਫ਼ਤਾਪੂਰਵਕ ਚਲਾ ਰਹੀ ਗਵਰਨਿੰਗ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਅਨੁਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਤੇ ਸੁਪਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਮੀਤ ਸਟੱਡੀ ਸੈਂਟਰ ਵੀ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਪ੍ਰਸਾਰ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਗੁਰਵਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਤਹਿਤ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਬੰਧ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਦਿਤ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਸਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਚਾਲਸਰ ਅਤੇ ਸੰਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤਿਆਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਜੀਨੀਆ, ਪ੍ਰੋ-ਚਾਂਸਲਰ ਅਤੇ ਆਨਰੇਰੀ ਸਕੱਤਰ ਰਜਿੰਦਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਛੀਨਾ ਦੀ ਅਫ਼ਤਬੰਦ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਨਿੰਦਾ

ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਥ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਥਾਪਿਆ

ਬਕਾਇਆ ਕਿਸਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੇਂਟ ਲੰਗਟ ਕਾਰਨ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੌਥ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣਿਆ।ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਅਫ਼ਤਬੰਦ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਰਜਿ 1180 ਪੂਰੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਆਲਟ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਪਰ ਨਵੇਂ

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਮੂੰਹ-ਤੋੜਵਾਂ ਜਵਾਬ : ਰਾਏ, ਹੈਪੀ ਤੇ ਲਿਬੜਾ

ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਪ੍ਰਮੋਦ ਭਾਰਦਵਾਜ)-ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏ, ਬਸੀ ਪਠਾਣਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈਪੀ ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਯੋਜਨਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਜੇ ਲਿਬੜਾ ਨੇ ਬੱਚਤ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਪੰਨੂ ਵਰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਤੋੜਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।ਵਿਧਾਇਕ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਹੋਏ ਹਨ।ਉਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨਸ਼ਾਸ, ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲਿਤ ਬੰਧੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਤੇ (ਬਹੁਜਨ) ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭੇਦਭਾਵ ਖਿਲਾਫ਼ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਜਦਕਿ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਕਿਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਵੀ ਕੀਤਾ।ਉਹ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੇ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰੀ,

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਤੇ ਭਾਰਤ ਗਣਤੰਤਰ ਦੇ ਮੌਢੀ ਸਨ।ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਸਿਰਫ਼ ਦੱਬੇ ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੀ ਮਸੀਹਾ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਯੁੱਗ ਪੁਰਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਾਨ ਸਨ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਹਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਬਿਆਨ ਆਉਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਸਮਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਪੰਨੂ ਵਰਗਾ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਮਨ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਪੰਨੂ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਹਿੰਮਤ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਆ ਕੇ ਦਿਖਾਵੇਂਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪੰਨੂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਮਤ ਹੈ ਤਾਂ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਬੁੱਤ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਵੇਖੋ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਨੂ ਵਰਗੇ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਫੀਨੀਵਾਲ ਕਲਾਂ 'ਚ 'ਪੰਜਾਬ ਸੰਭਾਲ' ਰੈਲੀ ਭਲਕੇ

ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ (ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲੌਹਗੜ੍ਹ)-ਪਿੰਡ ਫੀਨੀਵਾਲ ਕਲਾਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ 'ਪੰਜਾਬ ਸੰਭਾਲੋ ਰੈਲੀ' 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 1 ਵਜੇ ਬਸਪਾ ਆਗੂ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਫੀਨੀਵਾਲ ਖੁਰਦ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਫੀਨੀਵਾਲ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੋਨਾ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਫੀਨੀਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਲੋਕਚਾਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਝਲੂਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।ਮੈਡਮ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਵਿਰਕ, ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਪੰਝੀ, ਡਾ. ਜੋਮਾ ਸਿੰਘ ਗੰਡੇਵਾਲ, ਡਾ. ਜਗਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ, ਜਦੋਂਕਿ ਡਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਝਲੂਰ, ਜਥੇ: ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨਗੇ।

ਟੈਗੋਰ ਵਿਦਿਆਲੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ

ਲੌਗੋਵਾਲ (ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੱਪਲ) ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਨਾਮਵਰ ਟੈਗੋਰ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਲੌਗੋਵਾਲ ਦਾ ਪੰਜਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹਰ ਵਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਿਹਾ। ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਲਗਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਨੇ 99.8 ਫੀਸਦੀ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲਾ, ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿੰਘ ਨੇ 98.8 ਫੀਸਦੀ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਦੂਸਰਾ ਤੇ ਸੁਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ 98.6 ਫੀਸਦੀ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਮਨ ਗਰਗ ਪੁੱਤਰ ਕਮਨਦੀਪ, ਸਹਿਜਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ (98%), (98.2) ਤੇ ਗੁਰਨੂਰ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ 97.8 ਨੇ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਮਾਤ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ 90 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ।ਸਕੂਲ ਦੀ ਇਸ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੈਡਮ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮੰਬਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੰਡਰ, ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਤੇ ਜਤਿੰਦਰ ਗਿੱਲੀ ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸਕੂਲ ਸਟਾਫ਼ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

.ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਗਵਰਨਿੰਗ ਕੌਂਸਲ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

22
ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ
ਖਾਲਸਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ

ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਆਫ
ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ
ਫਾਰ ਵੂਮੈਨ (ਆਟੋਨੋਮਸ
ਕਾਲਜ), ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ

ਸ: ਸੰਤਿਆਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਜੀਨੀਆ
ਚਾਂਸਲਰ/ਪ੍ਰਧਾਨ

ਸ: ਰਜਿੰਦਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਛੀਨਾ
ਪ੍ਰੋ-ਚਾਂਸਲਰ/ਆਨਰੇਰੀ ਸਕੱਤਰ

ਐਵੀਨਿਊ, ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਆਫ ਨਰਸਿੰਗ, ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਆਫ ਫਾਰਮੇਸੀ, ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਆਫ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਆਫ ਵੈਟਰਨਰੀ ਐਂਡ ਐਨੀਮਲ ਸਾਇੰਸਜ਼, ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਆਫ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਮੋਹਾਲੀ, ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਲਾਅ, ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਚਵਿੰਡਾ ਦੇਵੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਕਾਲਜ ਫ਼ਾਰ ਵੂਮੈਨ, ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਗਰਲਜ਼ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਜੀ. ਟੀ. ਰੋਡ, ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਰਣਜੀਤ ਐਵੀਨਿਊ, ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਹੋਰ, ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਘੁੰਗ, ਜਲੰਧਰ ਨੂੰ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਸਹਿਤ ਚਲਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਤੇ ਸੁਹਿਰਦ ਸਮਾਜ ਸਿਰਜਣ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਪੁਲਾਂਘਾ ਪੁੱਟ ਕੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਚਨਬੱਧ

ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਵੱਸਦੀ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ

ਉਲੀਕੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ :

ਖਾਲਸਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਆਈ. ਟੀ. ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ

ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ

ਦੇ
ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ

ਦੇ ਪਾਵਨ ਅਵਸਰ 'ਤੇ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਵੱਲੋਂ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ

ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਇੱਥੇ ਸਕੈਨ ਕਰੋ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਦੇ ਵੱਟਸਐਪ ਚੈਨਲ ਨਾਲ ਜੁੜੋ

ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ

ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ

ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਸ਼ੁੱਭ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਪਲੀਮੈਂਟ

ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਸ਼ੁੱਭ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਵਸਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

IS:458

CM/L-9700004311

Er. Suraj Dhiman 98555-05151
 B.Tech (Civil) 85570-05151
 Balwant Dhiman 75088-86000
 Dheeraj Dhiman 96464-20218
 svrccdoba@gmail.com

SHREE VISHWAKARMA RCC PIPE CO.

Mfrs. of :

- RCC Pipes & Collars 6 to 56 Inches
- (Plain end & S & S) Paver Tiles
- Checker Tiles
- Fencing Poles
- Main Hole Cover
- Cement Blocks

Balwant Rai Dhiman

Village : Nangal Majha, Phagwara, 2 Kms. Distance
 (Opp. Punjab Bone Mills, G.T. Road)

ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਸ਼ੁੱਭ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਵਸਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

Er. Kulwinder Singh MD.
 Er. Sukhdev Singh
 Er. Harjot Singh

95012-00083
 95013-00083
 Kchagger@yahoo.com

AMCO

Manufacturing of :

Milk Boiling, Khoya Making Machine, Rasgulla-Gulab Jamun Machine,
 Potato Peeler Machine, Water Cooler & Chapati Machine

AMAR MANUFACTURING CO.

Near Vindsor Palace, G.T. Road, Phagwara-144401 (Pb.)

ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਸ਼ੁੱਭ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਵਸਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

GSTIN : 03ADDPJ7328N1ZF

M. 98151-35180

Bankers : UNION BANK OF INDIA

PUNJAB FOUNDRY & MECHANICAL WORKS

**Mfrs & Supp. of : Oil Engine,
 Machinery, Tractor & Motor Parts
 Specialists in : All Kinds of Castings
 G.T. Road Phagwara. 144401 (Pb.)**

ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਸ਼ੁੱਭ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਵਸਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

RAYAT INDUSTRIES

New Vishwakarma
 Nagar Plahi Road
 Phagwara-144401
 Manufacturer of all
 kind of Tractor and
 Combine parts

Varinder Singh Rayat

M. : 98884-00008, 98150-00585

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਚੀਫ਼ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ

ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਮੂਹ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ

ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ

ਦੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
 ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ	ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ	ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ	ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ	ਆਨਰੇਰੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੱਥੂਨਗਲ	ਆਨਰੇਰੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਰਮਣੀਕ ਸਿੰਘ ਫਰੀਡਮ	ਆਨਰੇਰੀ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਵਤਰ ਮੈਂਬਰ ਵਿਚਾਰਸ ਸ. ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿੰਸ	ਆਨਰੇਰੀ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ, ਜਲੰਧਰ

ਮਾਡੀਕੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ

ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ (ਲਵਲੀ ਮਾਡੀਕੇ)-ਪਿੰਡ ਮਾਡੀਕੇ ਵਿੱਚ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਸਰੋਤਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਨਵੰਤਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਸਰਪੰਚ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਸਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰ, ਹੋਪੀ ਪਾਲੀਵਾਲ, ਜਗਜੀਤ ਪਾਲੀਵਾਲ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਖੀ ਪਾਲੀਵਾਲ, ਬਿਦਰ ਬੁੱਟਰ, ਜਗਜੀਤ ਕੌਰ, ਜੰਗਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਦਾ ਸਿੰਘ, ਜੰਗੀ, ਕੁਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੋਰਾ ਸਿੰਘ, ਸੀਰਾ, ਅਨਮੋਲ, ਬਿਦਰਾ ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਟੀਮ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੀ।

ਬੇਰੁੱਤੇ ਮੀਂਹ ਤੇ ਤੂਫਾਨ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ 'ਤੇ ਫੇਰਿਆ ਪਾਣੀ

ਬਰੇਟਾ (ਗੋਤਵਾਲਾ)-ਇਲਾਕਾ ਬਰੇਟਾ ਵਿਖੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਦੇ ਮੀਂਹ ਤੇ ਤੂਫਾਨ ਨੇ ਤਪਦੀ ਹੋਈ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਤਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਵਾਈ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਾਣੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਗੇੜਾਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖੜੀ ਕਰਕੇ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਵੀ ਫਿਰਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਕਣਕਾਂ ਵੀ ਮੀਂਹ ਨਾਲ ਗਿੱਲੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨ ਕਣਕਾਂ ਕੱਲ ਬੈਠਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਧਰਮਪੁਰਾ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਗੁਰਦਾਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਚੱਕਰ ਲਾਉਣ ਗਏ ਤਾਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁੱਤਾਂ ਵਾਂਗ ਪਾਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਫਸਲਾਂ ਤੇਜ਼ ਤੂਫਾਨ ਨਾਲ ਫਿਰਾਈਆਂ ਪਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮੀਂਹ ਨੇ ਵੀ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਹੋਈਆਂ ਕਣਕ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਕੁਲਗੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਤਿਆਰ ਖੜੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਵਾਢੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਇਹ ਕਰਮ ਜੇਕਰ ਕਾਇਮ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਰ ਵਧ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਮਿੱਠੂ ਸਿੰਘ ਕਾਹਨਗੜ੍ਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਾੜ੍ਹੀ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਆਮਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਆਮਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮੰਮਸ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਕਰਵਾਏ ਬਦਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਛੋਟੇ ਵਰਗੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਝੱਲਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਬਰੇਟਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰੱਜਤ ਗਰਗ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੀਂਹ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘੱਟ ਪਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੀਂਹ ਜਾਂ ਹਨੇਰੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਣਕ ਦੀ ਫਸਲ ਜ਼ਰੂਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੈਸਨ ਡਵੀਜ਼ਨ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਤਿੰਨ ਨਵੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਮੋਗਾ (ਵਿਕਾਸ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ)-ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ ਅਨੁਸਾਰ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ 2025 ਨੂੰ ਸੈਸਨ ਡਵੀਜ਼ਨ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ 3 ਨਵੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮਿਸ ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ, ਮਿਸ ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਮਿਸ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੀ ਸੀ ਐੱਸ. ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਸੈਸਨ ਡਵੀਜ਼ਨ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਸਾਲਾ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਮਿਸ ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਮਿਸ ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਮਿਸ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਬਤੌਰ ਵਿਸ਼ਲ ਜੱਜ (ਜੁਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ)-ਕਮ-ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਨਵੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮਾਨਯੋਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਮੋਗਾ ਸਬਜ਼ਿਸਟਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਵਾਪੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਬਿਸ਼ਨ ਸਰੂਪ ਵਾਪੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਮੋਗਾ ਤੇ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਵਸਰ-ਕਮ-ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਗੇਂਡ-1, ਸੈਸ਼ਨ ਡਵੀਜ਼ਨ ਮੋਗਾ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਤੇ ਨਵੇਂ ਜੁਆਇਨ ਕੀਤੇ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਭ-ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਤੇ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸੀ ਸਬਜ਼ਿਸਟਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਹੁਦੇ ਉੱਪਰ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣ।

ਚੇਅਰਮੈਨ ਜੱਸੀ ਨੇ ਖੇਡ ਗਰਾਊਂਡ ਲਈ 3 ਲੱਖ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ

ਨਾਭਾ (ਵਰਿੰਦਰ ਵਰਮਾ)-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਯੋਜਨਾ ਬੋਰਡ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਨਾਭਾ ਦੇ ਹੋਟਵਾਰ ਨਜ਼ਵਾਨ ਆਗੂ ਜੱਸੀ ਜੋਗੀਆ ਵਾਲਾ ਨੇ ਖੇਡ ਗਰਾਊਂਡ ਖੁਸ਼ੀ ਗਰਾਊਂਡ ਪਿੰਡ ਅਲੀਗੜ੍ਹ ਕਲਾਂ ਦੇ ਗਰਾਊਂਡ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਰਨ ਲਈ 3 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦਾ ਚੈੱਕ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਤੇ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜੱਸੀ ਜੋਗੀਆ ਵਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਖਾ ਸਰਕਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਜ਼ਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਵੱਡੇ ਉਪਬੰਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਵਾਨਾਂ ਦੇ ਖੇਡਾਂ ਲਈ ਵਧੀਆ ਖੇਡ ਗਰਾਊਂਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੀ ਨਜ਼ਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਹੀ ਹੋ ਕੇ ਵੱਡੀਆਂ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਗਾ, ਦਲੇਰ ਸਿੰਘ ਪੰਚ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਆਦਿ ਨੇ ਖੇਡ ਗਰਾਊਂਡ ਲਈ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇਣ ਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜੱਸੀ ਜੋਗੀਆ ਵਾਲਾ ਦਾ ਪੰਨਵਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਖੂਬ ਆਗੂ ਲਾਗੀ ਖਹਿਰਾ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰਦਾਰ, ਬਿਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਚ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਭੋਜਮਾਜਰਾ, ਜਸਰਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਤੇ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ : ਵਿਧਾਇਕ

ਪਾਤੜਾਂ (ਨਿਭਾਨ ਸਿੰਘ ਬਟਵਾਲਾ)-ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਦੀ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਬੁਟਾਵਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਾਗੀਰਾਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਤੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਕਰੀਮਨਗਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਰਸੋਲੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਕਰਤਾਰਪੁਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਜੇਹਰ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਲਣ ਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਸਾਈਲੰਟ ਮੇਮੀਆ ਵਿਖੇ ਹਲਕਾ ਬੁਟਾਵਾ ਦੇ 7 ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ 74 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹੋਏ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਦਘਾਟਨ ਸਮਾਰੋਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਾਗੀਰਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 2022 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਨਾ ਹੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ, ਪਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਕਮਾਨ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ।

ਬਾਬਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਵੰਡੀ

ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ (ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲੋਹਗੜ੍ਹ)-ਪਿੰਡ ਮੁੱਖ ਵਿਖੇ ਦਰਦੇਸ਼ ਆਸ਼ਰਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਬਾਬਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਬਾਬਾ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਗਰਜਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 200 ਸਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਆਹਿਣਵਾਜ਼ੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਵੰਡਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ। ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਰਮਪਤਨੀ ਮੈਂਡਰ ਰਾਜਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵਿੱਚੋਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ਤ ਬਾਬਾ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਟੂ, ਸੀਨੀ: ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਮੌਤ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਬਲਗ੍ਰਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਖਸੀਆਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਉਦਮ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਸਰਪੰਚ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਰਾ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆ: ਬਲਜੀਤ ਗੁਰਮੁਖ, ਪਿੰਡ, ਅਧਿਆਪਕ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀਵਾਨਾ, ਸੁਬੇਦਾਰ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਨਸੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਸਮੇਤ ਤੇ ਗਿ੍ਫਤਾਰ

ਸ਼੍ਰੀ ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਪੁੱਜੇ ਭਾਰਵਾਜ)-ਬੀਤੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਣਿਆਂ ਦੀ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਣੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਸਮੇਤ ਗਿ੍ਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਚਾਰ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਚੁੰਨੀ ਕਲਾਂ ਚੌਕੀ ਦੀ ਇੱਕ ਪੁਲਸ ਪਾਰਟੀ ਬੀਤੀ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਚੁੰਨੀ ਕਲਾਂ ਦੀ ਕੁਲਪੁਰ ਫੰਡ 'ਤੇ ਗਏ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕੁਲਪੁਰ ਸਾਈਡ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੈਕਿੰਗ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੁਲਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਬੀਬੀਪੁਰ ਵਜੋਂ ਦੱਸੀ। ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ 240 ਗੋਲੀਆਂ ਲੋਕੇਟਿਲ ਤੇ 1100 ਰੁਪਏ ਭਰੰਗ ਮਨੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਥਾਣਾ ਬਡਾਲੀ ਆਲਾ ਸਿੰਘ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਚ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗਿ੍ਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਚੁੰਨੀ ਕਲਾਂ ਚੌਕੀ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਫਟਰੀਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਖਰੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨਜ਼ਦੀਕ ਚੈਕਿੰਗ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਥਾਣਾ ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇੱਕ ਪੁਲਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੋਖ ਦੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਵਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੇਬ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਲਿਫਾਫਾ ਕੱਢ ਕੇ ਪਾਸੇ ਝਾੜੀਆਂ 'ਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਥੋਂ ਖਿਸਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਪਤਾ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਕਤ ਨਜ਼ਵਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਅੱਜ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਖੋਜੀ ਗਿੱਲਾਂ (ਸੰਗਰੂਰ) ਵਜੋਂ ਦੱਸੀ। ਉਕਤ ਨਜ਼ਵਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸੁੱਟੇ ਗਏ ਲਿਫਾਫੇ ਨੂੰ ਚੁਕਵਾ ਕੇ ਚੈੱਕ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ 6.04 ਗ੍ਰਾਮ ਚਿੱਟਾ ਤੇ 1000 ਰੁਪਏ ਭਰੰਗ ਮਨੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਥਾਣਾ ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਚ ਅਜੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗਿ੍ਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਸਹਾਇਕ ਥਾਣੇਦਾਰ ਰਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਫਟਰੀਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮੀਂਹ ਤੇ ਝੱਖੜ ਕਾਰਨ ਸੈੱਡ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ 14 ਗਾਊਆਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਬੋਹਾ (ਨਿਰੰਜਣ ਬੋਹਾ)-ਤੱਜ ਮੀਂਹ ਤੇ ਝੱਖੜ ਆਉਣ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਕਣ 'ਤੇ ਆਈਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਬੋਹਾ ਗਰਿਸ਼ਮਾ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜੁੜਵੇਂ ਸੈੱਡ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ 14 ਗਾਊਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਤੇ 4 ਗਾਊਆਂ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਲ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਆਏ ਝੱਖੜ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੈੱਡ ਦੀ ਛੱਤ ਦੂਜੇ ਸੈੱਡ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਈ ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸੈੱਡਾਂ ਦੇ ਮਲਬੇ ਹੇਠ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਾਊਆਂ ਦੱਬ ਗਈਆਂ, ਜਿਉਂ ਹੀ ਇਹ ਸੈੱਡ ਡਿੱਗਣ ਦੀ ਅਨਾਉਸੇਂਟ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕ ਵੱਡੀ ਤਾਦਾ ਵਿੱਚ ਗਰਿਸ਼ਮਾ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਤੇ ਗਾਊਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਾਊਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾ ਵੀ ਲਈ ਗਈ। ਅੱਜ ਤੱਕ ਗਈਆਂ ਗਾਊਆਂ ਨੂੰ ਗਰਿਸ਼ਮਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਟੋਏ ਪੁੱਟ ਕੇ ਦਫਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈੱਡ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਵੀ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸੁਪਤਾਲ ਦੇ ਸਟਾਫ ਤੇ ਪੁਲਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਵੀ ਬਚਾਓ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।

ਵਕਫ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਦੇ ਮੁਸਲਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਵਿਰੋਧ

ਮਾਲੇਕੋਟਲਾ (ਅਸਗਰ ਪਹਿਰਾਹ)-ਮਾਲੇਕੋਟਲਾ ਦੇ ਸਰਹਿੰਦੀ ਗੇਟ ਵਿਖੇ ਵਕਫ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਜੋ ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਮਸ਼ਾਦ ਝੋਕ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ 'ਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁਸਲਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਸਥਾਨਕ ਸਰਹਿੰਦੀ ਗੇਟ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੋਸ ਰੈਲੀ ਕਰਕੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਕਾਲੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਮਰਦਾਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਕਾਵਲਿਆਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਂਦ ਹਰਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੁਨੀ, ਸ਼ੀਆ ਮੁਸਲਮ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਲਾਮਬੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁਸਲਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਵਕਫ ਸੋਧ ਬਿੱਲ 2025 ਹੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਮਾਲਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਥੇ ਹੀ

ਸਾਹਿਬ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗੁਰਮੀਤ ਕਮਾਰ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਾਂ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਇੱਕ ਵਿਧਾਇਕ ਮਾਲੇਕੋਟਲਾ ਡਾ. ਜਮੀਲ ਉਰ ਰਹਿਮਾਨ ਤੇ ਦੂਜਾ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਵਕਫ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮੁਹੰਮਦ ਉਵੈਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਬਣੇ ਵਕਫ ਸੋਧ ਐਕਟ 2025 ਵਿਰੁੱਧ ਮੱਤ ਪਾਸ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਹਾਥੀ ਸਮੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਕਫ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਮੁਸਲਮ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਅਨੁਛੇਦ 14, 15, 26 ਤੇ 29 ਦੀ

ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸਬਰ ਚੈੱਕ ਨਾ ਕਰੇ, ਜੇਕਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਤੇ ਆ ਗਏ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਸੰਭਾਲਣੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਮੁਹੰਮਦ ਜਮੀਲ ਉਰ ਰਹਿਮਾਨ ਵਿਧਾਇਕ ਮਲੇਕੋਟਲਾ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗੱਜਣਮਾਜਰਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਮਰਗੜ੍ਹ, ਮੁਹੰਮਦ ਉਵੈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪੰਜਾਬ ਵਕਫ ਬੋਰਡ, ਸੋਧ ਆਲਮ ਸ਼ੀਆ ਸਰਕਾਰ, ਹਜ਼ਰਤ ਮੱਲਾਨਾ ਮੁਬਤੀ ਦਿਲਸ਼ਾਦ ਅਲੀ, ਬੀਬਾ ਨਿਸ਼ਾਤ ਅਖਤਰ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਨਦੀਮ ਅਨਵਾਰ ਖਾਂ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਮੁਸਲਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਮੁਬੀਨ ਵਾਹੂਕੀ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨਾਂ ਨੂੰ ਵਕਫ ਸੋਧ ਐਕਟ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ। ਹਜ਼ਰਤ ਮੱਲਾਨਾ ਮੁਬਤੀ ਇਰਤਕਾ ਉੱਲ ਹਸਨ ਕਾਂਪਲਵੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾਅ ਕਰਵਾਈ। ਸਟੇਜ ਦਾ ਸੋਚਾਲਨ ਮੁਨਸ਼ੀ ਵਾਹੂਕੀ ਨੇ ਕੀਤਾ।

ਸਾਈਬਰ ਠੱਗਾਂ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਡਰਾਵਾ ਦੇ ਕੇ 30 ਲੱਖ ਠੱਗੇ

ਸ਼੍ਰੀ ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਪੁੱਜੇ ਭਾਰਵਾਜ)-ਬੀਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਿਜੀਟਲ ਐਡਵੇਟ ਕਰਨ ਦਾ ਡਰਾਵਾ ਦੇ ਕੇ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਮੋਟੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਵਸੂਲੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਇੱਕ ਕਬਿਰਤ ਠੱਗ 'ਚ ਬਸੀ ਪਾਠਾਣਾ ਨੇੜਲੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਿਹਾ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਡਰਾਵਾ ਦੇ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਤੋਂ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਠੱਗੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਾਮਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਵਟਸਐੱਪ ਕਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਮਾਲੂਮ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਡਰਾਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਝਾਂਸੇ 'ਚ ਆ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸੇ ਰਾਏ ਖਾਤੇ 'ਚ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪਾ ਦਿੱਤੇ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਨਾਮਾਲੂਮ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਥਾਣਾ ਸਾਈਬਰ ਕ੍ਰਾਈਮ ਡਵੀਜ਼ਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਫਟਰੀਸ਼ ਕੀਤੀ ਤੇ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਅਧਿਆਪਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਖਿਲਾਫ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰਾਂ ਹਾਥੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਬੈਂਸ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਭੇਜੇ

ਸਮਾਲਾ (ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ)-ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਂ ਤੋਂ ਲਟਕਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ-ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵਾਜਿਬ ਹੱਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੰਗਵਾਤ ਸੂਚੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਨਵੀਂ ਮਿਹਿਰ ਦਿੱਤੀ 3704 ਮਾਸਟਰ ਤੇ 6635 ਬੀਟੀਨੀ ਭਰਤੀਆਂ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਕੇ ਗਿਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨੀ ਵਿੱਚ ਪੱਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫੈਸਲੇ ਤਹਿਤ ਭੋਜੋਰੀਲਾ ਦੀਵਾਜ਼ ਫ਼ਰੰਟ (ਬੀ.ਟੀ.ਐੱਫ.), 6635 ਬੀ.ਟੀ.ਟੀ. ਦੀਵਾਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ, 4161 ਮਾਸਟਰ ਕਾਫ਼ਰ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਸਕੈਂਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲੁਧਿਆਣਾ ਹਾਥੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਬੈਂਸ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਵਾਜਿਬ ਹੱਲ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਗੰਗੀਧਰਪੁਰ ਵਿਖੇ 'ਚੇਤਾਵਨੀ ਮਾਰਚ' ਕੱਢਣ ਤੇ 10 ਮਈ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ (ਪੇਂਡਮੀ) ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੋਸ ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ

ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਡੀ.ਟੀ.ਐੱਫ. ਦੇ ਗੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਡੀ.ਟੀ.ਟੀ. ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੱਦ, ਮਾਸਟਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਹਰੁਰ ਤੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐਂਡੀਆਣਾ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸੂਚੀਆਂ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਫ਼ਰਾਂ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਪੁਨਰ ਸਮਾਲਾਈ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਸੂਬਾ ਆਗੂ ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਭੱਤਰਪੁਰ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਜਸ ਭੱਲਵਾਣਾ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਭਾਈਚਾਰਾ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਤੇ ਪੰਜਵੀਂ-ਦੇਸਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਸੈਂਕੜੇ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਓ ਰਹੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਬਦਲੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਬਦਲੀ ਦੇ ਮੌਕਾ ਜਾਵੇ/ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਫ਼ਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਹਿੰਦੀਆਂ ਹਰੀਕੀਆਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਾਰੇ ਖਾਲੀ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਰੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਕੇ ਪੁਰਾਣੇ ਤਨਾਹ ਸਕੇਲ ਮੁੜ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਮੈਰੀਟਰਾਈਜ਼ ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਐਸੋਸੀਏਟ ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਸਮੂਹ ਕੱਚੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੇ ਸਮੱਗਰ ਆਪੀਨ ਨਾਨ-ਟੀਚਿੰਗ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਰੋਗੁਲਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਲਗ੍ਰਿਹ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀਆਂ, ਜੰਗਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰਾਏਵੰਤ, ਅਮਨਦੀਪ ਵਰਮਾ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਲਵਾਨੀ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਯੋਗਰਾਜ, ਪ੍ਰਿਥ ਕੁਮਾਰ, ਪ੍ਰਿਥ ਵਧਵਾ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਵਿਧਾਇਕ ਲਾਡੀ ਢੋਲ ਨੇ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਏ

ਮੋਗਾ (ਵਿਕਾਸ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ)-ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਧਰਮਕੋਟ ਵਿਖੇ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 41.09 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਪੈਸ

ਐਤਵਾਰ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2025 5 +

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਮੋਹਾਲੀ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ) ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤਹਿਤ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਹਾਏਪੁਰ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਹਾਏਪੁਰ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ 7.51 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣੇ ਕਲਾਸ ਰੂਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਮੋਟੇਮਾਜਰਾ ਵਿਖੇ ਵਿਧਾਇਕ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਉਸਾਰੀ ਗਈ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਅਤੇ 7.51 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਨਵਾਂ ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸ ਰੂਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੂਬਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਹਰ

ਗੀਲੇ ਸਫ਼ਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਅਗਾਂਹ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬੰਧਗਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ 54 ਹਜ਼ਾਰ ਪੱਕੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਕਰੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਸ ਡੀ ਐਮ ਮੋਹਾਲੀ ਦਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਡੀ ਐਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਦਰਸ਼ਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਡੀ ਐਚ ਸੈਕੰਡਰੀ ਡਾਕਟਰ ਗਿੰਨੀ ਦੌਗਲ, ਰੋਡ ਟੀਚਰ ਅੰਜਨਾ, ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ, ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੌਲੀ, ਸਬੰਦਾਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਬੋਰਮਪੁਰ, ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ- ਸਰਪੰਚ ਮੋਟੇ ਮਾਜਰਾ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਮੌਲੀ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਮਾਰਟ ਡਾਕਟਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁਰਬਾ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪੁਲਸ ਨੇ ਚਲਾਇਆ ਨਾਈਟ ਡੈਊਟੀ ਅਪਰੇਸ਼ਨ

ਕਪੂਰਥਲਾ (ਪ੍ਰੀਤ ਸੰਗਿਲਾ) ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੁਖਤਾ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਨਾਈਟ ਡੈਊਟੀ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਕਪੂਰਥਲਾ ਗਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਪੂਰਥਲਾ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੀ ਰਾਤ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ 4 ਵਜੇ ਤੱਕ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਥਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਸਖ਼ਤ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰਾਈਟੇਕ ਨਾਇਕਾਂ ਬਿਥਾਸ ਪੁਲ ਤੇ ਵਿਲਵਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੀ ਟੀ ਵੀ ਕੈਮਰਿਆਂ ਤੋਂ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਦਾ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਪੂਰਥਲਾ, ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਬੱਸ ਐੱਕਸ਼ਿਅ ਤੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿਖੇ ਵੀ ਪੁਲਸ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਤੁਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਤੱਤਾਂ ਉੱਪਰ ਨਕਲ ਕੱਸਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ।

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਚ ਮੀਲ ਦਾ ਪੱਥਰ

ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ ਗਲੋਬਲ ਸਿਟੀ : ਸੈਨੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗਰਗ)- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਨਕਾਂ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਵਿੱਚ ਗਲੋਬਲ ਸਿਟੀ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੀਲ ਦਾ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਵਿੱਚ ਗਲੋਬਲ ਸਿਟੀ ਦੀ ਸਾਇਟ 'ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਮੰਤਰੀ ਰਾਏ ਨਰਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਿਮਲਾ ਚੌਧਰੀ, ਤੇਜਪਾਲ ਤੰਵਰ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ। ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਲਗਭਗ 16 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਦੇ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਏਕੜ 'ਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ

ਇਸ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਮਸ ਯੂਜ਼ ਲੈਂਡ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਇਲੀ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ, ਰਿਸੋਰਟ/ਲੈਨੀ ਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਆਦਿ ਲਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਰੱਖੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਾਨਕਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇਸ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਆਖੀਰ ਤੱਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਟਾਇਮ ਲਾਇਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ 587 ਏਕੜ ਦੇ ਖੇਤਰਵੱਲ 940 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਯਕੀਨੀ ਕਰਨ ਲਈ 18 ਏਕੜ ਵਿੱਚ 350 ਮਿਲੀਅਨ ਲੀਟਰ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਮਾਸ ਬਲੋਂਸਿੰਗ ਰਿਜ਼ਰਵਾਇਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਜਲ ਸਟੋਰੇਜ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿਟੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਤਾ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗਲੋਬਲ ਸਿਟੀ ਦੇ ਲਈ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਜਲ ਬੈਕਅੱਪ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਸੇਂਟ ਜਲਜਰ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਮਨਾਇਆ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ

ਜਲੰਧਰ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰੀ)- ਸੇਂਟ ਜਲਜਰ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਭਾਇਰੋਕਟਰ ਡਾ. ਐਸ ਸੀ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿੱਚ ਸਜ ਕੇ ਭੰਗੜਾ, ਗਿੱਧਾ ਅਤੇ ਅਲੰਪ ਰੱਗ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਲੋਕ ਗੀਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗਰੁੱਪ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਨਿਲ ਚੌਧੜਾ ਅਤੇ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਸੰਗੀਤਾ ਚੌਧੜਾ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਨਾਂਅ ਥਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਉਸ ਮਹਾਨ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਾਂ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਸੇਂਟ ਸਿਪਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਅੱਜ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਭਗਤ ਵੱਲੋਂ 26.78 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਮਰਪਣ

ਜਲੰਧਰ (ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਾਗਥਾਨੀ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਅਤੇ ਹੱਥਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਭਗਤ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ (ਲੜਕੀ), ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਭਗਤ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ (ਲੜਕੀਆਂ) ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਭਾਰਵਾਲ ਕੰਪ, ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ 26.78 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ

‘ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ’ ਉਪਰਾਲੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ 37 ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ 2.90 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸ ਰੂਮ, ਡਿਜੀਟਲ ਲਰਨਿੰਗ ਸਿਸਟਮ, ਸਾਇੰਸ ਲੈਬਰਟਰੀਆਂ, ਸਪੋਰਟਸ ਟਰੈਕ, ਕਲੱਸਟਰ ਰੂਮ, ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ’ ਤਹਿਤ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਆਤਮਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਸਕੂਲ 'ਚ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਯੂਥ-ਯਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਟਾਂਡਾ ਉਦਮੁਖ (ਜਸਵਿੰਦਰ ਸੰਧੂ ਓਕਾਰ ਸਿੰਘ)- ਸਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਸਕੂਲ ਆਫ ਗਰੁੱਪ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਸਕੂਲ ਬੋਸ ਅਵਾਨ ਵਿਖੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ ਖੇਡਿਆ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਲਿਖਦਿਆਂ ਅਧੀਨ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਮਲਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮਨਾਏ ਗਏ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਲਾਸਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਰੰਗਾਰੰਗ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਰਸ਼ਲ ਨੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਿਛੋਕੜ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਇਸ ਦਿਨ ਦਸ਼ਮਸ਼ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਕਣਕ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਕਟਾਈ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਬਣੀ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੋਖਮ ਕੁਨਿਆ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਸਦੀਪ ਕੌਰ, ਸੁਖਲਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਟੀਨਾ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਸਦੀਪ ਕੌਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ, ਮੁਖਿਅਤ ਕੌਰ, ਹਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਭਾਵਨਾ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਉਦਾਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਨੰਬਰਦਾਰ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਮਤਾ ਪਾਸ

ਬੰਗਾ (ਅਵਤਾਰ ਕਲੇਰ) ਤਹਿਸੀਲ ਕੰਪਲੈਕਸ ਬੰਗਾ ਵਿਖੇ ਨੰਬਰਦਾਰ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਟਕਦੀਆਂ ਆਪਣੀ ਮੰਗਾਂ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਸਾਰੇ ਨੰਬਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਮੰਗਾਂ ਲਗਾਵੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰਦਾਰਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਭੱਤਾ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਇੱਕ ਕਮਰਾ ਨੰਬਰਦਾਰ ਲਈ, ਨੰਬਰਦਾਰੀ ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਬੀਮਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬੱਸ ਕਿਰਾਇਆ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਬਣਦਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇੰਦਰਜੀਤ ਅਟਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੰਬਰਦਾਰ ਯੂਨੀਅਨ ਬੰਗਾ ਨੰਬਰਦਾਰ ਨਿਯਮ ਸਿੰਘ ਹੀਉ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਹੰਸ ਹਾਸ ਕੰਕ ਕਲਾਲ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸੰਨੂ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਸੁਨੀਤਾ ਰਾਣੀ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਸੰਤੋਖਾ ਦੇਵੀ, ਰਫ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰਦਾਰ ਗੋਬਿੰਦਪੁਰ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੱਲੇਵਾਲ ਨੰਬਰਦਾਰ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਹਿਲ ਨੰਬਰਦਾਰ ਮਾਹਿਲ ਗਹਿਲਾਂ, ਸੰਤਪਾਲ ਨੰਬਰਦਾਰ ਮੱਢਾਲੀ, ਲੈਂਬਰ ਕੁਮਾਰ ਨੰਬਰਦਾਰ ਕੁਲਥਮ, ਹਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰਦਾਰ ਲਧਾਣਾ ਢਿੱਕਾ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰਦਾਰ ਨੂਰਪੁਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮੀਲ ਦਾ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ ‘ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ’ : ਰਮਨ ਅਰੋੜਾ

ਜਲੰਧਰ (ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ) ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ‘ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ’ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਜਲੰਧਰ ਕੋਲਾਂ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਰਮਨ ਅਰੋੜਾ ਵਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦਰੋਹਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਆਦਿ ਨੰਗਲ ਸ਼ਾਮਾ, ਸਰਕਾਰੀ

ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਵੱਡੇ ਰਾਮਦਾਸ, ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਲਾਡਵਾਲੀ ਰੋਡ, ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਐਮੀਨੈਂਸ ਲਾਡਵਾਲੀ ਰੋਡ, ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਲਾਡਵਾਲੀ ਰੋਡ (ਲੜਕੀਆਂ) ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਪਾਗਰਪੁਰ ਵਿਖੇ 1.10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੂਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵਿਧਾਇਕ ਰਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਗਰਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਭਰਪੂਰ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦਾ ਹਾਈ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ‘ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ’ ਮੀਲ ਦਾ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਵੱਡੇ ਰਾਮਦਾਸ, ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਲਾਡਵਾਲੀ ਰੋਡ, ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਐਮੀਨੈਂਸ ਲਾਡਵਾਲੀ ਰੋਡ, ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਲਾਡਵਾਲੀ ਰੋਡ (ਲੜਕੀਆਂ) ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਪਾਗਰਪੁਰ ਵਿਖੇ 1.10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੂਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵਿਧਾਇਕ ਰਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਗਰਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਭਰਪੂਰ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦਾ ਹਾਈ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ‘ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ’ ਮੀਲ ਦਾ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ।

‘ਦੌੜਦਾ ਪੰਜਾਬ ਮੈਰਾਥਨ’ ਦੌੜ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ

ਜਲੰਧਰ (ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ) ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜਨਰਲ) ਅਪਰਨਾ ਐਮ ਬੀ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਲੋਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਹਿਮਾਂਸ਼ੁ ਅਰਵਾਲਾ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਨਾਲ ਦੌੜ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ‘ਦੌੜਦਾ ਪੰਜਾਬ ਮੈਰਾਥਨ’ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵਿਧਾਇਕ ਰਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਗਰਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਭਰਪੂਰ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦਾ ਹਾਈ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ‘ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ’ ਮੀਲ ਦਾ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਮੋਹਰੀ ਸੂਬਾ ਬਣੇਗਾ ਪੰਜਾਬ : ਪਾਠਕ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਮਨੋਜ ਲਾਡੀ) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੁਹਿਦਰ ਯਤਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਜਲਦ ਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮੋਹਰੀ ਸੂਬਾ ਬਣੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤਰਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਉਦਯੋਗ ਸਿਖਲਾਈ ਬੋਰਡ ਦੇ ਉਪ ਚੇਅਰਮੈਨ ਲਲਿਤ ਮੋਹਨ ਪਾਠਕ ‘ਬੱਲੂ’ ਨੇ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਹਲਕੇ ਦੇ ਹਿਆਲਾ, ਭੰਗਲ ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਅਮਰਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪੱਧਰ ਹੋਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਸੋਚ ਸਦਕਾ ਸਰਕਾਰੀ

ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਹਿਆਲਾ ਵਿਖੇ 1.40 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, ਭੰਗਲ ਕਲਾਂ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ 7.51 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਅਮਰਗੜ੍ਹ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਵੀ 7.51 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ 12 ਫੀਸਦੀ ਵਾਧਾ ਕਰਕੇ ਇਕ ਮਿਲਾਨ

ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਡਿਊਟੀ, ਲੋਕ ਹੋ ਰਹੇ ਖੱਲ-ਖੁਆਰ

ਫਗਵਾੜਾ (ਡਾ. ਰਮਨ, ਵੱਡਾ) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਲੋਂ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਡੀ ਐੱਸ. ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਲਈ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਬੰਗਾ ਰੋਡ ਸਥਿਤ ਪਟਵਾਰਥਾਨੇ ਗੇਟ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੂਹ ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਤਕਾਲ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਠੱਪ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਲਈ ਲਾਏ ਜਾਣ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਖੱਲ-ਖੁਆਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਇਤਕਾਲ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਠੱਪ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਲਈ ਲਾਏ ਜਾਣ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਖੱਲ-ਖੁਆਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਬੀ ਐਸ ਸੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਵਿਦਾਇਗੀ ਪਾਰਟੀ

ਟਾਂਡਾ ਉਦਮੁਖ (ਜਸਵਿੰਦਰ ਸੰਧੂ ਓਕਾਰ ਸਿੰਘ)- ਗਿਆਨੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੌਰੀਆਲ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਟਾਂਡਾ ਉਦਮੁਖ ਵਿਖੇ ਬੀ ਐਸ ਸੀ ਭਾਗ ਤੀਜਾ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਾਇਗੀ ਪਾਰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਸ਼ਮੀ ਬਾਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇਸ ਵੇਅਰਵੇਲ ਪਾਰਟੀ ਦੌਰਾਨ ਰੰਗਾ ਰੰਗ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਜੂਨੀਅਰ ਕਲਾਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਿਜੇਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਮੂਹ ਕੋਚੀਆਂ ਸ਼ਾਮਿਲ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਗੇਟ ਕਾਲਸ ਦੇ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੋਖਮ ਰਮਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ

ਪ੍ਰਮਾਣਮਾ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਨਾਅ ਵੀ ਰੱਖਣ ਕਰਨ। ਸਮਨ ਨੂੰ ਮਿਸ ਵੇਅਰਵੇਲ ਅਤੇ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਵੇਅਰਵੇਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤਮੋਨਾ ਮੁਲਤਾਨੀ ਅਤੇ ਹਰਮਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਬੂਫੀ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਾਇੰਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਿਜੇਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਮੂਹ ਕੋਚੀਆਂ ਸ਼ਾਮਿਲ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਗੇਟ ਕਾਲਸ ਦੇ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੋਖਮ ਰਮਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ

ਆਰ ਬੀ ਯੂ ਦੇ ਰੱਜਾ ਬਾਇਓ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸ 'ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨ

ਮੋਹਾਲੀ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ) ਰਿਆਤ ਬਾਗ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਅਲਾਈਡ ਹੇਲਥ ਸਾਇੰਸਿਸ ਦੁਆਰਾ 14 ਅਤੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਬਾਇਓਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਿਸ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਾਇੰਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਿਜੇਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਮੂਹ ਕੋਚੀਆਂ ਸ਼ਾਮਿਲ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਗੇਟ ਕਾਲਸ ਦੇ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੋਖਮ ਰਮਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ

ਪ੍ਰਮਾਣਮਾ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਨਾਅ ਵੀ ਰੱਖਣ ਕਰਨ। ਸਮਨ ਨੂੰ ਮਿਸ ਵੇਅਰਵੇਲ ਅਤੇ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਵੇਅਰਵੇਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤਮੋਨਾ ਮੁਲਤਾਨੀ ਅਤੇ ਹਰਮਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਬੂਫੀ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਾਇੰਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਿਜੇਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਮੂਹ ਕੋਚੀਆਂ ਸ਼ਾਮਿਲ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਗੇਟ ਕਾਲਸ ਦੇ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੋਖਮ ਰਮਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ

ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ 'ਚ ਸਰਪੰਚ-ਪੰਚ ਮਿਲਣੀ ਸਮਾਰੋਹ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ

ਮਾਹਿਲਪੁਰ (ਸਫ਼ਰੀ) ਖੇਤਰ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ, ਜਲੰਧਰ

ਜਗਰਾਉਂ ਤੋਂ ਅਮਿਤ ਖੰਨਾ ਵਲੋਂ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਪਲੀਮੈਂਟ

ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸਾਖੀ
ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ
ਵਧਾਈਆਂ
ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾ
ਕਰ ਭਲਾ ਹੋ ਭਲਾ ਸੁਸਾਇਟੀ

Khanna Digital Studio
Full HD
ਅਮਿਤ ਖੰਨਾ ਦੇ 5 ਟਿਕ ਟਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼
Prop: Subhash Khanna M. 98142-97424
Amit Khanna 99140-20819
98886-38347
OPP. INDO CANADIAN STORE, TEH. ROAD, JAGRAON

ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟ ਕੱਢਣ
ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਸਾਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ
ਅੱਗੋਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲਦਾ ਰਹੇਗਾ

ਪੱਤਰਕਾਰ (ਅਮਿਤ ਖੰਨਾ) ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਜਗਰਾਉਂ।
ਸੰ: 99140-20819 (ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਘਰੇਲੂ ਨੰਬਰ 'ਤੇ)

ਸੰਦੇਸ਼
ਸਮੂਹ ਇਲਾਕਾ
ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ
ਵਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ
ਲੱਖ-ਲੱਖ
ਵਧਾਈਆਂ

ਬੁਧਾਵਲੀ
ਖੰਨਾ ਸਟੂਡੀਓ ਜਗਰਾਉਂ
98142-97424

ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਰਜਿ.) ਜਗਰਾਉਂ

ADMISSION OPEN 2025-26
SMT. TARA DEVI JINDAL ARYA VIDYA MANDIR
Fully AC Rooms For Pre-Nur. & Nur.
NO ADMISSION FEE FOR PRE NUR. & NUR.
KEY FEATURES:
Special Discount For Siblings
Scholarship And Support For Needy Students
Economic Fee Structure
Pure drinking water
CCTV Surveillance & Security Campus
Regular Field Trips & Educational Excursions
Hot Case Facilities

FOR MORE INFO
M. 97815-40221, 01624-220221
PRINCIPAL MS. MANUPRIYA
MOHALLA DIWAN KHANNA, JAGRAON (LDH)

SWAMI ROOP CHAND JAIN SR. SEC. PUBLIC SCHOOL, JAGRAON
(Affiliated to P.S.E.B. Mohali, Chandigarh)

ADMISSION OPEN 2025-2026
From Pre Nsy. to XII
(streams offered : Medical, Non-Medical, Humanities and Commerce).

HI-TECH, WELLCAMPUS
ARTIFICIAL & INTELLIGENCE ROBOTICS LAB
NEP BASED CURRICULUM
FULLY SMART CLASS CAMPUS

Ramesh Kumar Jain President
Dharampal Jain Manager
Vijay Kumar Jain Secretary
Ms. Rajpal Kaur Principal

FOR ADMISSION ENQUIRIES CONTACT SCHOOL OFFICE
Contact us:- 84273-04487, 98147-00187, 01624-222535
Near Old Sabzi Mandi, JAGRAON (Ludhiana)

BHAGWATI MOBILE
ਭਗਵਤੀ ਮੋਬਾਇਲਜ਼
(ਰਾਜੂ)
All Kinds of Mobiles & Accessories
BAJAJ FINSEV HDB
SAMSUNG Finance 0% Available
Pine Labs

ਦੁਕਾਨ ਨੰ: 1205, ਫੋਟੋ ਗਲੀ ਦੇ ਨਾਲ,
ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਰੋਡ, ਜਗਰਾਉਂ (ਭੁਭਾਰੀ)

Shree Om ENTERPRISES (BOOK STALL)
Gagandeep Garg M. 98558-62929
Jhansi Rani Chowk, Jagraon (Ldh.)

ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸਾਖੀ
ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ
ਵਧਾਈਆਂ
ਜਾਰੀ ਕਰਤਾ: ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਜਗਰਾਉਂ

ਸਮੂਹ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ
ਪੰਜਾਬ ਅਗਰਵਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੈਮਿਸਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜਗਰਾਉਂ

A unit of Vidya Bharti
ADMISSION OPEN
CLASS PLAYWAY to 11th
SMT. SATISH GUPTA
SARVHIKARI VIDYA MANDIR
SR. SEC. SCHOOL
JAGRAON (LUDHIANA)
FREE ADMISSION
PLAYWAY to 1st & 11th
Free Training With Regular Classes
Art & Craft Rangoli
Melodiand Cooking
Painting Calligraphy

Smart Classes with innovative teaching methods
Sports & Physical Activity at STATE LEVEL
Early Admission and Sibling Subsidies (24x7 CCTV Surveillance)
Science, Maths & Computer Fair at Zonal / State & All India Level
Scholarship 0th Class onwards securing more than 70% marks
For Admission Contact us :
78883-14720, 78892-28012

ਦੀ ਗੀਟੇਲ ਕਰਿਆਣਾ ਮਾਰਚੈਂਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜਗਰਾਉਂ

Pal Books & Stationers
ਪਾਲ ਬੁੱਕ ਐਂਡ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀਜ਼
Deals in: CBSE, ICSE, PSEB, ALL SCHOOL BOOKS & STATIONERY AVAILABLE
WHOLESALE BOOK SELLER & SUPPLIERS
SHOP: Old Sabzi Mandi Road, Shivalik Chowk, Near Geeta Bhawan, JAGRAON
Bhushan: 62800-99832 * Vishal: 97795-11181

SHIVALIK MODEL SCHOOL
Keshav Kunj, Shivalik Road, JAGRAON (LDH.)
Registration Open For Foundational To Middle Stage.
CLASSES - PRE-NURSERY TO IX
(SESSION : 2025-26)

ADMISSION OPEN HURRY UP!
Time : 9:00 a.m. to 2 p.m.

Special discount for girl child
To promote Beti Bachao Beti Padhao Initiative 10% off on new admissions for girl child
So Hurry Up!

ON CAMPUS FACILITIES
E-LEARNING SCHOOL
COMPREHENSIVE CO-CURRICULAR ACTIVITIES
SAFE & CONDUCTIVE LEARNING ENVIRONMENT
WELL-EQUIPPED LABS, LIBRARIES & SPORTS FACILITIES
SMART CLASS ROOMS
ABACUS, DANCE, YOGA CLASSES ETC.
CCTV SURVILLANCE AT EVERY POINT
REGULAR CAREER COUNSELLING SESSIONS
For More Details Contact : 01624-224544, 98725-02656
Email : shivalikschool79@yahoo.com

ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ
ਜੱਗਾ ਹਿੱਸੇਵਾਲ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ
ਵੱਲੋਂ : ਸਮੂਹ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰ ਤੇ ਅਨੁਭਵੀ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਜਗਰਾਉਂ

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਸੋਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਸਲਾਹਕਾਰ
ਜਗਰਾਉਂ ਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਖ਼ਰੀਦਣ ਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਿਲੇ:
ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ 98151-22165
ਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਸੋਨੂੰ 98881-66084, 98788-26917

ਸ਼੍ਰੀ. ਐਚ. ਜੀ. ਅਕੈਡਮੀ ਜਗਰਾਉਂ/ਖੰਡੂਰ
As per CBSE New Delhi Pattern
ਵੈਸਾਖੀ ਧੀਰਨਿ ਰਿਉ ਵਾਈਆ ਜਿਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਛੋਰੇ
ਵਿਸਾਖੀ ਅਤੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ।

FULLY AC CAMPUS
ADMISSION OPEN 2025-26

MEDICAL NON-MEDICAL COMMERCE HUMANITIES
ghgacademy/jagraon/khandoor
M. 98556-12227 (Jagraon), M. 98556-12226 (Khandoor)

ਬੀ. ਕੇ. ਗਿਲਗ ਸਟੇਸ਼ਨ
ਬੋਦਲਵਾਲਾ, ਸਿੱਧਵਾਂ ਬੇਟ ਰੋਡ, ਜਗਰਾਉਂ
PH. (0) 01624-222546, MOB: 98140-25619

ROOP VATIKA (A SEN. SEC. SCHOOL)
AFFILIATED TO CBSE, NEW DELHI
(AN ENGLISH MEDIUM & ACTIVITY BASED SCHOOL)
ਭੁਲ ਕਾਲ ਕੇ ਧਰਮ ਨੀਧਿਧਿਧਿਕਰਿ,
ਭੁਲ ਕਾਲ ਕੇ ਧਰਮ ਨੀਧਿਧਿਧਿਕਰਿ

ADMISSION OPEN
SESSION 2025-26
FOR PRE NSY. TO IX & XI (ALL STREAMS)
ENROLL NOW
LIMITED SEATS...

100% BOARD RESULTS OF X & XII
SCHOOL SUPERIORITY:
CCTV Cameras in every class & around
Robotics Lab & High Tech Labs.
Food Warmer Hot Cases
Digital Classes.
Qualified & Experienced Staff.
Electricity Backup.
Modern ICT Lab & Infirmary
RO Water with Chiller System in Summers.
Newspapers to enhance Reading Habits.
Workshop & Personality Development Classes.
Inter House Activities.
Educational & Recreational Visits.
Internet Facilities.
Fully AC Toy Room with modern Equipments & Classrooms.
Emphasis on developing Core Competencies
Advanced Laboratories & best Sports Facilities
Comprehensive Library with Extensive Learning Resources
Wellness programs for Physical & Mental Well being.
NEP Based Curriculum

SPECIAL CLASSES:
MUSIC & DANCE-SKATING
SHOOTING-ARCHERY

President Secretary Manager Principal
01624-220571 WWW.ROOPVATIKA.IN DISPOSAL ROAD, JAGRAON

ਜੀ. ਐਚ. ਜੀ. ਅਕੈਡਮੀ ਜਗਰਾਉਂ/ਖੰਡੂਰ
As per CBSE New Delhi Pattern
ਵੈਸਾਖੀ ਧੀਰਨਿ ਰਿਉ ਵਾਈਆ ਜਿਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਛੋਰੇ
ਵਿਸਾਖੀ ਅਤੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ।

FULLY AC CAMPUS
ADMISSION OPEN 2025-26

MEDICAL NON-MEDICAL COMMERCE HUMANITIES
ghgacademy/jagraon/khandoor
M. 98556-12227 (Jagraon), M. 98556-12226 (Khandoor)

SPRING DEW PUBLIC SCHOOL
AFFILIATED TO CBSE, NEW DELHI, 1630867
NANAKSAR, Distt. Ldh. (PB.)

ADMISSION OPEN Session 2025-26
NURSERY TO 9TH & 11TH MEDICAL, NON-MEDICAL, COMMERCE & ARTS

Features:-
Complete Security, Full CCTV Coverage
Facilities of Games for Physical Development
Multimedia Class Rooms & AC Primary Wing
Day Boarding System & Regular Update on School app
New Vans for Students

Affordable Fee, Maximum Facilities
Achievements:-
Merit Holders in Board Exams
Scout & Guide Wing
Student Selection in Foreign Universities
Good Results at CBSE Sahodya

For Admission Details Contact
M. 81949-71700, 92169-64403, 81949-71600

BALDEV BAWA (CHAIRMAN)
MANJOT CHAUHAN (PRESIDENT)
SUKHWINDER SINGH (MANAGING DIRECTOR)
HERJIT SINGH SIDHU (DIRECTOR)

DAV CENTENARY PUBLIC SCHOOL (Jagraon)
Let your child be part of DAV networks
Affiliated to CBSE, New Delhi Vide Code No. 1630114
PAN INDIA PRESENCE OF DAV BRAND
Only School in Jagraon with ATAL Lab

Only school in Jagraon to insure all students for 2 Lakh
NEP Aligned Curriculum
Interactive Environment
21st Century Education
Affordable Fee Structure
School with Most Qualified Faculty

VED VRAT PLAH Principal
DR.(MRS.) SATWANT KAUR BHULLAR Manager
Helpline no. 01624-222834, 75288-12834

Satyam Jewellers
Manufactures & wholesale
Dealer of: Gold Ornaments & Diamond Jewellery
Rajesh Katyal 98882-81324
Ramesh Katyal 98727-51990
Main Bazar, Jagraon-142026

Heartiest Congratulation on Mahavir Jayanti
SANMATI VIMAL JAIN SR. SEC. PUBLIC SCHOOL, JAGRAON
2025-26
ADMISSION OPEN

OUR ATTRACTION:-
1. Glorious 100% Board result with Top positions & Merit every year
2. Excellent Achievements in sports and other co-curricular activities
3. Good infrastructure and Hygienic Place
4. Experienced Team of Educators
5. Child friendly Environment for optimum Growth
6. Smart Classes with innovative Teaching Techniques
7. Updated Labs
8. Career counseling a regular feature.
9. GPS enabled safe transport system with a fleet of buses

FOR Pre- Nursery to +2 Science, Commerce & Humanities Groups
Sadon Market JAGRAON
Ph: 01624-222029, 98551-22868, 98775-60314
E-mail: sanmativimaljain@gmail.com

Ramesh Jain President
Mahavir Jain Secretary
Kanta Rani Singla vice President
Rakesh Jain Manager
Shashi Jain Director
Supriya Khurana Principa

ਦਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

Janta Auto Mobiles
Deals in:
All Types of car parts
Accessories & Lubricants,
Hand and Power tools, Janta Sales Corporation
Janta Sales Corporation
Deals by Oxygen, Co2, Argon, Nitrogen, Gases and Filling Cylinder
M. 95921-19001
DAMANDEEP SINGH ARORA

LAJPAT RAI DAV COLLEGE
JAGRAON-142026
NAAC Accredited
Managed by DAV College Managing Committee, New Delhi.
Affiliated to Panjab University, Chandigarh.
www.davcollege.com (Email: info@davcollege.com, admissions@davcollege.com)

FOR PRE-REGISTRATION SCAN QR CODE

US AND INDIA COURSES:
B.A (Hons) English
B.Com (Hons) English
B.A (Hons) History
B.A (Hons) Political Science
B.A (Hons) Sociology
B.A (Hons) Economics
B.A (Hons) Law
B.A (Hons) Education
B.A (Hons) Fine Arts
B.A (Hons) Music
B.A (Hons) Physical Education
B.A (Hons) Computer Science
B.A (Hons) Information Technology
B.A (Hons) Mass Communication
B.A (Hons) Journalism
B.A (Hons) Public Administration
B.A (Hons) Social Work
B.A (Hons) Environmental Studies
B.A (Hons) Interdisciplinary Studies
B.A (Hons) Liberal Arts
B.A (Hons) General Studies
B.A (Hons) Honours in English
B.A (Hons) Honours in History
B.A (Hons) Honours in Political Science
B.A (Hons) Honours in Sociology
B.A (Hons) Honours in Economics
B.A (Hons) Honours in Law
B.A (Hons) Honours in Education
B.A (Hons) Honours in Fine Arts
B.A (Hons) Honours in Music
B.A (Hons) Honours in Physical Education
B.A (Hons) Honours in Computer Science
B.A (Hons) Honours in Information Technology
B.A (Hons) Honours in Mass Communication
B.A (Hons) Honours in Journalism
B.A (Hons) Honours in Public Administration
B.A (Hons) Honours in Social Work
B.A (Hons) Honours in Environmental Studies
B.A (Hons) Honours in Interdisciplinary Studies
B.A (Hons) Honours in Liberal Arts
B.A (Hons) Honours in General Studies

100% PLACEMENTS
BEAUTY AND WELLNESS
Handwriting & Note Styling
Graphic Design
Video Editing
ASAP!
Self Employed Tailor
Embroidery Work
Tailoring Work
FINANCE
Accounts Assistant (Tally)
Accounts Assistant (MS-Excel)
Accounts Assistant (Word)

FEATURES OF OUR COLLEGE:
State of the Art Physics, Chemistry & Computer Labs.
Scholarships and Concessions.
24x7 Guest Room.
Extra Classes for Weak Students.
Placement Cell.
Examination & Indoor Sports Complex

ADMISSION HELPLINE: 98775-89919
Dr. Manpreet Singh 98557-15228
GUARANTEE: Prof. Dr. Rakesh Malhotra M. 98554-32084
Prof. Anshu Singh M. 98559-01160
FREE ENQUIRY: Dr. Rakesh Prasad 98768-45166
Dr. Anil Kumar Sharma Principal

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ, ਜਲੰਧਰ

ਡੀ ਈ ਓ (ਐਲੀ:) ਨੇ ਰੋਕਿਆ ਬਜਟ, ਸਟਾਫ਼ ਤੰਗ

ਵੇਰਕਾ (ਰਾਣਾ)- ਜ਼ਿਲਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦਫ਼ਤਰ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ 15 ਬਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਅਤੇ ਨਾਨ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ਼ ਦੀਆਂ ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ ਦਾ ਬਜਟ ਹਾਲੇ ਤੀਕ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਭਾਵਾ ਤੰਗ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ/ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਨਖ਼ਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਕੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਗੋਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤਾਂ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਭੱਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਗ਼ੈਰ ਉਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ (ਐਲੀ:) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਤਨਖ਼ਾਹ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਆਯੋਗ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਭਰ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਬਲੇਗੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ ਦਾ ਅਪ੍ਰੈਲ ਮਹੀਨਾ ਬਾਕੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਚ-ਖਰਚਾਅ ਵਾਲਾ ਮਹੀਨਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵਰਗ ਸਮੇਤ ਹਰ ਕੋਈ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀ ਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵਰਗ ਨੇ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੰਤਵਾਂ 'ਤੇ ਤਹਿਤ ਲਏ ਹੋਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਖਰਚੇ ਕਰਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਈ ਡਰੋਸੇਯੋਗ ਟੀਚਰ,

ਹੈੱਡਟੀਚਰ, ਸੈਂਟਰ ਹੈੱਡਟੀਚਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਾਨ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਇਕ ਬਲਾਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਟੀਚਰਾਂ ਦੀ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹੀ/ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਕੇ ਸਾਲ 2023-2024 ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਈ.ਡੀ.ਐੱਸ-57 ਐਂਟੈਡੈਂਸ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਲੜਕੀਆਂ ਅਤੇ ਈ.ਡੀ.ਐੱਸ-58 ਐਂਟੈਡੈਂਸ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਪੁੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਖਜ਼ਾਨਾ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਰਿਜ਼ੇਕਸ਼ਨ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਬਾਬਤ ਜ਼ਿਲਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ (ਐਲੀ:) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹੀ/ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਵਿਭਾਗੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦਫ਼ਤਰੀ ਪੱਤਰ ਨੰ. ਜੀ-2/2025-91645 ਮਿਤੀ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ 2025 ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਫ਼ਤਰ ਲੇਖਾ-1 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਲ 2025-2026 ਦਾ ਬਜਟ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਟੀਚਰਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਬਾਕੀ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਕਿਉਂ ਭੁਗਤਣ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕੁਸ਼ਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਪੀਤਰ ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਅਤੇ ਨਾਨ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ਼ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਡੀ.ਪੀ.ਐੱਚੀ (ਐਲੀ:) ਐਸ.ਅੰ.ਸ ਨਗਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਨੇਜਿਮੈਂਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪਾਸੋਂ ਤੁਰੰਤ ਤਨਖ਼ਾਹ ਬਜਟ ਅਲਾਟ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਗੁਹਾਰ ਲਗਾਈ ਹੈ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਡੇਂਗੂ ਤੇ ਹੋਰ ਵੈਕਟਰ ਬੋਰਨ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਜਨਕ ਮਹਾਜਨ)- ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦਲਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਡੇਂਗੂ, ਮਲੇਰੀਆ, ਚਿਕਨਗੁਨੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੈਕਟਰ ਬੋਰਨ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਡੇਂਗੂ, ਮਲੇਰੀਆ, ਚਿਕਨਗੁਨੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੈਕਟਰ ਬੋਰਨ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਨੀਟਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦਿਆਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਲਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੇਂਗੂ ਅਤੇ ਮਲੇਰੀਏ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੈਲਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਵੇਰੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਭਾਗ

ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਘਰਾਂ, ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਡੇਂਗੂ ਮੱਛਰ ਦੇ ਲਾਰਵੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਤੇ ਲਾਰਵਾ

ਮਲੇਰੀਆ ਆਦਿ ਦੀ ਮੱਛੇ 'ਤੇ ਟੈਸਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਡੇਂਗੂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਅਲਾਈਸਾ ਟੈਸਟ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ

ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਡਰਾਈ ਡੇਅ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੁਲਾਰਾਂ, ਫਰੈਂਜਾਂ ਦੀ ਟਰੇਆਂ, ਗਮਲਿਆਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸੁਕਾਉਣ ਤਾਂ ਜੋ ਡੇਂਗੂ ਮੱਛਰ ਅੰਡੇਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਦਾਰ ਰੋਕੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੱਛਰ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣਾ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਾ. ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕਲਸੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਮੂਹ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਅੰਗਰੀਆ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਮਲੇਰੀਆ ਜਾਂਚ ਲਈ ਆਰਡੀਟੀ ਕਿੱਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਮਲੇਰੀਆ ਦਿਵਸ ਅਤੇ 16 ਮਈ ਨੂੰ ਫੈਸਲ ਡੇਂਗੂ ਡੇਅ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਐਤਵਾਰ, 13 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2025 | 11

ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ 'ਚ ਮਨਾਇਆ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ

ਝਬਾਲ (ਸੋਨੀ)- ਚੀਫ਼ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜ ਦੀ ਯੋਗ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਚੱਲ ਰਹੀ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਨਾਮਵਰ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਝਬਾਲ ਵਿਖੇ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸ਼ੱਭ ਅਵਸਾਰ 'ਤੇ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਹਰ-ਜਸ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਗਿਆ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨਿਗਲਜੀਤ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਲੀਨ ਜ਼ੁਕਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਗੁਰਵਿਹਾਰ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸਾਖੀ 'ਤੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਗਾਇਨ

ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਕਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੇਖਵਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ

ਕਾਦੀਆਂ (ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲਹੋਤਰਾ)- ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਬਲਾਕ ਸ੍ਰੀ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਪੁਰ ਕਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੇਖਵਾਂ ਦਾ ਪਿੰਡ ਸਬਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ

ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਇਕੱਤਰ ਹੋ ਕੇ ਨਾਹਰੇਬਾਜ਼ੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਖਤ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਗੂ ਸਿਰੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੀਧਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ, ਕਵੀਸ਼ਰੀ, ਗੜਕਾਂ, ਗੀਤ, ਭੰਗਰਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਣ ਆਦਿ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਹਿਲੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਕਾ ਗੱਭਰੂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਮੁਟਿਆਰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਜਮਾਤ ਪਹਿਲੀ ਨੇ ਨਿੱਕੀ ਮੁਟਿਆਰ ਅਤੇ ਗੁਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਜਮਾਤ ਪਹਿਲੀ ਨੇ ਨਿੱਕਾ ਗੱਭਰੂ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰੋਹਾਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਨੀਸ਼ਾ ਸੂਰ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਕਾ ਗੱਭਰੂ ਅਤੇ ਨਿੱਕੀ ਮੁਟਿਆਰ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੰਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਜਬਰਦਸਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੈਪਟਨ ਅਨੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਰੋਵਾਲ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਸਕੱਤਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੈਰੋਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਸਮਾਰੋਹ ਸਬੰਧੀ ਆਏ ਸਨ। ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ

ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਇਕੱਤਰ ਹੋ ਕੇ ਨਾਹਰੇਬਾਜ਼ੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਖਤ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਗੂ ਸਿਰੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੀਧਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ, ਕਵੀਸ਼ਰੀ, ਗੜਕਾਂ, ਗੀਤ, ਭੰਗਰਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਣ ਆਦਿ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਹਿਲੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਕਾ ਗੱਭਰੂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਮੁਟਿਆਰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਜਮਾਤ ਪਹਿਲੀ ਨੇ ਨਿੱਕੀ ਮੁਟਿਆਰ ਅਤੇ ਗੁਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਜਮਾਤ ਪਹਿਲੀ ਨੇ ਨਿੱਕਾ ਗੱਭਰੂ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰੋਹਾਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਨੀਸ਼ਾ ਸੂਰ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਕਾ ਗੱਭਰੂ ਅਤੇ ਨਿੱਕੀ ਮੁਟਿਆਰ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੰਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਆਦਰਸ਼ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ

ਤਰਨ ਤਾਰਨ (ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ)- ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਆਦਰਸ਼ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬੜੀ ਹੀ ਧੂਮ-ਧਾਮ ਨਾਲ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਕ ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਭਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ, ਕਵੀਸ਼ਰੀ, ਗੜਕਾਂ, ਗੀਤ, ਭੰਗਰਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਣ ਆਦਿ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਹਿਲੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਕਾ ਗੱਭਰੂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਮੁਟਿਆਰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਜਮਾਤ ਪਹਿਲੀ ਨੇ ਨਿੱਕੀ ਮੁਟਿਆਰ ਅਤੇ ਗੁਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਜਮਾਤ ਪਹਿਲੀ ਨੇ ਨਿੱਕਾ ਗੱਭਰੂ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰੋਹਾਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਨੀਸ਼ਾ ਸੂਰ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਕਾ ਗੱਭਰੂ ਅਤੇ ਨਿੱਕੀ ਮੁਟਿਆਰ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੰਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼ੇਰੀ ਕਲਸੀ ਨੇ ਨੌਸ਼ਹਿਰਾ ਮੱਝਾ ਸਿੰਘ ਵਿਖੇ ਮਸ਼ੀਰੀ ਪਾਰਕ ਤੇ ਜੰਜਘਰ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ

ਬਟਾਲਾ (ਤਰਲੋਕ ਬੱਗਾ)- ਬਟਾਲਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜਾਬ ਅਮਨ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰੀ ਕਲਸੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਨੌਸ਼ਹਿਰਾ ਮੱਝਾ ਸਿੰਘ ਵਿਖੇ 17 ਲੱਖ ਦੀ ਸ਼ੁਲਫ਼ਤ ਲਈ ਗਲੀਆਂ ਤੇ ਭੋਰੀਆਂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਪੱਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਅੰਦਰ ਸਟੀਟ ਲਾਈਟਸ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਅੰਦਰ ਪਾਰਕਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਲੋਕ ਸਵੇਰੇ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਸੈਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼ੇਰੀ ਕਲਸੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਪਾਰਕਲੀ ਵੰਗ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਲਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਚੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਈਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਅੰਦਰ ਗੇਂਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਬਾਧਰ ਮਾਡਲ ਤਹਿਤ ਫੰਡਿੰਗ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਡਾ ਸਟੇਡੀਅਮ ਉਸਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਲਫ਼ਤ ਲਈ ਗਲੀਆਂ ਤੇ ਭੋਰੀਆਂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਪੱਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਅੰਦਰ ਸਟੀਟ ਲਾਈਟਸ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਅੰਦਰ ਪਾਰਕਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਲੋਕ ਸਵੇਰੇ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਸੈਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼ੇਰੀ ਕਲਸੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਪਾਰਕਲੀ ਵੰਗ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਲਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਚੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਈਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਡੀ ਡੀ ਆਈ ਸਕੂਲ 'ਚ ਵਿਸਾਖੀ 'ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ

ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਬੁਝੀਆਂ, (ਜਸਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ)- ਕਸਬੇ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡੀ ਦੇ ਡੀ.ਡੀ.ਆਈ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਐਮ.ਡੀ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੈਡਮ ਐਮਕੀ ਭਾਟੀਆ ਦੇ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਕੈਡਮਿਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮਰਵਾਹਾ, ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੈਡਮ ਸਵਲੀਨ ਭਾਟੀਆ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪੇਂਗੜੀ ਤੇ ਦੁਮਾਲੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਗਏ, ਜਿਸ ਦਰਮਿਆਨ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਪੇਂਗੜੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਨੋਈ ਕਲਾਸ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਗੁਰਕਰਨ ਸਿੰਘ ਸੱਤਵੀਂ

ਕਲਾਸ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਤੀਸਰੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਰਣਜੋਤ ਸਿੰਘ ਛੇਵੀਂ ਕਲਾਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਪੁਜੀਸ਼ਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਮਾਲੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਾਜਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅੱਠਵੀਂ ਕਲਾਸ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ ਖੁਸ਼ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸਰਗੁਣੀਤ ਕੌਰ

ਜੀ ਜੀ ਐੱਸ ਮਾਡਰਨ ਸਕੂਲ ਬਖਤਪੁਰ ਦੀਆਂ ਖਿਡਾਰਨਾਂ ਨੇ ਅੰਤਰ-ਕਾਲਜ ਖੇਡਾਂ 'ਚ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤੇ

ਧਾਰੀਵਾਲ (ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ)- ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਾਡਰਨ ਸਕੂਲ ਬਖਤਪੁਰ ਵਿਖੇ ਚੋਲ ਹਰੇ ਜੀ ਜੀ ਐੱਸ ਬਾਕਸਿੰਗ ਕਲੱਬ ਦੀਆਂ ਖਿਡਾਰਨਾਂ ਨੇ ਅੰਤਰ-ਕਾਲਜ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਗੋਲਡ ਅਤੇ ਸਿਲਵਰ ਮੈਡਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ, ਕਲੱਬ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂਅ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਬਤ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਨੇ ਸਰਗੁਣੀਤ ਕੌਰ

ਦੋ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਜਨਕ ਮਹਾਜਨ)- ਬਾਣਾ ਸਿਟੀ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਐਸ.ਆਈ. ਹਰਮਨ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਮੇਤ ਸਾਬੀ ਕਮਾਚਾਰੀ ਪੁਰਾਣਾ ਬੱਸ ਸਟੇਡ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਇਕ ਮੋਟਾ ਨੌਜਵਾਨ ਆਉਂਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਪੁਲਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੱਖ ਕੇ ਘਬਰਾ ਕੇ ਪਿੱਛੇ ਨੂੰ ਮੁੜਨ ਲੱਗੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੈਂਟ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਮੱਧੀ ਲਿਫਾਵਾ ਕੱਢ ਕੇ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਨਾਅ ਪਤਾ ਪੁੱਛਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂਅ ਗੋਬਿੰਦਾ ਪੁੱਤਰ ਬਚਨ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਖਾ ਹਾਲ ਵਾਸੀ ਬਹਿਰਾਮਪੁਰ ਰੋਡ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੱਸਿਆ। ਜਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸੁੱਟੇ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਮੱਧੀ ਲਿਫਾਵੇ ਨੂੰ ਚੈਕ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 5 ਗ੍ਰਾਮ ਹੋਰੋਇਨ ਬ੍ਰਾਮਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਖਿਲਾਫ਼ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਣਾ ਡੈਟੀ ਮੀਆਂ ਖਾਂ ਦੇ ਦੋ ਐਸ.ਆਈ. ਤੀਰਥ ਰਾਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਪਿੰਡ ਕੋਟਲੀ ਹਰਚੰਦਾ ਨਹਿਰ ਵਾਲੀ ਪੁਲ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਕੋਟਲੀ ਗੁਜਰਾਂ ਸਾਈਡ ਪੁੱਜੀ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਇਕ ਮੋਟਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕੈਨ ਪਲਾਸਟਿਕ ਢੱਕੀ ਆਉਂਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਬੀ ਕਮਾਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਨਾਅ ਪਤਾ ਪੁੱਛਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂਅ ਸਲਾਮਤ ਮਸੀਹ ਉਰਦ ਕਾਲਾ ਪੁੱਤਰ ਮਨਜੀਤ ਮਸੀਹ ਵਾਸੀ ਕੋਟਲਾ ਗੁੱਜਰਾਂ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਕੈਨ ਪਲਾਸਟਿਕ ਚੈਕ ਕਰਨ 'ਤੇ 22.500 ਐਮ.ਐਲ. ਸ਼ਰਾਬ ਨਜਾਇਜ਼ ਬ੍ਰਾਮਦ ਹੋਈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਝਬਾਲ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ)- ਅੱਜ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਰਿਵਾਰ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕੂਲ ਐਮ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾਂ ਵਿਦਯਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਣ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਦੇ ਛੇਵੀਂ ਤੋਂ ਦਸਵੀਂ ਤੱਕ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਲਾਸਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਛੇਵੀਂ, ਸੱਤਵੀਂ ਅਤੇ ਅੱਠਵੀਂ ਕਲਾਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਅਤੇ ਨੌਵੀਂ, ਦਸਵੀਂ ਕਲਾਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਣ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਬੱਚੇ ਹਰ ਬਰੰਗੀਆਂ ਪੱਗਾਂ, ਸ਼ੋਸ਼ੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਸਮਾਨ ਲੈ ਕੇ ਆਏ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਦੋਨਾਂ ਵਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਏਕਮਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਦੂਜਾ ਗੁਰਗੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਸੁਖਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮਿਡਲ ਵਿੰਗ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਮਹਿਕਪਤੀ ਸਿੰਘ, ਦੂਜਾ ਕਰਨਗੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਅਵੀਨੁਰ ਸਿੰਘ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੈਡਮ ਗੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਸ਼ਲੋਭਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਕੌਸ਼ਲ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੱਥੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਕੂਲ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਉਪਕਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਵਿਗੜੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਸਕਣ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੈਡਮ ਗੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਜੇਤੂ ਆਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੈਡਮ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਮੈਡਮ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ, ਮੈਡਮ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਟੀਚਰ ਕਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਿੱਖਿਆ ਢਾਂਚਾ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਣ ਰਿਹਾ ਮਿਸਾਲ : ਸੇਖਵਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।ਸੀ ਸੇਖਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਨੂੰ ਹੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਲਸੀ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਥਾ, ਧਰਮ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜੱਸਟ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਵੀ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰਬੀਵੰਡ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਦੇਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਖੇਤ ਪੱਥਰ ਲਈ ਹਮਲਾ ਚੁਕਰਕੇ ਹੀ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ-ਠੀਕਾ ਬਣਾ ਕੇ ਇਸ ਹਮਲੇ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰੀਏ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖ਼ਮਲੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਖੋਹ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਝੋਨੇ ਅਤੇ ਕਣਕ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਅੱਜ ਇਸ ਮਾਡਲ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀਆਂ ਰਸਾਇਣਿਕ ਖਾਦਾਂ, ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬੰਸ਼ਰ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਾਨ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, (ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ)- ਸ੍ਰੀ ਬਾਵਾ ਲਾਲ ਵਿਦਿਆਲ ਸੇਵਾ ਕਲੱਬ, ਨਦਜਦੀਕ ਸ਼ਹੀਦੀ ਗੇਟ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਰੋਡ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਾਨ ਦੀ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਮੰਬਰਾਂ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਾਨ ਜੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਅਤੇ ਸਰਬਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਖਰ ਵਿੱਚ ਕਤਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਮੁਕੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੋਕ ਵੀ

ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸਾਖੀ ਦਿਵਸ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਪਲੀਮੈਂਟ

ਪੰਨਵਾਦ

ਵਿਸਾਖੀ ਦਿਵਸ ਤੇ ਸਮੂਹ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ। ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਪਲੀਮੈਂਟ ਕੱਢਣ ਤੇ ਫਾਰਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸੁਨੇਹਿਆਂ ਦਾ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਆਸ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।

ਪੱਤਰਕਾਰ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ | (M) : 98143-68268

GURU NANAK DEV ACADEMY
GURUDWARA BABA BOTA SINGH JI, BABA GARJA SINGH JI (SHAHEED GANJ)
AFFILIATED TO C.B.S.E. (1630504)

2025-26
ADMISSION OPEN

NURSERY TO +1
ARTS, COMMERCE,
MEDICAL & NON MEDICAL

SMART CLASSES | ENGLISH MEDIUM
SCHOOL IS UNDER CCTV SURVEILLANCE

NEAR VILL. NOORDI, TARN TARAN. M: +91-81948-78000
Email: gdnurpur@gmail.com Website: www.gdnur.in

Principal Jaspal Kaur Sidhu

This Page Layout & Design by :

Vinod
(Graphic Designer)
M : +91-9592-23-32-92

ਸ਼ਹੀਦ ਨਾਇਕ ਸੂਬੇਦਾਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਪੀ. ਐਮ. ਸ਼੍ਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ
ਵੇਈ ਪੁੰਝੀ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)

ਵਿਸਾਖੀ
ਦੀਆਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ. ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਲੈਕਚਰਾਰ

Sewa Devi S.D. College of Education
Affiliated to GNDU Amritsar | Recognised by NCTE
Accredited by NAAC

Vinod Kumar Khanna
President

Jatinder Kumar Sood
General Secretary

Anil Kumar Shambhu
Manager

ਰੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰੋ ਸੰਧੂ
ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰਾਂਸਟ ਤਰਨ ਤਾਰਨ (ਟਰਾਂਸਟੀ)

ਸਰਦਾਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਤਰਨ ਤਾਰਨ

ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ
ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਮ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ (ਲੜਕੀਆਂ)
The Only School in Tarn Taran Distt.
With Schools of Applied Learning Admissions Open
ਸੈਸ਼ਨ 2025-26 ਦਾਖਲਾ ਸ਼ੁਰੂ
ਤਰਨ ਤਾਰਨ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
• ਸਿੱਖਿਅਕ, ਸਿਨਾਈ ਤੇ ਤਰੁਣਕਾਰ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਕੋਚ
• ਵੱਡੇ ਰੋਡ ਵਿੱਚ: ਰੂਪੋ, ਰਾਹੀਂ, ਸੈਮੀਨਿਟ
• ਖੁਸ਼ ਰਿਹਾਵਾਂ, ਯੂਨੀਫਾਰਮ, ਯਾਤਰੀ ਮੁਫਤ ਹੀਲੀਟਰ ਸਿੱਖਿਆ
• ਕਲਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਰੀ ਸਾਹਾਇਕ ਭਿਟਤ
• ਐਸਟੀਐਮ ਨਾਮਕ ਕਲਾਸ, ਸਾਹਾਇਕ ਦੀ-ਕਲਾਸਾਂ
• ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਦੀਆਂ ਸੁਸਾਹਤਾਂ: ਰਾਹੀਂ ਬੁੱਢੀ (ਬੁੱਢੀ) ਅਤੇ ਟਾਕ
• ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਣ ਨੀਤੀ 2020
• ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ, ਸਾਹਿਤਕ ਸਿੱਟੇ, ਖਾਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸ਼੍ਰੀ
• ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਸਟਲ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਧਿਅਮ
ਸਹਿਣਸ਼ੀਲ (ਮੋਡੀਕਲ, ਯਾਨ ਮੋਡੀਕਲ), ਭਾਸ਼ਾਸ਼ਾ, ਆਰਟਸ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ: M.S.O.F., ਯੋਗ ਯੋਗ ਅਤੇ
ਬਿਦਿਓ ਯੋਗ ਯੋਗ

ਜੂਨੀਅਰ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਵੱਲੋਂ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ

ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ
ਮੁੱਖਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ

ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ
ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ

ਡਾ. ਕਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼
ਵਿਦਿਅਕ ਤਰਨ ਤਾਰਨ

ਮ੍ਰੀ ਰਾਹੁਲ (I.A.S.)
ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ,

ਸ. ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬਾਨ
ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਿਦੇਵ ਕੌਰ
ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ

ਵਿਸਾਖੀ
ਦੀਆਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

Near Railway Crossing, Sarhali Road, Tehsil & Distt. Tarn Taran | M: 76963-62390

ਵਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਡਾ. ਕਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼
ਵਿਦਿਅਕ ਤਰਨ ਤਾਰਨ

ਮ੍ਰੀ ਰਾਹੁਲ (I.A.S.)
ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚਹਿਲ
(ਪੀਟੀਸੀ) ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ. ਐਮ.ਕਾਮ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਥੱਲੇ ਸਟੈਂਡ ਤਰਨ ਤਾਰਨ

- ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਡਿਪੂ ਵੱਲੋਂ 04 ਲੋਕਲ ਰੂਟਾਂ ਤੇ ਬੱਸ ਸੇਵਾ ਚਲਾਈ ਗਈ।
- ਭਾਬਾਲ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਕੇ ਬੱਸ ਸੇਵਾ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਬਾਲ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਟਰੇਫਿਕ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- ਸਵਾਹੀਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।
- ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਦਾ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਬਾਥਰੂਮ-ਪਖਾਨੇ, ਕਮਰੇ ਅਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਵਿਧਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।
- ਰਾਤ ਨੂੰ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਜੋਂ ਲਾਈਟਾਂ ਚੋਰੀਦਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇ।
- ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਤੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ, ਕਾਰਾਂ ਲਈ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦਾ 24 ਘੰਟੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇ।

ਵਿਸਾਖੀ ਮੁਬਾਰਕ
ਕਣਕਾਂ ਦੀ ਮੁੱਕ ਗਈ ਰਾਖੀ... ਓ ਸੱਟਾ ਆਈ ਵਿਸਾਖੀ
ਜਿਥੇ ਰੂੱਤ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀ ਲੋਕ ਆਉਂਦੀ ਮਸਤ ਬਹਾਰਾਂ.....
ਪਾ ਭੰਗਦੇ ਨੱਚਦੇ ਨੇ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਗੱਭਰੂ ਤੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ..

ਸਾਡਾ ਗੁਜਰੀ ਕਾਨਵੈਂਟ ਸਕੂਲ, ਸਰਹਾਲੀ ਕਲਾਂ ਵੱਲੋਂ
ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਹੋਣ ਸੀ

Ar. Pranavdeep Singh

S. Manjinder Singh Kuckreja

Mrs. Geeta Kuckreja

ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਮੁੱਖਮੰਤਰੀ, ਸਿਟੀ ਸਕੂਲ (Tarn Taran)

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਚਿੱਲੋਂ
ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਸਿੱਖਿਆ ਭੈਰੋਲ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਤਰਨ ਤਾਰਨ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਆਰ ਡੀ ਸਿੱਖਿਆ ਭੈਰੋਲ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਤਰਨ ਤਾਰਨ

ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੰਮਲੀਆ
ਸਕੂਲ ਪੁਲਿਸ ਸਿੱਖਿਆ ਭੈਰੋਲ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਤਰਨ ਤਾਰਨ

ਵੱਲੋਂ : ਭੈਮਕੋਟਿਕ ਦੀਰਯ ਫਰੰਟ/ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਜ਼ਿਲਾ ਤਰਨਤਾਰਨ

ਕੌਮੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਰਤੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਰ. ਐਸ. ਪੀ. ਆਈ.)

ਵਿਸਾਖੀ
ਦੀਆਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਪਾਸਲਾ
ਕਾਮਰੇਡ

Sankalp DRUG DEPENDENCE TREATMENT CENTRE
(A VENTURE OF SUMAN INFO HEALTHCARE PVT. LTD.)
916, Amritsar Road, Adjoining Corporation Bank, Opp. Civil Hospital, Tarn Taran - 143401.
Contact: 01852-223065, 9915029742, 9915029746, 9878650041 Email: sankalpdrc@gmail.com

ਸੰਕਲਪ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਨਸ਼ਾ ਫੁੜਾਊ ਹਸਪਤਾਲ
(ਸੁਮਨ ਇਨਫੋ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ)
916, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਰੋਡ, ਨਾਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ, ਸਾਹਮਣੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਤਰਨ-ਤਾਰਨ-143401.
(ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੰਜੂਰਤਾ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਕੇਂਦਰ)

ਇਥੇ ਹਰ ਤਰਾਂ ਦਾ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਪਲੱਬਧ ਸੇਵਾਵਾਂ:
ਸਮੈਕ, ਹੋਰੋਨ (ਚਿੱਟਾ), ਅਫੀਮ, ਡੁੱਕੀ, ਪੋਸਟ, ਡੋਡੋ, ਡੰਗ, ਚਰਸ, ਗਾਂਜਾ, ਹਸ਼ੀਸ਼, ਤੰਬਾਕੂ, ਬੀਟੀ, ਸਿਗਰੇਟ, ਸ਼ਬਾਬ, ਕੈਪਸੂਲ, ਗੋਲੀਆਂ ਆਦਿ।

ਨਸ਼ਾ ਫੁੜਾਊ ਲਈ ਜੀਭ ਬੋਲੋ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਗੋਲੀ (OST) ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

- ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਕੋਈ ਤੌਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ।
- ਨਸ਼ੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਅਤੇ ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰਿਣ ਸੌਖੀ ਹੁੰਦੀ।
- ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ (ਗੱਲ ਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਇਲਾਜ)।
- ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਜਿਵੇਂ :- ਉਦਾਸੀ, ਅਧਰਾਤ, ਸਿਰ ਦਰਦ, ਦੌਲਾ, ਫੋਰੋਸੀ, ਮਿਰਗੀ, ਸ਼ੱਕ-ਵਹਿਮ, ਬਾਰ-ਬਾਰ ਹੱਥ ਧੋਣਾ, ਨੀਂਦ ਨਾ ਆਉਣਾ।
- ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ ਦਾ ਇਲਾਜ ਜਿਵੇਂ :- ਪੜਣ-ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਤਕਲੀਫ਼, ਸਕੂਲ ਨਾ ਜਾਣਾ, ਡਰਨਾ, ਗੱਲ ਨਾ ਮੰਨਣਾ, ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਨੀਂਦ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣਾ ਜਾਂ ਥੋਲਣਾ, ਯਾਦ ਨਾ ਰਹਿਣਾ।
- ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਸਤਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਇਲਾਜ ਕੇਂਦਰ।

ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਗੁਪਤ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਦਿਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਤੇ ਵਿਆਧਿ ਲਈ ਸੰਕਲਪ ਕਰੋ।
Contact : 01852-223065, 9915029742, 9915029746 98786-50041

ਸਾਡਾ ਨਿਸ਼ਚਾ :- ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਵਾਈ ਨਾਲ ਵਧੀਆ ਇਲਾਜ

ਵਿਸਾਖੀ
ਦੀਆਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

Sakattar Singh Sandhu
Member Academic Council of PSB & Senior Vice President of Raza Punjab

Ramanpreet Singh Gill
District Director Raza Tarn Taran

Sukhjinder Singh Gill
Joint Secretary

ਵੱਲੋਂ : ਸਮੂਹ ਸਕੂਲ ਸੰਚਾਲਕ ਅਤੇ ਹੈਗਿਰਨਾਈਜ਼ਡ ਐਂਡ ਐਡੀਟੀਏਡ ਸਕੂਲ
ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਰਾਸਾ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਪੰਜਾਬ

ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਠਾਂਗਰੂ
ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਗੰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰ

ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਿਤ-ਭੋਲ-ਮੀਲ

ਦਿਵਾਨ ਸਿੰਘ ਬਾਈਆਂ
ਬਿਹੂ ਪੁਰਾਣ ਮੇਰੀਦੀ-ਦਿਨਾਸ ਵਰਕਰ ਗੁਰਿਤ

ਵੱਲੋਂ : ਭੈਮਕੋਟਿਕ ਦੀਰਯ ਫਰੰਟ/ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਜ਼ਿਲਾ ਤਰਨਤਾਰਨ

ਵਿਸਾਖੀ
ਦੀਆਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

Pawn Sharma
(Pardan)

Tarsem Sharma

Adesh Agnihotri

Avatar Singh
Brahman Prithimbi Sabha Tarn Taran

Management, Principal, Staff and Students of Punjab Children Academy
(Affiliated to I.C.S.E., New Delhi)

ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਵਾਸੀਆਂ ਵਿਸਾਖੀ
ਦੀਆਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

Harmanpreet Singh
Managing Director

Sandhya Khanna
Principal

Near Goindwal Railway Crossing, Tarn Taran.
Ph. No. 73072-69578, 01852-223157

ਸਿਟੀ ਹਸਪਤਾਲ
ਸਾਹਮਣੇ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਵਰਕਸ਼ਾਪ, ਨਜ਼ਦੀਕ ਬਸ ਸਟੈਂਡ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
- ਆਕਸੀਜਨ ਦਾ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ।
- ਆਈ.ਸੀ.ਯੂ.
- 24 ਘੰਟੇ ਖੁਲਾ ਹਰੇਕ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਰਾਹਤ ਕੇਂਦਰ।
- ਜਹਿਰੀਲੀ ਦਵਾਈ ਪੀਤੀ ਅਤੇ ਚੜੀ ਦਾ ਇਲਾਜ।
- ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਹਤ ਕੇਂਦਰ।
- ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਹਰੇਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ।
- ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਬਿਏਟਰ ਹਰੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ।
- ਗੁਰਦੇ ਦੀ ਪਥਰੀ, ਬਣਾਸੀਰ, ਹਰਨੀਆਂ, ਗਢਵਾਂ ਆਦਿ।
- ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ।
- ਫੋਟੋਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੀਲੀਆ ਹੋਣ ਤੇ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ।
- ਸੱਪ ਦੇ ਕਟੇ ਦਾ ਇਲਾਜ।
- ਨਾਰਮਲ ਡਲਿਵਰੀ, ਵੱਡੇ ਛੋਟੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਡਲਿਵਰੀ ਘੱਟ ਰੋਟਾਂ ਤੇ।

ਡਾ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ

24 ਘੰਟੇ ਤੁਰਾਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਨਿਰਮਲ ਛਾਇਆ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ ਅਤੇ ਨਸ਼ਾ ਫੁੜਾਊ ਹਸਪਤਾਲ
O.S.T. (ਜੀਭ ਬੋਲੋ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਗੋਲੀ)
ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਇਲਾਜ ਜਿਵੇਂ : ਅਫੀਮ, ਡੋਡੋ, ਡੁੱਕੀ, ਪੋਸਟ, ਸਮੈਕ, ਹਿਰੋਇਨ, ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਟੀਕੇ, ਪ੍ਰੋਕਸੀਫੀਨ, ਕੋਰੋਕਸ ਆਦਿ ਦਾ ਬਿਨਾਂ ਦਰਦ ਤੇ ਤਕਲੀਫ਼ ਦੇ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਸਫਲ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੱਛਣ
• ਸ਼ਰਾਬ, ਅਫੀਮ, ਪੋਸਟ, ਡੁੱਕੀ, ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਟੀਕੇ।
• ਸਮੈਕ, ਨੀਂਦ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ।
• ਬਾਰ-ਬਾਰ ਹੱਥ ਧੋਣਾ ਆਉਣਾ।
• ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਆਉਣਾ।
• ਡਰ, ਸ਼ੱਕ, ਵਹਿਮ, ਭੂਤ-ਪ੍ਰੇਤ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਾ।
• ਨੀਂਦ, ਡੁੱਖ ਘੱਟ ਹੋਣਾ, ਬੇਚੈਨੀ, ਭੀੜ ਆਦਿ ਦਾ ਡਰ।
• ਸਰੀਰ ਦਰਦ, ਭਾਤੀ ਦਰਦ, ਲਗਾਤਾਰ ਸਿਰ ਦਰਦ ਹੋਣਾ।
• ਔਪਾ ਸਿਰ ਦਰਦ, ਮਾਈਗ੍ਰੇਨ ਦਾ ਦਰਦ, ਮਿਰਗੀ ਦੇ ਦੌਰੇ।
• ਸਿਰ ਦਰਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਲਟੀ ਆਉਣਾ।
• ਧਾਂਤ ਪੈਣਾ, ਸ਼ੀਬਰ ਪੌਤਣ, ਸੈਕਸ ਸਬੋਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ।

ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਹੋਰੇ ਨਸ਼ਾ ਫੁੜਵਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।

ਐਤਵਾਰ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਹੈ

ਪਹਿਲੀ ਮੰਜਿਲ, ਹਿੰਮਲ ਰੰਗੇਲਰਸ, ਨੇੜੇ ਜਨਤਾ ਯੋਜਨਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਰੋਡ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ।
Mob.: 97799-21529, 95016-02551

ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ
ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ
ਮੁੱਖਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ

ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਕਟਾਰਚੌਕ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਰਾਣ ਐਂਡ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਮੰਤਰੀ

ਮ੍ਰੀ ਰਾਹੁਲ (I.A.S.)
ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤਰਨ ਤਾਰਨ

ਜਸਜੀਤ ਕੌਰ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਰਾਣ ਐਂਡ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਕੰਟਰੋਲਰ

ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਐਨੀਐਮ ਏ.ਐਫ.ਐਸ.ਓ

ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਇੰਸਪੈਕਟਰ

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਇੰਸਪੈਕਟਰ

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ
ਇੰਸਪੈਕਟਰ

GURU GOBIND SINGH CONVENT SCHOOL
Affiliated to ICSE Board, New Delhi, Registered No. Pu119

Special Features :-
• No fee is charged from the students of Pre-Nursery Class (within the age group of 2.5-3 years).
• Special stress is laid on religious and moral education as well as on athletics & sports
• Teaching through smart classes and modern techniques.
• Fear free atmosphere.
• Excellent results and meritorious positions in ICSE Board's examination.
• Innovative curriculum.
• Creative experiential learning.
• Indoor and outdoor sports activities arrangement.
• Special concession for poor & intelligent students.

The school is making tremendous progress in all the fields-academic, religious and sports under the Patronage of Sant Baba Sukha Singh Ji, & under the control of Sant Baba Hakam Singh Ji, great saints of the area.

Principal: 01968-93797, 99883-81854 | Director: 98143-09057
Email: ggscnconvents.school@yahoo.com
Address : Village Sohawa, District Tarn Taran.

GURU AMAR DASS ADARSH INSTITUTE
GOINDWAL SAHIB, TARN TARAN

2025-2026 ADMISSION OPEN
NURSERY TO +2 CLASS
AC Classrooms
No Admission Fee

Avail Special Early Bird Discount Offers

World Class Infrastructure in 10 Acres
"Our Students have emerged as the Tarn Taran District Toppers for Seven consecutive years"

Winner of Golden School Award at National Level
Awarded as India's Best School with AAA+ Rating

75270-82110
75270-82111

www.facebook.com/gadai.in | www.gadai.in
www.facebook.com/gadkispadiparadise

ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਗਜ਼ਲਾਂ
(ਆਖਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਭੇ 'ਤੇ)

Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.I.)-00068/57

ਜਲੰਧਰ : ਐਤਵਾਰ, 13 ਅਪ੍ਰੈਲ 2025

www.nawanzamana.in

ਕੀਮਤ 5.00 ਰੁਪਏ

ਸਵਰਾਜਬੀਰ

ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦਾ ਸਾਕਾ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ/ਬਸਤੀਵਾਦ ਦੇ ਵਹਿਸ਼ੀ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੰਗਿਆਂ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸਾਕੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜ਼ਾਲਮਾਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਫ਼ਤਵਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਰਡ ਹੋਰਟ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ 'ਭਿਸਮਾਰਫ਼ਰਸ਼ ਇਨਕੁਆਰੀ ਕਮੇਟੀ' (ਫ਼ਸਾਦਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਕਮੇਟੀ) ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਡਾਇਰ ਦੀ ਕਮਾਨ ਹੇਠ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਿਆਨਕ ਕਾਰੇ ਤੋਂ ਫ਼ਾਸਲਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਹੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਸਨ; ਡਬਲਿਊ.ਐੱਫ਼. ਰਈਸ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਕਟਰੀ ਇਨ ਸਰਕਾਰ (ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ), ਜਸਟਿਸ ਜੀ.ਸੀ. ਰੈਕਨ, ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਸਰ ਜਾਰਜ ਬਾਰੇ, ਕਮਾਂਡਰ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਡਵੀਜ਼ਨ (ਯੂ.ਪੀ. ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦਾ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰ), ਸਰ ਚਮਨ ਲਾਲ ਸੀਤਲਵਾੜ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਬੇਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਸੁਲਤਾਨ ਅਹਿਮਦ ਖ਼ਾਨ, ਬਾਰ ਐਟ ਲਾਅ, ਪੰਡਿਤ ਜਗਤ ਨਾਰਾਇਣ, ਮੈਂਬਰ ਯੂ.ਪੀ. ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਐੱਚ.ਜੀ. ਸਕੋਟਸ ਦੀ ਬਣੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਖ਼ਰੜਾ ਆਗੇਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਵਾਲਾਂ ਬਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਗੱਰਿਆਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨਾਲ਼ ਵੱਖਰੀ ਰਾਇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਇ ਨੂੰ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਰਨਰਨ ਮਾਈਲਕ ਉਡਵਾਇਰ ਨੂੰ ਲੱਗਭੱਗ ਨਿਰਬਲ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਉੱਤੇ ਬੋਧਿਆ ਗਿਆ। ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗੱਲੀ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਚਲੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਚਿਤਾਵਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਪਤੱਥ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਗੱਲੀ ਚਲਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ, ਜਦ ਤੱਕ ਉਸ ਦੀ ਕਮਾਨ ਹੇਠਲੇ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਕੋਲ ਸਿੱਕਾ ਬਾਰੂਦ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਿਆ।

ਡਾਇਰ ਦੀ ਇਸ ਜ਼ਾਲਮਾਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਹੋਈ। ਇੱਕ ਪਿਰ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਲੈਫ਼ਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਮਾਈਕਲ ਉਡਵਾਇਰ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਨੇ ਡਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮਨਾਸਿਖ ਨਹਿਰਾਇਆ। ਉਡਵਾਇਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕੁਝਨਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਡਾਇਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਦਿਨ ਦੀ ਬਗ਼ਾਵਤ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਲਈ ਫ਼ੈਸਲਾਕੁਨ ਕਦਮ ਸੀ। ਉਹ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਿੰਨੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸੀ, ਉਦਾਹਰਣਵਿੱਚ ਇਸ ਗੁਣੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਸਰ ਐਡਵਰਡ ਮੋਨੇਲੋਗਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ ਡਾਇਰ ਨੇ ਉੱਤਰੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਆਮ ਬਗ਼ਾਵਤ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਲਿਆ। ਡਾਇਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੇ ਉਹਦੀ ਪਿੱਠ ਬਾਪੜੀ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਵੀ.ਐੱਨ. ਦੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਯੂਰਪੀਅਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ 'ਬੰਦੀਫ਼ੌਰ' ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ।

ਪਰ ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਇਸ ਸਾਕੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਘੋਰ ਅਮਾਨਵੀ ਪਹਿਲੂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣੇ ਗਏ ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਉਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਡਾਇਰ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਮਰਾਜ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਏਨੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ਼ ਸਟੇਟ ਵਿਸਟਨ ਚਰਚਿਲ ਨੇ ਆਗਮੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰ ਦਾ ਘੋਰ ਵਿਰੋਧ ਇਹ ਕਹਿਦਿਆਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਫ਼ੌਜੀ ਕਮਾਂਡਰ ਨੂੰ ਘੱਟ-ਘੱਟ ਤਾਕਤ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਡਾਇਰ ਨੇ ਇਸ ਅਸਲ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਫ਼ੌਜ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਬਰੀ ਸੇਵਾ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ। ਇੰਬੇ ਪਿਆਨ ਦੇ ਟੇਨੇਯੋਰ ਗੇਵਰੇ ਜੇ ਕਿ ਵਿੰਗਟਨ ਚਰਚਿਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹਮਦਰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਹਾ, 1947 ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਦੋਂ ਬਰਤਾਨਵੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।ਐਡਵਿਨ ਮੈਨੂਅਲ ਮੈਂਟੇਗੂ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਸੰਬੰਧੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਸੀ, ਵੀ ਡਾਇਰ ਦਾ ਕਰੜਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਵਾਇਸਰਾਏ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ: ਡਾਇਰ ਨੂੰ ਇਹ ਕੋਈ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅੰਪੜਦਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿਹੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ

ਦੇਵੇ। ਜਦੋਂ ਉਹਨੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੋਈ ਹਿੰਸਕ ਹਰਕਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹੱਥ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਭੀੜ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਡਾਇਰ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋੜਿਆ ਹੈ। ਬਰਤਾਨਵੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂਟੇਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਉੱਪਰ ਆਪਣਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਹਿਸ਼ਤ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ... ਸਾਡੇ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਹਨ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਘੱਟ ਪਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚਰਚਿਲ ਦੇ 'ਹਾਉਸ ਆਫ਼ ਕਾਮਨਜ਼' ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ :

ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿਪਾਹੀ ਤਾਂ ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਰਹਿਮਦਿਲੀ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਮੁਸੀਬਤ ਆ ਪਏ, ਉਹ ਇਹ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ, ਪਰ ਡਾਇਰ ਨੇ ਤਾਂ ਸੱਭਿਆ ਵਰਤਾਓ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਤੱਤ ਛੱਡੀਆਂ। ਉਹਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਹੁਜ਼ਮ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ? ਕੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸਨ? ਫੇਰ ਆਪ ਹੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਲੋਕ ਪੁਰਅਮਨ ਸਨ, ਉਹ ਨਿਹੱਥੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਮਾਰੂ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਚਰਚਿਲ ਨੇ ਫਿਰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਡਾਇਰ ਨੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸੰਗੀਨ ਖਿਲਾਫ਼ਵਰਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਡਾਇਰ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਉਹਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ, ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਚਰਚਿਲ ਨੇ ਕਿਹਾ: 'ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਬਚ ਗਿਆ। ਮੇਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਅਜਿਹੀਆਂ (ਕੱਚੀਆਂ) ਨੀਹਾਂ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹਾ। ਉਹ ਨੀਹਾਂ ਤਾਂ ਬੜੀਆਂ ਪੱਕੀਆਂ ਹਨ। 1908 ਤੋਂ 1916 ਤੱਕ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਹਰਬਰਟ ਹੈਨਰੀ ਐਸਕੁਵਿਥ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਅੰਗਲੋ-ਇੰਡੀਅਨ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੀ। ਮੇਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਲਤਨਤ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹਾਦਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਹੈ।

ਦੂਸਰੀ ਪਿਰ ਦਾ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰਨਲ ਜੇਮਜ਼ ਨੇ ਡਾਇਰ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, 'ਤੁਸੀਂ ਚਿੱਤਰੇ ਨੂੰ ਨਰਮਾਈ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਾਰ ਸਕਦੇ ... ਅੱਜ ਬੁਝਾ ਕੇ ਮੁੜਨ ਵਾਲੇ ਡਾਇਰਮੈਨ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਆਖਣ ਦਾ ਕੀ ਲਾਭ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਪਾਣੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਤਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਚਾਹ ਦੀ ਪਿਆਲੀ ਨਾਲ ਮਚਦੀ ਅੱਗ ਨਹੀਂ ਬੁਝਾ ਸਕਦੇ। ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਜੀ. ਸੁਰਤੀਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਵੱਕਾਰ ਉੱਪਰ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਵੱਕਾਰ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਵੀ ਤਾਸ਼ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੇ ਮਹੌਲੇ ਵਾਂਗ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਡਾਇਰ ਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵੱਕਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਰਨਲ ਜੇ.ਸੀ. ਵੈਂਸਵਡ ਦੀ ਰਾਇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ : 'ਮੇਰਾ ਉਹਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵੱਡਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਉਡਾਇਆ, ਸਗੋਂ ਮੇਰਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਜੰਨ ਅੰਛ ਆਰਕ ਦੇ ਸਾਜ਼ਨ ਦੇ ਪੱਥੇ ਨਾਲ਼ ਵੀ ਵੱਡਾ ਕਲੋਕ

ਲਾਇਆ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਕੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਝ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨੀਤੀਵਾਨ ਸੱਚਮੁੱਚ ਡਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਇਆ ਬੱਜਰ ਗੁਨਾਹ ਸਮਝਦੇ ਸਨ? ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਗਵਾਹੀ ਹੋਰ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਆਗਮੀ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਜਿਹੜੇ ਨੀਤੀਵਾਨਾਂ ਨੇ ਡਾਇਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਚਿੰਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰੇ ਕਰਕੇ

ਇੱਕ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਸਗੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦੀ ਇਹ ਫ਼ਹਿਰਿਸਤ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਹੈ। ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਕੈਪੀਟਲ' ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜਿਲਦ ਵਿੱਚ ਲਿਖਦਾ ਹੈ: 'ਡੱਚ (ਹਾਲੈਂਡ ਨੂੰ 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ਕ ਸਮਾਜ਼ੇਦਾਰ ਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ) ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਫ਼ਰੇਂਚ, ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ, ਕਤਲੋ-ਗ਼ਾਰਤ ਅਤੇ ਕਮੀਨਗੀ ਦੇ ਹੋਰਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖ਼ਾਸੀਅਤ ਗ਼ੁਲਾਮ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਧਾਲਣ/ਭੁੱਕਣ (ਅਗਵਾ) ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ

ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਆਦਮੀਆਂ ਦਾ ਉਧਾਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੁੰਡੇ, ਦੁਬਾਸ਼ੀਏ ਤੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਵਪਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਏਜੰਟ ਸਨ। ਉਥੋਂ ਦੇ ਰਜਵਾੜੇ ਗ਼ੁਲਾਮ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁੱਖ ਸਨ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਸੋਲੀਬੀਸ (ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ) ਦੇ ਭੋਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਫਿਰ ਗ਼ੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਦ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ (ਹਾਲੈਂਡ ਦੇ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ) ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਪੈਰ ਪਰਿਆ, ਉੱਥੇ ਭਿਆਨਕ ਤਬਾਹੀ ਹੋਈ ਤੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵਸੋਂ ਘਟਦੀ ਗਈ।... 1750 ਵਿੱਚ ਜਾਵਾ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਂਤ ਬੋਜ਼ਵਾਗੀ ਵਿੱਚ 80,000 ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। 1811 ਵਿੱਚ ਉਥੋਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਿਰਫ਼ 18,000 ਰਹਿ ਗਈ। ਵਾਹ, ਇਹ ਵਪਾਰ ਕਿੰਨਾ ਵਧੀਆ ਸੀ !

ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੂਲ-ਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸਪੇਨ ਦੁਆਰਾ ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੇ ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਚਾਹੇ ਹੋਏ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਗ਼ੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਜ਼ੁਲਮ ਦਿਲ ਦਹਿਲਾਏ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਇੰਗਲੈਂਡ, ਫ਼ਰਾਂਸ, ਇਟਲੀ ਤੇ ਜਰਮਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਹੇ ਗਏ ਜ਼ੁਲਮ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਅਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸਨ।ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੁਆਰਾ ਆਇਰਲੈਂਡ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜ਼ਬਰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭੁੱਲਿਆ ਨਹੀਂ। ਜਾਪਾਨੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ।

ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਨੂੰ 'ਸੱਭਿਆਕ' ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਵਜੋਂ ਵੇਖਣ ਦੀ ਜ਼ਹਿਨੀਅਤ ਡਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਕਮੇਟੀ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਰਾਦਤ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਸਗੋਂ ਉਸ (ਡਾਇਰ) ਦੁਆਰਾ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਾਪਸ ਜਾ ਕੇ 'ਗਲੋਬ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਲੇਖ 'ਚੋਂ ਵੀ ਪਤੱਥ ਝਲਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ : 'ਬਲਣ ਤੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਸੂਝਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸੂਝ-ਸਮਝ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ... ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ 11ਵਾਂ ਇਲਹਾਮੀ ਹੁਕਮ (ਕਮਾਂਡੋ) ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, 'ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਤਹਿਰੀਕ ਨਹੀਂ ਚਲਾਓਗੇ' (ਜਦ ਖ਼ੁਦਾ ਕਹਿਤੁਰ ਪਹਾੜ 'ਤੇ ਮੂਸਾ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ 10 ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ)। ਡਾਇਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿਆਸਤਦਾਨ, ਜਿਹੜੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਵਰਾਜ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਨ, ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ: 'ਜੇਕਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਵਰਾਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਾਸਤੇ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਗਈ।ਉਹਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਅਖ਼ਬਾਰ

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਲੋਕ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਆਪਣਾ ਸਾਮਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਰੁਡਿਆਰਡ ਕਿਪਲਿੰਗ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਵਿਤਾ 'ਵਾਈਟ ਮੈਨਜ਼ ਬਰਡਨ' (ਗੋਰੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਬੋਝ ਉਠਾਓ) ਵਿਚਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਏਸ਼ੀਆ ਤੇ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਦੇ ਅਸੰਭਿਅਕ ਤੇ ਪੱਛੜੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਭਿਆਤਾ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਸਨ (ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਰਚਿਲ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਇਹ ਸਤਰ ਦੇਖੋ : 'ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿਪਾਹੀ ਤਾਂ ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਰਹਿਮਦਿਲੀ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਨ।) ਕਿਪਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਇਤਿਹਾਸ ਨੇ ਗੋਰੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਇਹ ਬੋਝ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪੂਰਬ ਦੀਆਂ ਅਰਧ ਜੰਗਲੀ ਨਸਲਾਂ ਨੂੰ ਸੱਭਿਆਕ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ, ਫ਼ਰਾਂਸ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇਣੀ ਪਈ ਹੈ।ਐਡਵਰਡ ਸਈਅਦ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ 'ਓਰੀਐਂਟਲਿਜ਼ਮ' ਤੇ 'ਨੈਸ਼ਨਲਿਜ਼ਮ ਅਤੇ ਕਲਚਰ' ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਦੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਜ਼ਹਿਨੀਅਤ ਦਾ ਗਹਿਰਾ ਮੁਤਾਲਿਆ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਲਿਖਦਾ ਹੈ: ਯੂਰਪੀਅਨਾਂ ਨੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸੋਚ-ਸਮਝ (ਪ੍ਰਵਚਨ) ਬਣਾਈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਫ਼ਰੀਕਨ (ਜਾਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਜਾਂ ਆਇਰਿਸ਼) ਲੋਕ ਰਹਿਮਦੀ ਹਨ। ਯੂਰਪੀਅਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਰੂਰ, ਵਹਿਸ਼ੀ ਤੇ ਅਸੰਭਿਅਕ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੱਭਿਆਤਾ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਆਮ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਲੋਕ ਬਦਤਮੀਜ਼ੀ ਕਰਨ, ਆਕੀ/ਬਾਗੀ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣੀਆਂ, ਕੋੜੇ ਮਾਰਨੇ ਤੇ ਕਤਲ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਸਿਰਫ਼ ਡੰਡੇ ਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਭਾਵਾ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਡੇ (ਯੂਰਪੀਅਨਾਂ) ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ ਤੇ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਨਿਆਂਪੂਰਵਕ ਹੈ।

ਐਡਵਰਡ ਸਈਅਦ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਕਿਸੇ

(ਕਾਮਰੇਡ ਡੀ. ਰਾਜਾ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਵੱਲੋਂ 22 ਤੋਂ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2025 ਤੱਕ ਮਦੁਰਾਈ ਵਿਖੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੀਆਂ 24ਵੀਂ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਭਾਸ਼ਣ)

ਸਾਬੀਓ, ਇੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਭਾਰਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸ਼ੁੱਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਮਦੁਰਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ ਪੀ ਆਈ (ਐੱਮ) ਦਾ ਨਿੱਘਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ-ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਹਿਰ, ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਟਵੇਡੀ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਂਗਰਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਜੁਝਾਰੂ ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਤਾਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬਸਤੀਵਾਦ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਜਾਗੀਰਦਾਰੀ, ਜਾਤੀ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਥਿਤੀ

ਸਾਬੀਓ, ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਇੱਕ ਡੂੰਘੇ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਫਸੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਵਉਦਾਰਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਨੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਥਿਰਤਾ। ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਅਰਬਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਦੌਲਤ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਦੌਲਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਆਈ ਐੱਮ ਐੱਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਾਂਦੀਪਾਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਦੱਬੇ ਲਿਆਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਰਕਸ ਨੇ ਸੱਚੀਆਂ, 'ਪ੍ਰਤੀ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤੱਕ, ਹਰ ਰੋਮ ਤੋਂ, ਖੂਨ ਅਤੇ ਗੋਦਰੀ ਨਾਲ ਟਪਕਦੀ ਹੈ'।

ਅਸੀਂ ਅੰਤਰ-ਸਾਮਰਾਜੀ ਨਵਉਦਾਰਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੱਖਾ ਹੋਣੀ ਵੀ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਨਾਟੋ ਦੇ ਭੜਕਾਊ ਵਿਸਥਾਰ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਚੁਕਾਉਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਮਰਾਜੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਨਜ਼ਲਬੁਖੀ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਸ਼ਾਸਨਾਂ ਦੇ ਪਖੰਡ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਯੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਕਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ 'ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ' ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਆਉ, ਆਪਾਂ ਰਲ ਕੇ ਜਨਤਕ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰੀਏ

ਲੈਨਿਨ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, 'ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਘੱਧ ਹੈ'।

ਅੱਜ, ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਦਾ ਚਤਿੱਤਰ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।ਹੈਮਿਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜਲਵਾਯੂ ਸੰਕਟ, ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ।ਫਿਰ ਵੀ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਹੋਣ ਲਈ

ਅਨੁਵਾਦ : ਐੱਮ ਐੱਸ ਭਾਟੀਆ

ਛੱਡ ਕੇ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤਾਂ ਅਮੀਰਾਂ ਲਈ ਕਿਲ੍ਹੇ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਬਲਦੀ 'ਤੇ ਤੇਲ ਪਾਉਣਾ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੱਜੇ-ਪੱਖੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ ਉਭਾਰ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਨ ਸਿਰਫ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਉਖਾੜ ਸੁੱਟਣ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਕੰਮ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਹਟਾਉਣ, ਉਲਝਾਉਣ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਥਿਤੀ : ਸੰਕਟ ਹੇਠ ਭਾਰਤ ਸਾਬੀਓ, ਇਹ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਨਕਲਾਬੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਇਸੇ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਤਿਰੂਵੱਲੁਵਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ 'ਪਿਰਾਪੁੱਗੁੱਮ ਏਲਾ ਉਇਰਕੁਮ'। (ਜਨਮ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ)। ਇਸ ਸਰਵ-ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸਦੀਵੀ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਉਲਟ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨਤਾ ਯੋਜਨਾਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਵਾਂਚਾਗਤ ਅਤੇ ਵਿਕਸਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਲੜਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਸਾਬੀਓ, ਭਾਰਤ ਅੱਜ ਇੱਕ ਟੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ-ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਗ, ਜਾਤ ਅਤੇ ਪਿਤਾ-ਪੁਰਖੀ ਸੱਤਾ ਦੇ ਚਾਂਚਾਗਤ ਜ਼ੁਲਮ ਬੇਰਹਿਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਬੁਰਜੂਆਜ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਸ਼ਮੀਲ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੰਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਆਉ ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹੀਏ : ਭਾਰਤ ਸਿਰਫ਼ ਮਾੜੇ ਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਮ ਘੁੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾੜਾ ਕਦੇ ਵੀ ਇੰਨਾ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਉੱਪਰਲੇ 1

ਵੀਸਦੀ ਲੋਕ ਹੁਣ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦੌਲਤ ਦੇ 40 ਵੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅੱਧੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮਾਰਕਸ ਅਤੇ ਏਂਗਲਜ਼ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਾਮਾਜ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਜਮਾਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ'।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਮਾਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਮਾਜਿਕ ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਭਿਆਨਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ। ਜਾਤ ਅਤੇ ਜਮਾਤੀ ਜ਼ੁਲਮ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲਕੀ, ਉਜਰਤ ਢਾਂਚੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸਨਮਾਨ ਦਲਿਤ, ਆਦਿਵਾਸੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਗ਼ਾਬੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਗਏ ਵਰਗ, ਅਜੇ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਵਿਰੋਧ ਹਨ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, 'ਜਾਤ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਰਤ ਦੀ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਹ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਹੈ।' ਅੱਜ ਹਾਕਮ ਵਰਗ ਹਿੰਦੂਤਵ ਤਾਕਤਾਂ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦੇ ਭੋਸ ਵਿੱਚ ਪਰੇਡ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਨੁੱ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸ਼ਾਸਨ ਅਧੀਨ ਪਿੱਤਰਸੱਤਾ ਵੀ ਵਧ-ਫੁੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੰਤਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਸਾ, ਵਿਤਕਰਾ ਅਤੇ ਖ਼ੁਦਮੁਖੱਤਿਆ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਸੰਸਥਾਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਕਮ ਵਰਗ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਪਿੱਤਰਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਨ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

ਬੋਰਜ਼ੁਗਾਰੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵੱਲ ਧੱਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੰਕਟ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਵੱਲ ਧੱਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾਬੰਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ-ਸੰਗਠਿਤ ਹੋਣ, ਅਸਮਿਤਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ, ਹੱਕ ਮੰਗਣ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਹਮਲੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੋਤਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾਵ

ਅਜੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੱਟਾਂ ਖਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਧਰਮ ਦੁਆਲੇ ਧਰੁਵੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਫਸੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ

ਕੋਫੀ ਅਜ਼ਮੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਇੱਕ ਕਿੱਸਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਸ਼ਾਇਰ ਸਨ, ਪਰ ਉਦੋਂ ਕੁਝ ਕੋੜ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕੋਫੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਣ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਵਿਲਮ ਸਟਾਰ ਸ਼ਾਬਾਨਾ ਅਜ਼ਮੀ ਦੇ ਪਿਤਾ’ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਆਪਣੀ ਹਸਤੀ ਸੀ, ਸ਼ਾਬਾਨਾ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਸ਼ਾਇਰ ਦੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਨਾਮਣੇ ਵਾਲੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲਾ ਰੰਗ ਸ਼ਾਬਾਨਾ ਤੇ ਕਈ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੀ, ਖੁਦ ਕੋਫੀ ਅਜ਼ਮੀ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚੜ੍ਹਿਆ ਤੇ ਨਾ ਚੜ੍ਹ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਕਿੱਸਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ ਇੱਕ ਪੀਰ ਦਾ ਤੇ ਇੱਕ ਜਗੀਰਦਾਰ ਦੇ ਘਰ ਆਲਾਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ। ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਜਗੀਰਦਾਰ ਦੇ ਘਰ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸੱਤਾਂ-ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਗੱਡੇ ਘੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਪੀਰ ਆ ਗਿਆ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਹ ਕਿਸ ਧਰਮ ਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਪੀਰ ਆ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਪੁੱਤਰ ਲੈਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਡੋਰਾ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਬਣਵਾ ਦੇ। ਜਗੀਰਦਾਰ ਨੇ ਕਹਿਣ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਡੋਰਾ ਬਣਵਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਸੰਬੰਧ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਪੁੱਤਰ ਜੰਮ ਪਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਪੁੱਤਰ ਜੰਮਣ ਦੀਆਂ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਦਾਤ ਦੇ ਹੋਰ ਚਾਹਵਾਨ ਉਸ ਡੋਰੇ ਵਿੱਚ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਫਿੱਛਾ-ਪੁਰਤੀ ਲਈ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਜਾ ਵੜੇ। ਜਗੀਰਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਓਥੇ ਖੜੇ ਕੀਤੇ ਲੱਖਮਾਨ ਨੇ ਕੁੱਟ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਰੋਂਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਉਸ ਜਗੀਰਦਾਰ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਚਲੇ ਗਏ। ਅੱਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਓਥੇ ਗਏ ਕਿਉਂ ਸੀ? ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਅਸਥਾਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਰਧਾ ਭੇਟ ਕਰਨ ਜਾਣਾ ਹੀ ਸੀ। ਜਗੀਰਦਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ : ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਰਧਾ ਭੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪੁੱਤਰ ਲੈਣ ਲਈ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ, ਪੁੱਤਰ ਜੰਮ ਪੈਣ ਪਿੱਛੋਂ ਓਥੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇਈਏ ਜਾਂ ਨਾ, ਸਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਇੱਕ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੀ ਲੀਡਰ ਮੁੱਠੇ ਮੱਠਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਇਸ ਇੱਕੋ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਕਿ ਗੱਦੀ ਉੱਤੇ ਬਹਿਣਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਬੈਠਣਾ ਨਸੀਬ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਅੰਦਰੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੱਖੀ ਘੱਟਾ ਪਾਉਣ ਲਈ

ਹਨ। ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਇਹ ਵੇਖ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਲੀਡਰ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਖ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਚੋਣਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਕਦੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤੇ ਵਾਅਦੇ ਉਠ ਦਾ ਉਹ ਖੁੱਲ੍ਹ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਮਕਦਾ ਦਿੱਸਦਾ ਹੈ, ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਡਿੱਗਦਾ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ। ਸਾਨੂੰ ਜਿੰਨੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਆਸਾਂ ਵਿਖਾਈਆਂ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲਣ ਦੀ ਘੜੀ ਤੋਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅੱਗੋਂ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਪਹਿਲੀਆਂ ਤਕਰੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲੀ, ਗੁੱਲੀ ਅਤੇ ਜੁੱਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਕੇ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਪੂਰਾ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲੀ ਬਣਵਾ ਕੇ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਅਮੀਰਾਂ, ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਿਆਂ-ਨਵਾਬਾਂ ਦੇ ਮਹਿਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਗਏ ਸਨ। ਗੁੱਲੀ ਦਾ ਭਾਵ ਖਾਣਾ ਹਰ ਇੱਕ ਲਈ ਮਿਲਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵਾਅਦਾ ਵੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਮਾਲ ਗੱਦਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਲਦੀ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਨਾਲ ਲੁਕ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਰੁੱਖਮੀਰ ਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਖਹਿੜਾ ਨਹੀਂ ਛੁੱਟਿਆ। ਜੁੱਲੀ ਕਹਿਣ ਦਾ ਅਰਥ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਹਿਨਣ ਲਈ ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਠੰਢ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕੱਪੜੇ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗਰੀਬ ਦੋਹੇ ਜਿਹਾ ਕਿੱਸਾ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹਰ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਹਰ ਆਗੂ ਕੋਲੋਂ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਬਲਵਾਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਖੁਦ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਿਆਂ ਅਤੇ ਰੱਬੀ ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਤਾਂ ਏਦਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਦਿਲਸਾ ਵੀ ਕਦੀ ਕੰਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ। ਕਾਰਨ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਹੀ ਸਿਰਫ ਦਿਲਸੇ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੀ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨਾਲ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਤੇ।

ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੱਖੀ ਘੱਟਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੋਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਫਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਹਿੰਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁਹਾਵਰਾ ਹੈ: ਬੱਬਾ ਨਨਾ, ਬਾਜੇ ਘਨਾ। ਭਾਵ ਕਿ ਅੰਦਰੋਂ ਖੋਖਲਾ ਦਾਣਾ ਬਾਕੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੜਕਦਾ ਤੇ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ

ਵੀ ਇਹੋ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਹੋਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਆਗੂ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਵਕੁਫ ਬਣਾ ਸਕਣ ਦੀ ਜਾਚ ਆ ਗਈ, ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਲੋਕੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਾ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਕੁਝ ਕੋਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਕੋਣ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਰਾ ਪਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਬਣਾ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗੀਆਂ ਤੇ

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਜਤਿੰਦਰ ਪਨੂੰ

ਖਿੱਚੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਦੌੜੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਅੰਗਕਾਰ ਸੰਪਤ ਸਰਲ ਸਾਢ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਭੂਟ ਬੋਲਦਾ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸਿਰਫ ਭੂਟ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਭੂਟ ਬੋਲਣਾ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਾਪ ਉਸ ਵਕਤ ਬੋਲੇ ਭੂਟ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਧੋਖੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਮੂਰਖ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਭੂਟ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਅਗੇਤਾ ਪਤਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਭੂਟ ਦਾ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਰਬ-ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਦੇ ਨਾਂਅ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਰ ਕੋਲ-ਕਰਾਰ ਚੁੱਪ ਕਰ ਕੇ ਮੰਨ ਲਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਮਲ ਤਾਂ ਪੰਡਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ, ਸਰਦਾਰ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਮੋਲਾਨਾ ਅਬੁਲ ਕਲਾਮ ਆਜ਼ਾਦ ਵਰਗਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਹਿੰਦਾ-ਪੁੱਹਦਾ ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦਾ ਦੌਰ ਮੁੱਕਣ ਨਾਲ ਮੁੱਕ ਗਿਆ ਮੇਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਦੌਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਰੰਗਣ ਵਿੱਚ ਰੰਗ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗਣ ਦੇ ਉਸ ਕੁਰਾਹੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕੁਰਾਹੇ ਨੂੰ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬੀਬੀ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਏਦਾਂ ਜੜ੍ਹੀ

ਬੈਠਾ ਕਿ ਫਿਰ ਉੱਠ ਨਹੀਂ ਸਕੀ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਏਦਾਂ ਦਾ ਫਿੱਟ ਬੈਠਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਪੱਤੋਆਂ ਚੜ੍ਹਦੀ ਪੱਤੀ ਸਾਲ ਤੱਕ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਗਲਤੀ ਉਸ ਵਕਤ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਬੜੀ ਚੁਸਤ ਖੇਡ ਖੇਡਣ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਵੀ ਉਸ ਗਲਤ ਲੀਹ ਉੱਤੇ ਹੀ ਪਿਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਕਮਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਤਰਾ ਵੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ।

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸ ਵੱਡੇ ਸਿਆਣੇ ਨੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਕਾਟ ਲਈ ਮੁਸਲਿਮ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਸੁਨਹਿਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਇੱਕਤਰਫ਼ਾ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਧਰਮ ਵਿਰੁੱਧੋਂ ਵੈਸਲੇ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗਲਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਏਦੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਖੜੋਣ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਆਈ ਤਾਂ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੈਸਲੇ ਕੁਝ ਦੇ ਢੇਰ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਇਹ ਹੱਦ ਟੱਪਣ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ ਜਵਾਬੀ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਸੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਵੱਧ ਠੀਕ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫਿਰਕੂ ਸੋਚ ਹੇਠ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਧੀਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੁੱਖ ਸਮਝ ਕੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਲੀਹ ਉੱਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਦੂਸਰੀ ਧਿਰ ਭੜਕ ਸਕਦੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਢੰਗ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਇਸ ਵੇਲੇ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪੀੜਤ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਉਸ ਚੁਸਤੀ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਇਸ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਲਿਜਾਣ ਵੱਲ ਸੋਧਿਤ ਹੈ।

ਕੋਈ ਚਾਲੀ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਦੋਂ ਸ਼ਾਹਬਾਨੋ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਨਿਰੱਪਣ ਚਿੰਤਕਾਂ ਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਦੋਂ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਵੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਣ ਦਾ ਯਤਨ ਨਾ ਕਰੋ, ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਨੀ। ਉਹ ਵੈਸਲਾ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਪਾਸ

ਕਰ ਕੇ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕਦਮ ਉਲਟਾ ਅਸਰ ਪਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੈਸਲੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੱਕ ਜਾ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਲਈ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਟੀਮ ਨੇ ਅਯੁੱਧਿਆ ਵਿੱਚ ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗਾ ਤਾਲਾ ਖੁੱਲ੍ਹਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਚਾਲੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਗੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ। ਤਾਲਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਅਗਲਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਦੇ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੁਰ ਪਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ, ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲੀ ਖਿੱਚਤਾਣ ਦੀ ਇਸ ਖੇਡ ਦਾ ਲਾਭ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਥਾਂ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਜੋ ਕੁਝ ਕਾਂਗਰਸ ਕਰਦੀ ਪਈ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਲਾਭ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ, ਦੂਸਰਾ ਅਸਦਦੀਨ ਓਵੈਸੀ ਵਰਗਾ ਵੀ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਲੈ ਜਾਵੇ।

ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਇਸ ਵਕਤ ਜਿੰਨੀ ਅਤੇ ਜਿੰਧਰੋਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਦਿੱਸਦੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦਾ ਵੀ ਫਾਇਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਰਮ ਨਿਰੱਪਣ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਘਾਟੇ ਦਾ ਸੋਦਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਹੇਗੀ ਵੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਸ ਪੀਰ ਦੇ ਕਹਿਣ ਕਾਰਨ ਜਗੀਰਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਣਵਾਏ ਡੋਰੇ ਵਰਗਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਕਿ ਧਰਮ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵੇ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰਸੀ ਵਾਲਾ ‘ਕਾਕਾ’ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਨਾ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਾਅਰਾ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਗਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਸ ਨਾਅਰੇ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਅਗੇਤਾ ਛੱਡਿਆ ਪਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਖੜੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚੋਜ ਮੁਤਾਬਕ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰੋਂ ਡੁਗਡੁਗੀ ਵਜਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਭੁਗਤਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤਹੱਵੁਰ ਰਾਣਾ, ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰ ਸਰਕਾਰ

ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਭੂਟੀ ਮੋਰਚੇਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਅਜਿਹਾ ਕੁਫ਼ਰ ਤਲਦੀ ਹੈ। ਅਗਰ ਸੰਬੰਧਤ ਭੂਟ ਬਾਬਤ ਕੋਈ ਗਵਾਹੀ ਜਿਊਂਦੀ-ਜਾਗਦੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਇਕੋ ਭੂਟ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਬਣੇਗਾ ਬਣਾ ਦੇਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਧ ਭਗਤ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦਿਨ ਅਤੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਰਾਤ ਕਹਿਣ ‘ਚ ਕੋਈ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਸ਼ੁਕਰ ਕਰੋ, ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਘੁਲਾਟੀਏ ਟਾਂਵੇ-ਟਾਂਵੇ ਜਿਊਂਦੇ-ਜਾਗਦੇ ਹਨ। ਅਜ਼ਾਦੀ ਬਾਬਤ ਪੂਰਾ-ਪੂਰਾ ਸੱਚ ਕਿਹਾਥਾਂ ‘ਚ ਅਜੇ ਪਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਉਹ ਪੱਥਰ-ਭਾਰ ਹੋਈ ਫਿਰਦੀ ਹੈ।

ਪਾਠਕ ਜ਼ਰਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ, ਜੋ ਸਾਡੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਜੋ ਤਹੱਵੁਰ ਰਾਣਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਲਿਆਉਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਹਵਾਲਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ਮਨਮੋਹਨ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਇਹ ਅਲੱਗ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਹਵਾਲਗੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਜਦ ਸ਼ੁਰੂ ਪਿਆ, ਉਸ ਵਕਤ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰਾਜ ਸੀ। ਠੀਕ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਗਾਂਧੀ, ਪਟੇਲ, ਨਹਿਰੂ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ ਦਾ ਰੋਸਾ ਉਮੈਟ ਵਾਲਿਆਂ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਆਪਣੀਆਂ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਕੱਟਣ ‘ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਵਿਰਸੇ ‘ਚ ਹੀ ਮਿਲੀ। ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਨਮ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਠੀਕ-ਠੀਕ ਮੁੱਲ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਘਾਟ ਕਰਕੇ ਹੀ ਭਾਜਪਾ ਹਰ ਸਮੇਂ ਹਰ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਮੱਠਣਾ ਦੇਣ ‘ਚ ਪਹਿਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਿਥੁਸ਼ ਗੋਇਲ ਨੇ ਤਹੱਵੁਰ ਰਾਣਾ ਦੀ ਹਵਾਲਗੀ ਨੂੰ ਹੱਟ ਪੈਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਮੌਦੀ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੱਸਿਆ। ਹੁਣ ਅਗਲਾ ਸਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਖੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਰ ਮੌਦੀ ਜੀ ਦੀ ਏਨੀ ਚਲਦੀ ਹੈ, ਮੌਦੀ ਜੀ ਵਾਕਿਆ ‘ਚ ਕਿੰਨੇ ਕਾਬਲ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੌਦੀ ਦੇ ਬੈਂਕ ਚੋਰ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ‘ਚ ਕਿਉਂ ਘੁੰਮ-ਫਿਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੀ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਸ ਇਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ 1971 ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਦੋ ਟੋਟੇ ਕਰਕੇ ਇਕ ਨੂੰ ਬੇਗਲਾਦੇਸ਼ ਬਣਾ ਕੇ ਤਾਕਤ ਖੋਖ ਮੁਖੀਬੁਰ ਹਥਿਆਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਸੀ, ਉਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਕਰਕੇ ਮੁੜ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੋਚ ਕਿਵੇਂ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਗਈ, ਭਾਵ ਮੌਦੀ ਵਰਗਾ ਬਹਾਦਰ ਬੰਦਾ ਭਾਜਪਾ ਕੋਲ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਐਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ੇਕਸ਼ਨ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਤਾਕਤ ਹੈ, ਇਹ ਸਮੁੱਚੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸੁਨੇਹਾ ਗਿਆ।

ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਵੀ ਗੈਰ ਕਰਣ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਆਜ਼ਾਦ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਪਾਹਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਕੀ-ਕੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਭੇਦ ਤੋਂ ਸਮੁੱਚੀ ਜਨਤਾ ਬਿਲਕੁਲ ਅਣਜਾਣ ਬੈਠੀ

ਹੈ। ‘ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਸੁਖਾਲੀਆਂ ਅੱਖੇ ਪਾਕੇਣੇ ਬੋਲ’ ਦੀ ਕਹਾਵਤ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਸ ਭਾਰਤੀ ਭਾਗ ‘ਤੇ ਚੀਨ ਨੇ ਕਰੌਡਾਂ ਏਕੜ ‘ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਜਨਤਾ ਅੱਗੇ ਕੌਰਾ ਭੂਟ ਪਰੋਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਧਰਤੀ ‘ਤੇ ਚੀਨ ਦਾ ਇਕ ਇੱਕ ‘ਤੇ ਵੀ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਸੋਚ ਕੀ ਹੈ, ਭੂਟ ਕੀ ਹੈ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਸਭ ਇਹ ਵੀ ਗੱਲ ਚੰਤੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਉਹੀ ਟਰੰਪ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀ ਸਨ ਮਾਲ ਢੋਣ ਵਾਲੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਸੀ,

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਰਸੀਨਾ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੇਰਾਨ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤੀ ਮੀਡੀਆ ਰਾਣੇ ਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਸਪਰਦਾਸੀ ਸਮੇਂ ਐਨਾ ਜ਼ੋਰ ਕਿਉਂ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਲ੍ਹ-ਕਿਲ੍ਹ ਕੇ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਣਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਫ਼ਲਾਣਾ ਜਹਾਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਫਲਾਣੀ-ਫਲਾਣੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਲਿਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਫਲਾਣੇ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫਲਾਣੇ ਭਾਰਤੀ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਉਣ ‘ਤੇ ਟੈਰਿਫਿਕ ਜਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਫਲਾਣੇ-ਫਲਾਣੇ ਐਨ ਆਈ ਏ ਦੇ ਬੰਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਤ ਦੇ ਫਲਾਣੇ ਸਮੇਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਰਿਮਾਂਡ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿਸ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਬਾਈ ਕਿੰਨੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਆਦਿ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਕੇ ਇਥੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇ, ਜਦ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਇੱਕ ਸਿਖਰ ਹੈ। ਅਖੀਰ ਰਾਣਾ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਇਕ ਬਰਾਉਨ ਰੋਗ ਦੀ ਵਰਦੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਅਮਰੀਕੀਆ ਦੇ ਕੋਈਆਂ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਤੇ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਵਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਚਿੱਟੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਉਹ ਰਾਣਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਾਰਕਿਨਸਨ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਤੜਕੇ 11 ਤਕਰੀਕ 2 ਵਜੇ 18 ਦਿਨ ਦਾ ਰਿਮਾਂਡ ਸੰਬੰਧਤ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਜੇ ਫ਼ੀਸਦੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਭਾਰਤ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ-ਪੂਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਦ ਤੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲੇਗਾ ਸਿਹਤ ਦਾ ਪੂਰਾ-ਪੂਰਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਖੀਰ ਉਸਨੂੰ ਉਹਦੇ ਕੀਤੇ ਦਾ-ਦੁਆਰਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਾਰਤ ਨੇ ਰਾਣੇ ਪਾਸੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗਾ। ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ‘ਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਨਿਰਮੂਲ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 26/11 ਦੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਸਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਂਡ ਦੇ ਇਕੋ-ਇਕ ਬੰਦੇ ਦੇਸ਼ੀ ਕਮਾਸ਼ ‘ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਕੇ ਫ਼ਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਖੀਰ ਅਸੀਂ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਕੋਡਰ ਨੂੰ ਭੂਟ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਤੋੜਾ ਕਰਵਾਓ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਜਨਤਾ ਤੁਹਾਡੇ ‘ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗੀ।

ਸੰਪਰਕ : 98721-65741

ਸੂਰਜ ਅੱਗੇ ਬੱਦਲ ਛਾ ਜਾਣ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਿਆ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਬੱਦਲਾਂ ਦਾ ਵੀ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦੈ। ਕਾਰਜ ਪੂਰਤੀ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਛਟਣਾ ਹੀ ਹੁੰਦੈ। ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੱਤਾਂ-ਭਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਨੇ ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਦੇ ਕੁਝ-ਕਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਬਣ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤ ਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਬੇਰਾ ਨਕਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇਗਾ।ਸੱਚ ਤਾਂ ਸੱਚ ਦੀ ਹੁੰਦੈ। ਸੱਚ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਕੁ ਤੱਕ ਪਰਦੇ ਪਿੱਛੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦੈ? ਸੱਚ ਨੇ ਇੱਕ ਨਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਤਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਹੀ ਹੁੰਦੈ। ਪਾਸਟਰ ਬਜਿੰਦਰ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਕੁਕਰਮਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਣੀ ਏਸੇ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਸ਼ੰਕਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਾਸਟਰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਿਕੰਨੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।ਪਿਛਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁ-ਚਰਚਿਤ ਰਹੇ ਪਾਖੰਡੀ ਸਾਧਾਂ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਸਭ ਜਾਣੂੰ ਹਨ। ਹੋਰ ਵੀ ਬਬੇਰੇ ਕੇਸ ਹਨ, ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਬੇਰੇ ਕੇਸ ਅਜਿਹੇ ਕੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਰਸ਼ੀ ਦੀ ਹੱਥੀ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ। ਦਸਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਵਿਚਾਰੇ। ਵਜ੍ਹਾ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਈ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ।ਤਾਇਆ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ, ‘ਕੁਦਰਤ ਬੇਅੰਤ ਐ ਪੁੱਤਰਾ। ਅੰਤ ਖੁਦ ਦਾ ਵੈਰ ਹੁੰਦੈ। ਰੱਬ ਦੀ ਲਾਠੀ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।’ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਆਸਤਿਕ ਤਾਂ ਇੰਝ ਆਖ ਈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਾਸਤਿਕ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਲਾਠੀ ਆਖ ਲੈਣ, ਕੀ ਹਰਜ ਐ?’

ਅੱਜ ਭਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਈ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਧਰਮਾਂ ਨੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਿੰਜਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਧਰਮ ਨਾਲੋਂ ਮਹਾਨ, ਪਵਿੱਤਰ, ਦੁਰਅੰਤ ਧਰਮ ਤੇ ਲੋਕ ਹਿਤੂ ਗਰਦਾਨਾ ਹੋਇਆ ਸਾਹ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਡੋਰਾਵਾਦ ਨੇ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਇਹ ਡੋਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ-ਦਰਦਾਂ ਦਾ ਦਾਰੂ ਬਣਦੇ ਸਨ। ਨਿਆਂਸਰਿਆ ਵੀ ਹਾਅ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਮਾਰਦੇ ਸਨ। ਲੋਕ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਡੋਰਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਦਰ ਤੇ ਸਮਰਪਣ ਨੂੰ ਅੱਜ ਵਾਂਗ ਕੋਰੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਸੁਸਜੀਤ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਜਿਹੇ ਡੋਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹੜੱਪੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਤੇ ਜਬਰ-ਜ਼ਨਾਹ ਦੇ ਕੋਕੜ ਨੂੰ ਹੱਥਾ ਰਹੀਆਂ ਅਰੰਭਾਂ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅੰਤਰ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਰਣ ਲਈ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਡੋਰਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੀ ਹੋਊ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਕੀ ਦਾ ਕੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ?

ਅਜੋਕੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਅਬਲਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ।ਅੱਜ ਦੀ ਅੰਤਰ ਹਰ ਪਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਛੂਹ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਰ ਫਰੰਟ ‘ਤੇ ਕਾਮਯਾਬੀ ਉਸ ਦੇ ਕਦਮ ਚੁੰਮ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ

ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਵਾਚਿਆਂ ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸਦੀ ਹੈ। ਸਾਧਨ ਸੰਪਨ ਅੰਤਰ ਨਾਲੋਂ

ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਫੁੱਲ ਦੇਖ ਨਾ ਹੋਵੋ-12 ਸੁਰਜੀਤ ਸੁਮਨ

ਸਾਧਨਹੀਣ ਅੰ

ਰੌਗ ਨੰਬਰ

(ਰਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ)

ਪਵਿੱਤਰ ਕੌਰ ਮਾਟੀ

ਸਭੇ : 135, ਮੁੱਲ : 280

ਪ੍ਰਿਤਾ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਸੰਗਾ

‘ਰੌਗ ਨੰਬਰ’ ਪਵਿੱਤਰ ਕੌਰ ਮਾਟੀ ਦੀ ਚੌਥੀ ਪੁਸਤਕ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ‘ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਮਾਰੂਥਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ’ ਤੇ ‘ਸ਼ਾਹ ਰਗ ਤੋਂ ਨੇੜੇ’ ਆਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ‘ਰੰਗਾਵਲੀ’ ਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਚੌਥੀ ਪੁਸਤਕ ‘ਰੌਗ ਨੰਬਰ’। ਪੁਸਤਕ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ ਲੇਖਿਕਾ ਦੇ ਪਾਪਾ ਨੂੰ, ਜੋ ਇਕ ਰੱਬੀ ਰੂਹ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿਆਰੀ ਯਾਦ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰਾਂ ‘ਚ ਸਮਾਈ ਹੈ, ਜੋ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠਦੇ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਕੇ ਅਸੀਸਾਂ ਦਿੰਦੇ ਸੀ। ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਦਸ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਕਹਾਣੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਸਕੂਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਭਟਕਦੇ ਰਹੇ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਕੂਨ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਕਹਾਣੀ ‘ਯੂ-ਟਰਨ’ ਹੈ, ਪ੍ਰਵਾਸ ਇਕ ਕੋਸੀ ਦਲਦਲ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਬੰਦਾ ਜੋ ਫਸ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਨਿਕਲਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਹੋਪੀ ਵੀ ਇਸ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਕੂਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਆਰੰਭ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਭਟਕਣਾ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਨਾ ਬਈ ਤੇਰੇ ਤਾਂ ਐਸ ਆ ਐਸ। ਕਾਹਦੀ ਐਸ ਬਾਈ.....? ਬਸ ਦੋਈ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਤੇ ਫੀਲਿੰਗਾਂ ਹੀ ਘੱਟ ਆ..... ਉੱਥੇ ਹੋ ਕੱਖ ਨੀ.....। ਮੈਂ ਸੱਚ ਆਹਨਾ। ਤੁਸੀਂ ਯਕੀਨੀ ਕਰੋ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰੋ। ਏਥੇ ਤਾਂ ਇਕ ਫੁੱਲਵਲ ਗੱਥ ਆ। ਉਹਦੇ ‘ਚ ਬੰਦਾ ਚਾਈ-ਚਾਈ ਵੜ ਜਾਂਦਾ.....ਫਿਰ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਨਿਕਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਸੜਕਾਂ ‘ਤੇ ਬਰਫ ਲੱਗੇ ਹੁੰਦੇ, ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਪਰਦਾ, ਓਨਲੀ ਰਸ-ਰਸ਼ਾਏਂ। ਬੱਸ ਏਦਾਂ ਹੀ ਜਾਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਵਾਪਸ ਮੁੜਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਹੋਪੀ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਹਰਲੀ ਧਰਤੀ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਕਮਲ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਾ ਕੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨੱਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਮਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹੀ ਹੋਪੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਉਸ ਦਾ ਬਾਹਰਲੀ ਧਰਤੀ ‘ਤੇ ਕਦਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਪੈਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਹੀ ਸੋਚਦੀ ਹੈ।ਉਹ ਹੋਪੀ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਕੱਢੀ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ।ਹੋਪੀ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਕੂਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਉਹ ਸਕੂਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਲਈ ਤਤਪਰਾ ਹੈ ਤੇ ਅਖੀਰ ਉਹ ਯੂ ਟਰਨ ਲੈਂਦਾ ਹੋਇਆ ਵਾਪਸ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਕੂਨ ਮਿਲਣ ਦੇ ਚਾਅ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੱਥਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਚਾਬੁੱਝਾਂ ਮਾਰਦੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪਰਵਾਸ ਦੀ ਤੁਸੀਸੀ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ‘ਹੁਣ ਮੈਂ ਸੁਰਖਰੂ ਹਾਂ’। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ‘ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕਮਾਈਆਂ ਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਉਹੀ ਬੱਚੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਗ਼ੈਰ ਤੇ ਸੰਦੀਪ ਐਸ ਹੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪਾਤਰ ਸਨ, ਜੋ ਬੀਬੀ ਪਾਪ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਪਾਪਾ ਜੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ, ਪਰ ਤਾਂਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲੈਣ ਗਏ ਪਾਪਾ ਜੀ ਪਾਤਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਭਰਮ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਮਰੀਕਾ ‘ਚ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਦਾਤੇ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਆ, ਆਪਦੇ ਵਿੱਡੋਂ ਜਾਂਦੇ ਦੁਰਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਨੇ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਾਗ੍ਰਣਿਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਸਾਂਝਦੀਆਂ,

ਮੁਫਤ ਦਵਾਈਆਂ, ਨਾਲ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ... ਬੁਢਾਪੇ ਦੀ ਡੰਗਰੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰਾਂ.....। ਪਾਪਾ ਦਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਟਿਕਦਾ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇਖੇ ਤਾਂ ਉਹ ਟਿਕ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਸੋਚ ਹੀ ਬਦਲ ਗਈ, ਸਿੱਸੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹੁਣ ਪੁੱਤ ਮਰਨਾ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਹੀ ਆ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਿਵਿਆਂ ‘ਚੋਂ ਤਾਂ ਸਾਂਝ ਮੁੱਕਗੀ। ਦਲੀਪ ਬੁੜੀ ਦੇ ਸੋਸਕਾਰ ਆਲੇ ਦਿਨ ਸਿਵਿਆਂ ‘ਚ ਗਿਆ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਆਇਆ ਕਿ ਏਥੇ ਚਹੁੱ ਗਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬਾਂ ‘ਚ ਮੇਰੀ ਸਾਂਝ ਹੈ ਨੀ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਡੱਬੇ ਜਿਹੇ ‘ਚ ਪਾ ਕੇ ਬਟਨ ਦੱਬਣਗੇ....। ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਲੱਗਾ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਗੈਰੀ ਉਸ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਆੜ੍ਹਤੀਏ ਤੋਂ ਬਿਆਨਾ ਫੜ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਦੀ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਬੁੜ੍ਹੇ ਨੂੰ ਨਾ ਪਤਾ ਲੱਗੇ, ਪਰ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਪਾਤਰ ਪਾਪਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੁਰਖਰੂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਅਮਾਨਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਸਟਡੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮਾਨਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ।

‘ਤੜਪ ਅੱਜ ਬਰਕਰਾਰ’ ਕਹਾਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ, ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਲਈ ਤੜਫਦੇ ਰਹੇ। ਇਕ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਪਾਤਰਾਂ ਰਜਨੀ, ਸ਼ਾਂਤੀ, ਪੁੰਜਤਮ ਦਾਸ, ਰਾਮ ਸਰੂਪ, ਲੱਖਾ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਤੇ ਗੁਰਜੰਟ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਹਰ ਪਾਤਰ ਦੀ ਤੜਪ ਨੂੰ ਬਿਆਨਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਬਾਕੀ ਪਾਤਰ ਦੋਸ਼ਾਂ-ਪ੍ਰਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਤੜਪਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਆਉਣਗੇ, ਉਥੇ ਗੁਰਜੰਟ ਇਕ ਐਸਾ ਪਾਤਰ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਸਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਨਾ ਦੇ ਸਕਿਆ ਤੇ ਪਛਤਾਵੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਰਾਹੀਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦੌਸਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਐਸੀ ਚੀਜ਼ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਆਰੋਪ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਹਾਣੀ ਵਿਚਲੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਬਿਆਨਦੀ ਹੈ:-

ਲੱਖਿਆ, ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਤੂੰ ਕਾਲੇ ਬਲਦ ਵਾਂਗ ਕਮਾਇਆ ਏਨ੍ਹਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ, ਕਦੇ ਦਿਨ ਨਾ ਦੇਖਣਾ, ਰਾਤ ਨਾ ਦੇਖਣੀ..... ਉਹ ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ‘ਚ ਬੈਠੇ ਸਵਰਗ ਦੇ ਬੂਟੇ ਲੈਂਦੇ, ਉਹਨਾਂ ਕਦੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ, ਪਰ ਤੂੰ ਕਿੰਨੀ ਫਾਲਤੂ ਤੇ ਬੇਮਾਨਿਏ ਚੀਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਘਰ ‘ਚ ਪਈ ਕਿਸੇ ਕਬਾਜ਼ ਤੋਂ ਵੀ ਘਟੀਆ...।

ਚਰਚਾ ਇਕ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਡਾ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ

ਐਥ੍ਰਲੈੱਸ ਆਵੇਗੀ ਤਾਂ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਸੱਗੀ ਰੌਗ ਨੰਬਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਅਮਾਨਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਸਟਡੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮਾਨਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ।

‘ਤੜਪ ਅੱਜ ਬਰਕਰਾਰ’ ਕਹਾਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ, ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਲਈ ਤੜਫਦੇ ਰਹੇ। ਇਕ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਪਾਤਰਾਂ ਰਜਨੀ, ਸ਼ਾਂਤੀ, ਪੁੰਜਤਮ ਦਾਸ, ਰਾਮ ਸਰੂਪ, ਲੱਖਾ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਤੇ ਗੁਰਜੰਟ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਹਰ ਪਾਤਰ ਦੀ ਤੜਪ ਨੂੰ ਬਿਆਨਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਬਾਕੀ ਪਾਤਰ ਦੋਸ਼ਾਂ-ਪ੍ਰਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਤੜਪਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਆਉਣਗੇ, ਉਥੇ ਗੁਰਜੰਟ ਇਕ ਐਸਾ ਪਾਤਰ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਸਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਨਾ ਦੇ ਸਕਿਆ ਤੇ ਪਛਤਾਵੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਰਾਹੀਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦੌਸਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਐਸੀ ਚੀਜ਼ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਆਰੋਪ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਹਾਣੀ ਵਿਚਲੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਬਿਆਨਦੀ ਹੈ:-

ਲੱਖਿਆ, ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਤੂੰ ਕਾਲੇ ਬਲਦ ਵਾਂਗ ਕਮਾਇਆ ਏਨ੍ਹਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ, ਕਦੇ ਦਿਨ ਨਾ ਦੇਖਣਾ, ਰਾਤ ਨਾ ਦੇਖਣੀ..... ਉਹ ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ‘ਚ ਬੈਠੇ ਸਵਰਗ ਦੇ ਬੂਟੇ ਲੈਂਦੇ, ਉਹਨਾਂ ਕਦੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ, ਪਰ ਤੂੰ ਕਿੰਨੀ ਫਾਲਤੂ ਤੇ ਬੇਮਾਨਿਏ ਚੀਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਘਰ ‘ਚ ਪਈ ਕਿਸੇ ਕਬਾਜ਼ ਤੋਂ ਵੀ ਘਟੀਆ...।

ਮਨ ‘ਤੇ ਕੀ ਲਾਉਣਾ..... ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਭ ਆਸਾਂ ਦੇ ਬੂਹੇ ਭੇਡ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲਦਿਆਂ...

ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਪੰਨੇ : 212, ਮੁੱਲ : 275 ਰੁਪਏ

ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅਭੀਨੀ ਰੂਪ ‘ਚ ਅਪਨਾਉਣਾ, ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਸਰਬ ਵਿਸ਼ਵਕ ਕਹਿਣਾ ਤੇ ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸਾਰਨਾ ਤੇ ਪੂਜਾ ਦੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰਾਂ ‘ਚ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ/ ਉਲਝਿਆ ਵੇਖ ਕੇ ਕਈ ਵਾਰ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਣਾ ਤੇ ਇਸ ਸੰਵਾਦ ਰਾਹੀਂ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀਲ ਲੈਣਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਦੀ ਲਿਖਤ ਤੇ ਬਾਣੀ ਦੇ ਭਾਵ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ‘ਚ ਸਮੱਥ ਲੈਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਉੱਚੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ। ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲਦਿਆਂ...’ ਇਸੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ/ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਚੋਸ਼ਣਾ ਹੈ।

ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਉੱਚ-ਦੁਮਾਲਾ ਲੇਖਕ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਆਦਲੀ ਵਾਰਤਕ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੱਮੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਥਾਹ ਭੰਡਾਰ ਹੈ, ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਮਝ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਫੜ ਕੇ ਸਿਖਰ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਲਿਖੇ ਗਏ 16 ਲੇਖ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੇਖਾਂ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਪਾਠਕ ਇਹ ਗੱਲ ਭਲੀਭਾਂਤ ਜਾਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੇਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਵੱਸ ਹੋ ਕੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ ਗਏ, ਸਗੋਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਨੂੰ ਚਿਤਰਦਿਆਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਇਕ ਰਸ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਚਿਤਰਦਾ ਹੋਇਆ ਲੇਖਕ ਸਮਾਜ ‘ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਏ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਖਰੇ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਿਤਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਤਾਂ ਨਾਨਕ ਇਹ ਹੈ।

ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਅਨੰਤ ਚਮਤਕਾਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਦਾ

ਪੁਸਤਕ ਰੀਵਿਊ

ਅਜਾਇਬ ਕਮਲ
ਸਭੇ : 64 ਮੁੱਲ : 150
ਮੁਕਤ ਬੁੱਕ ਡਿਪੋ, ਜਲੰਧਰ

ਅਜਾਇਬ ਕਮਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਇਕਹਿਰੀਆਂ ਪੁਤਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰਤ ਸਮੁੱਚ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 50 ਤੋਂ ਉਪਰ ਮੌਲਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਚ ਚਾਣਕੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹਨ’ ਕਾਵਿ ਨਾਵਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਮ ਮੰਡੀਵਾਦ, ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਆ ਰਿਹਾ ਆਤਮ-ਨਿਘਾਰ ਤੇ ਦੋ-ਮੂੰਹੇ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪਮਾਰੂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਜੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰੋਂ ਪਿਆਰ, ਸਹਾਨਭੂਤੀ, ਨੈਤਿਕਤਾ, ਇਨਸਾਨੀਅਤ, ਸਿਰਜਣਾ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਘਾਣ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਘੱਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਉਲਜੁਲੂਲ ਦਾ ਜੰਜਾਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਾਟਕਕਾਰ ਨਵੀਆਂ ਕਾਵਾਂ ਨਵੀਨ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਤੇ ਸੂਚਨਾ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੁੱਖ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਭਾਵਨਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਤਪੰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਭਾਰੂ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂਪ੍ਰਤੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸੋਚ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਆਸੀ ਸੱਤਾ ਤੇ ਤੁੱਛ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਸਗੋਂ ਆਪ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਪਿਸ ਰਹੀ ਲੋਕਾਈ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਨਾਟਕਕਾਰ ਨਾਟਕ ‘ਚਾਣਕੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹਨ’ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਾਇਬ ਕਮਲ ਇਸ ਨਾਟਕ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਮੈਂ ਇਕ ਸਿਨੇਮੈਟਿਕ ਤਕਨੀਕ ‘ਤੇ ਕਿਤਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਲੱਮੀ ਕਵਿਤਾ ਮਨੁੱਖ ਤੇ ਖਲਾਅ, ਲਿਖੀ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ‘ਚਾਣਕੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹਨ’ ਮੇਰੇ ਕਾਵਿ ਨਾਟਕ ਦਾ ਅਗਲਾ ਵਿਕਾਸ ਹੈ’ ਨਾਟਕਕਾਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਚੀ ਜੁਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਪਰਫਰੇਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਮਨੋਬੋਧੀ ਔਦਾਜ਼, ਹਿਪਨੋਸਿਸਟ ਸਟੇਜ ‘ਤੇ ਆਉਣਾ, ਫਲੈਸ਼ ਬੈਕ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਗੀਤਕ ਧੁਨਾਂ, ਰੀਵਾਲਵਿੰਗ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਖੱਲਾ, ਤੇਜ਼ ਲਾਈਟਾਂ ਸਟੇਜ ‘ਤੇ ਦਿਖਾ ਕੇ ਦਰਸ਼ਕ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ, ਐਸਸਰਫ਼, ਕਰੂਟਾਇਕ, ਉਕਸਾਉ, ਭੜਕਾਉ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਅੱਜ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਰਾਵਾਂ ਚੜ੍ਹਾਵਾਂ ਦੇ ਬੋਧਦੇ

ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਟਕਕਾਰ ਆਧੁਨਿਕ ਵੰਗ ਦੇ ਬੀਏਟਰ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨ ਹੈ। ਉਹ ਨਾਟਕ ‘ਚ ਨਵੀਆਂ ਬੀਏਟਰੀ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਕਾਵਿ ਨਾਟਕ ਦੀ ਤਰਲਤਾ ਤੇ ਲੈਅ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਾਵਿ ਨਾਟਕ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ।

ਅਜਾਇਬ ਕਮਲ ਇਕ ਬੁਧ-ਦਿਸ਼ਾਵੀ, ਬਹੁਕਾਲਿਕ ਟੈਕਸਟ ਸਿਰਜ ਕੇ ਅਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕਾਂ ਰੰਗਮੰਚੀ ਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਲੇਖਨ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਉਂ ਸਹਿਮਤੀ ਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਹ ਟੈਕਸਟ ਪਾਠਕ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਬੀਜ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਵਿਧੀ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ

ਸੁਰਜੀਤ ਬਰਾੜ
ਸਭੇ : 222, ਮੁੱਲ-300 ਰੁਪਏ
ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ

“ਭੁੱਬ ਰਿਹਾ ਪਿੰਡ” ਨਾਵਲ ਸੁਰਜੀਤ ਬਰਾੜ ਦਾ ਨਾਵਲ ਹੈ। ਸੁਰਜੀਤ ਬਰਾੜ ਨੇ ਆਲੋਚਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਸਾਹਿਤ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਹੱਥਲਾ ਨਾਵਲ “ਭੁੱਬ ਰਿਹਾ ਪਿੰਡ” ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾਵਲਕਾਰ ਨੇ ਕੁੱਲ 23 ਕਾਫ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਤਕਸੀਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਨਾਵਲਕਾਰ ਨੇ ਨਾਵਲ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਬਾਗੁਪਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਦੌਰ ਹੀ ਇਹ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸੂਖੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਲੋਕ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁੱਬੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਹਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਘਰ ਕੁਰੂਕੁਰਤ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਲੜਾਈਆਂ, ਝਗੜੇ ਖੜ ਵੱਧੇ ਹਨ, ਲੋਕ ਤਣਾਓ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ ਤੇ ਰੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿਸੇ ਪਏ ਹਨ, ਸਾਰਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੂਜਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਾਣੀ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਹਰੇਕ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਫੋਨ ਹਨ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨਾ ਹੈ, ਫੋਨ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਮਸਤ ਸਨ। ਨਾਵਲ ਦਾ 19ਵਾਂ ਕਾਫ਼ ਜੋ ਜਾਤੀਵਾਦ, ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਰੋਲ ਪੈਂਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦਾ ਬੁਝਾਨ ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨ ਲਈ ਘੋਰ ਤ੍ਰਾਸਦਿਕ ਰੂਪ

ਧਾਰਨ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਿਭਿਤੀਆਂ-ਨਾਤਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਵਲਕਾਰ ਨੇ ਨਾਵਲ ਦੇ ਕੁੱਲ 23 ਕਾਫ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਅਤੇ ਘਿਨੌਣੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਤੇ ਪੱਛਮੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੱਸੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਈ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਫੋਨ ਨਾਲ ਜੁੜ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਉਹੀ ਹੈ। ਸਮੁੱਚਾ ਨਾਵਲ ਤ੍ਰਾਸਦਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਚਲੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਸੋਧਵਰਧਕ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ।

—ਡਾ. ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਰਾੜ

ਪੁੱਤ ! ਮੈਂ ਇੰਡੀਆ ਜਾਵੇਂ

ਸੁਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏ
ਪੰਨੇ-110, ਮੁੱਲ : 295 ਰੁਪਏ
ਯੂਨੀਸਟਾਰ ਬੁੱਕਸ, ਬੰਡੀਗੜ੍ਹ
ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਸੁਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ‘ਪੁੱਤ ! ਮੈਂ ਇੰਡੀਆ ਜਾਵੇਂ’ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਲੋ ਇੰਡੀਅਨ, ਮਿਸ ਕਾਲਾ, ਪੰਗ, ਕੰਟੇਰਿਕ ਮੌਰਿਸ, ਸ਼ੋਅ ਪੈਲ, ਇੱਕ ਟੱਕ ਹੋਰ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਪੁੱਤ ! ਮੈਂ ਇੰਡੀਆ ਜਾਵੇਂ, ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਨੇ ਕੁਲ ਦਸ ਕਹਾਣੀਆਂ ਮਾਮੀ ਜੀ, ਮਨਿਆਈ ਦਾ ਡੱਬਾ, ਓਹਦੇ ਬਦੇਜ਼ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਡਰਨ ਵਾਧਾ, ਉੱਚੀ ਅੱਡੀ ਵਾਲੇ ਬੂਟ, ਕੁੰਜੀਆਂ, ਨਕਦਾਂ ਦੀ ਹੱਟੀ, ਖੁੱਬੇ, ਮੋਟੇ ਹੋਣ ਲਈ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਪੁੱਤ ! ਮੈਂ ਇੰਡੀਆ ਜਾਵੇਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚਲੇ ਮਨੋਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁੰਝਲਦਾਰ/ਦੁਖਾਂਤਕ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਉਪਜਣ ਪਿੱਛੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ, ਪਰਵਾਸੀ ਜੀਵਨ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੁਆਰਾ ਹੰਢਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੱਤਾਪਾਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਰੂਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਸੁਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਨੂੰ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ

ਦੇ..... ਨਾ ਕਿਸੇ ਆ ਕੇ ਬੂਹੇ ਖੜਕਾਏ, ਨਾ ਕੋਈ ਝਾਕ ਰੱਖੀਏ।

ਏਦ੍ਰ ਤਾਂ ਜਾਂਦੇ-ਜਾਂਦੇ ਗਲ ਘੁੱਟ ਜਾਂਦੇ.... ਮਾਰ ਜਾਂਦੇ ਮੈਨੂੰ। ਹੁਣ ਆਵਦੀ ਅਰਬੀ ਆਵਦੇ ਮੌਖਿਆਂ ‘ਤੇ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੀ ਜਾਂਦੀ ਮੈਥੋਂ।

ਬੇਸ਼ੱਕ ਗੁਰਜੰਟ ਵਰਗਾ ਪਾਤਰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਕੂਨ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇੱਕ ਤੜਪ ਅਜੇ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਸੀ।

ਜਿਵੇਂ ‘ਹੁਣ ਮੈਂ ਸੁਰਖਰੂ ਹਾਂ’ ਦਾ ਪਾਤਰ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਕੇ ਤੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਕੇ ਸੁਰਖਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ‘ਕਾਗਿਆਰੀ’ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਮਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਇਕ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਨਾਜ਼ੇ, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਰੂਹ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਪਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਵਸੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤ ਗੁਰਚਰਨ ਗੈਵੀ ਨੇ ਗ਼ੈਰੀ ਨਾਲ ਕੰਟਰੈਕਟ ਵਿਆਹ ਕਰਾ ਲਿਆ। ਗੈਵੀ ਵੀ ਹੋਰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਕੋਨੀ ਵੇਚ ਕੇ ਬਾਹਰ ਸੌਟ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਤਰਕੀਬਾਂ ਲੜਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਮਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ। ਅੰਤ

ਵਿੱਚ ਉਹ ਰੋਹ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਕੋਨੀ ਨਾਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਂਅ ਹੀ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ‘ਚ ਜਿੱਤ ਦਾ ਜਲੌਲ ਜੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਛਾ ਜਾਪ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅੱਜ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਗੋਲੀਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਕੂਨ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹੀ ਨੀਂਦ ਸੌਂਵੇਗੀ।

ਪਵਿੱਤਰ ਕੌਰ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਯਥਾਰਥ ਨੂੰ ਚਿੱਤਰਦੀਆਂ ਹਨ। ‘ਧੁਆਂਖੀ ਕਿਰਨ’ ਵੀ ਇਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦੌਸਰੀ ਹੈ ਕਿ ਗਰੀਬੀ ਬੰਦੇ ਤੋਂ ਕੀ ਕੁਝ ਬਚਦਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸੂਖੀ ਗਰੀਬੀ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ, ਦੁਖੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕਿੱਛ ਦੀ ਖਾਤਰ ਬਲਦੇਵ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਸ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਕਈ ਲੋਕ ਚੁੱਕਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਭੋਲੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਨਾਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਬਲਦੇਵ ਦੀ ਮਾੜੀ ਨਜ਼ਰ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ‘ਤੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਘੱਟਣਾ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰ ਪਾੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।ਉਸ ਦਾ ਰੋਹ ਉਸ ਦੀ ਜੁਬਾਨ ਰਾਹੀਂ ਉਜਾਗਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-‘ਵੇ ਲੋਕੋ ਸੁਣ ਲੋ, ਅੱਖਾਂ ਕੱਢਦੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਵੱਲ ਮੌਲੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ। ਵਿਚਾਲਿਉਂ ਪਾੜ ਦੂ, ਵੇਖੋ ਤਾਂ ਸਹੀ ਕੋਈ ਸਾਡੀ ਹਵਾ ਵੱਲ ਵੀ।’ ਏਨਾ ਕਹਿ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਤੋਂ ਮਣਾਪੁੰਗੀ ਭਾਰ ਲਿਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ‘ਸੂਰਜ ਦਾ ਛਾਪਾ’ ਗਗਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਕ ਸੂਰਜ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਛਾਪਾਅ ਦੀ, ਉਸ ਦੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਮੱਤ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਕੈਂਸਰ ਵਰਗੀ ਨਾਯਾਵਰ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਸੇ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਰੀ। ਬੜਾ ਦਲੇਰ ਸੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ। ਉਹ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਕਾਠਨ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਦੌਸਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਇਸ ਪਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਹੋਰ ਹੋਣ

ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ। ਮਾਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਵਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਗਨ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਢਵਾਏ ਗਏ ਕਣਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬੱਚਾ ਪੈਦਾ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਰੱਬ ਗਗਨ ਨੂੰ ਹੀ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦੇਵੇ, ਪਰ ਮਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ। ਮਾਂ ਲਈ ਧੀ ਤੇ ਪੁੱਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਲਈ ਧੀ ਅਰਥ ਵੀ ਗਗਨ ਵਰਗੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਮਰੇ ਦਾ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਾਲ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦਾ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਮੇਲਾ

ਅਮਰੀਕਾ : ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ 23 ਮਾਰਚ ਨੂੰ 'ਤਿੰਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਆਜ਼ਾਦ' ਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸ਼ਬਾਕਤ ਉੱਲਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਮੇਲੇ 'ਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਕੇ ਮਨਾਇਆ। ਇਹ ਮੇਲਾ ਗ਼ਦਰੀ ਦੇਸ਼ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇੱਥੇ ਅਮੈਰੀਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫੋਰਮ, ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਸਿਲਵਰ ਬੁਬਲੀ ਮੈਂਕ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਮੇਲਾ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ' ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਇਹ ਮੇਲਾ ਫੋਰਮ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੇਲੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਡਾਕਟਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾ ਆਪਣੀ ਭਾਵਪੂਰਤ ਤਕਰੀਰ ਨਾਲ ਘੰਟਾ ਭਰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਕੀਲੀ ਰੱਖਿਆ, ਉੱਥੇ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾ ਇੱਥੇ-ਅਮੈਰੀਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫੋਰਮ, ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦੀ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗ਼ਦਰੀ ਦੇਸ਼-ਭਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਧਰਮਾਂ-ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਦੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚਲੀ ਇੱਕਸੁਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਆਪਣਾ ਸੰਬੋਧਨ 'ਮੈਂ ਬਾਗੀ' ਕਵਿਤਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾਕਟਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਚਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ 'ਚ ਉਲਝਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾਕਟਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲੋ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਗਿਣੇ-ਸਿੱਥੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਮਲੀਆਮੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਾ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ, ਬਾਬਾ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ, ਲਾਲਾ ਹਰਦਿਆਲ ਦਾ ਨਾਂਅ ਲੈਂਦਿਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਵੱਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਉਹੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸ਼ਾਨ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਜੋਸਨ ਨੇ ਫੋਰਮ ਵੱਲੋਂ ਗ਼ਦਰੀਆਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਜਿਊਂਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦੇ

ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਮੇਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਸੀ ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਣ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਯੋਚੂਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ਾਨੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਛੋਟੇ ਬੇਟੇ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਫਰਿਜ਼ਨੋ 'ਚ ਇੱਕ ਹਾਦਸੇ ਦੌਰਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ ਬੱਚਿਆਂ ਹਰਜਾਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਅੰਤਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖੇ ਗਏ ਮਾਤਮੀ ਤੌਰੇ ਨਾਲ ਹੋਈ।

ਸਟੇਜ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉੱਘੀ ਐਂਕਰ ਆਸ਼ਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਬਹੁਤ ਭਾਵਪੂਰਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਇੱਥੇ-ਅਮੈਰੀਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫੋਰਮ, ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸ. ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ

ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਤੇ ਸ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਣਖੀ ਰੂਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਰੂਮ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਾ ਕੇ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਸੰਗਠਨ ਆਪਣਾ 25 ਸਾਲ ਦਾ ਸ਼ਾਨਮੱਤਾ ਸਫ਼ਰ ਤੋਅ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਵਧਾਈ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹੋ। ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪ੍ਰ. ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਤ 'ਹਰਜ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ' ਸਿਸਟਮ ਤੋਂ ਦੁਬੀ ਹੋ ਕੇ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰ ਗਏ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ-ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ 431 ਬੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਕੇ ਇੱਕ ਅਦੁੱਤੀ ਮਿਸਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾਕਟਰ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਕਿੰਗਰਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਕੀਕੀ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗ਼ੱਦਾਰ ਸਾਵਰਕਰ ਵਰਗੀਆਂ ਨੂੰ

ਪਰਮੇਟ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ। ਮੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਾਂਗਰਸਮੈਨ ਜਿਮ ਕੋਸਟਾ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਥਚਾਰੇ 'ਚ ਸ਼ਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਫੋਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਵਦੀਪ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਚੁਗਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਿਹਤ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਪਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਪੱਤਰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਫੋਰਮ ਦੇ ਇਸਤਰੀ ਵਿੰਗ, ਪਾਲ ਸਹੋਤਾ, ਪਾਲ ਕੈਲੇ, ਨਿੱਜਰ ਬੁਦਰਜ਼, ਅਟਵਾਲ ਬੁਦਰਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬਾ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਨਾਮਵਰ ਗਾਇਕਾ ਜੋਤ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਬੁਲੰਦ ਆਵਾਜ਼ 'ਚ ਵਾਹਾਂ ਤੇ ਗੀਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੂੰ ਮੰਤਰ-ਮੁਗਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 'ਮੰਤਰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਜੋ ਲੋਕੀ ਮਰਦੇ ਨੇ, ਉਹ ਅੰਬਰ 'ਤੇ ਤਾਰਾ ਬਣ ਕੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਨੇ' ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਬਾਰੇ ਪੰਜ ਵਾਰ ਗਾ ਕੇ ਜੋਤ ਮਾਹੌਲ ਅੰਦਰ ਦੇਸ਼-ਭਗਤੀ ਦੀ ਜੋਤ ਜਗਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ।

ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਨੂਹ-ਸੋਸ਼ ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਤੇ ਸ਼ਰਨਦੀਪ ਕੌਰ ਦੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਜੋੜੀ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਖ਼ੂਬ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਖੱਟੀ। ਰੂਬੀ ਕੌਰ ਨੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੀਤ ਗਾਇਆ।

ਮੇਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੌਕੇ ਨਿੱਕੇ ਅਜਲੀਨ ਕੌਰ ਅੱਜਲਾ, ਉਦੇਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ।

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੋਰ ਮੌਕੇ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਡਰਾਇੰਗ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨੂੰ ਫੋਰਮ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮੈਂਬਰ ਹਰਮਨ ਗਿੱਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਘੱਲੀਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵੀ ਲਗਾਈ ਗਈ, ਫੋਰਮ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਚਾਹ-ਪਕੌੜਿਆਂ ਦੇ ਲੰਗਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਜਲੋਬੀਆਂ ਦਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਪਰਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦੁੱਧ-ਕੱਢੀ ਦਾ ਲੰਗਰ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਅੰਤ 'ਚ ਫੋਰਮ ਦੇ ਉੱਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ ਵਾਹਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ

ਕੈਨੇਡਾ-ਵਾਹਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ, ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ ਨੂੰ ਵਾਹਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾ ਕਿਹਾ, 'ਸਾਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਲੇਖਕ ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ ਨੂੰ ਵਾਹਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ

2025 ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿੱਚ ਮਾਧੋਪੁਰੀ ਜਿਊਰੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਆਨਬੋਰਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਗੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਇਨਪੁਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਵਾਹਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਟੀਮ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਗੇ। ਮਾਧੋਪੁਰੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਜਿਊਰੀ ਇਨਾਮ ਦੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੇਤੂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਹੈ।ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਧੋਪੁਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਲਿਤ

ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ, ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ ਨੂੰ ਵਾਹਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ

ਉਨ੍ਹਾ ਲਾਇਲਪੁਰ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਲਪ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਚੌਦਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ

ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਤੇ ਅਨੁਵਾਦ ਕਾਰਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।ਮਾਧੋਪੁਰੀ ਦੀ ਲਿਖੀ 'ਫਾਗਿਆ ਰੁੱਖ : ਅਗੇਸਟ ਦ ਨਾਈਟ' (2002) ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਆਤਮਕਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ, ਰੂਸੀ ਅਤੇ ਪੋਲਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ 2010 ਵਿੱਚ ਆਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਵਲ 'ਮਿੱਟੀ ਬੋਲ ਪਈ' ਜੋ ਕਿ 2021 ਦੇ ਵਾਹਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਫਾਈਨਲਿਸਟ ਹਨ, ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਬਾਸਮ ਹਾਰਡੀ, ਫਿਰਿੰਡੋ ਦੇਸਤੋਵਸਕੀ ਅਤੇ ਚਾਰਲਸ ਡਿਕਨਜ਼ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਕਈ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਸ਼ਾਇਰ ਤਰਸੇਮ ਨਾਲ ਰੂਬਰੂ

ਪਟਿਆਲਾ : ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕਮਰਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰ, ਅਨੁਵਾਦਕ ਤੇ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਲੇਖਕ ਤਰਸੇਮ ਬਰਨਾਲਾ ਨਾਲ ਰੂਬਰੂ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ

ਮੌਕੇ ਤਰਸੇਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਿੰਦੀ ਸ਼ਾਇਰ ਰਾਜੇਸ਼ ਜੋਸ਼ੀ ਦੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੀ ਪੁਸਤਕ 'ਬੱਚੇ ਸਕੂਲ ਚੱਲੇ ਨੇ' ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸ਼ਾਇਰ, ਆਲੋਚਕ ਡਾ. ਗੁਰਮੀਤ ਕੱਲਰਾਮਜੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਤਰਸੇਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਿੱਧੀ-ਸਾਦੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ, ਸੈਕਟਾਂ 'ਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਸਫਰ ਤੋਅ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਅਨੁਭਵ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ

ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ। ਤਰਸੇਮ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁੱਝ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵੀ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪ, ਡਾ. ਸੰਤੋਖ ਸੁੱਖੀ, ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ, ਦੀਪਕ ਧਲੇਵਾਂ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ, ਚਿੱਟਾ ਸਿੱਧੂ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਤਪਾਲ ਗੋਖੀ ਆਦਿ ਨੇ ਕੁੱਝ ਸ ਵਾ ਲ ਕੀ ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਮੀਤ ਕੱਲਰਾਮਜੀ ਨੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤਰਸੇਮ ਨੇ ਇੱਕ

ਸੋਸਥਾ ਜਿੰਨਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾ ਕੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਪੁਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਰਸੇਮ ਭਕਾਲਾ, ਪਰਮ ਅੰਟਾਲ, ਹਸਨਪਰੀਤ, ਚਮਕੌਰ ਬਿੱਲਾ, ਬਖਸ਼ਪ੍ਰੀਤ, ਕਮਲ ਬਾਲਦ ਕਲਾਂ, ਸੁਖਚੈਨ, ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਮੀਤ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਅਟਵਾਲ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ

ਬਠਿੰਡਾ-ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਅਲੋਚਕ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਉੱਘੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਆਲੋਚਕ ਡਾ. ਮੁਹੰਮਦ ਏਜਾਜ਼ ਯੂ.ਕੇ.,

ਸ਼ਾਇਰ ਕੇਵਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਭਗਤ, ਰੰਗਰਕਮੀ ਵੀਰਪਾਲ ਸਮਰਾ ਅਤੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸੰਧੂ ਨਮਿਤ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਟੀਚਰਜ ਹੋਮ ਵਿਖੇ ਇਕ ਸ਼ੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਇਸ ਸ਼ੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਬਠਿੰਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਲੇਖਕ ਸਭਾਵਾਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ, ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਾ ਮੰਚ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੰਚ, ਸਾਹਿਤ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਸਭਾ ਅਤੇ ਟੀਚਰਜ ਹੋਮ ਰੌਲੈਂਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਲੋਗਭੰਗ ਦੇ ਦਰਜਨ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਸ਼ੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਦੇ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੰਨ ਧਾਰਨ

ਸਮਕਾਲ

ਸਿਰਜਣਾ : ਪੰਜ ਕਹਾਣੀਆਂ

‘ਸਿਰਜਣਾ’-216 ਦੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਾਰ ਪੰਜ ਚਰਚਿਤ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਿਰਜਣਾ 'ਚ ਛਪੀ ਹਰ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਗਰੂਪ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੱਥਲੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਠੱਕ-ਠੱਕ (ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸੇਖਾ), ਕਾਲਾ ਨਾਗ (ਗੁਰਮੀਤ ਕਵਿਸ਼ਾਲਵੀ), ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ (ਦੀਪਤੀ ਬਬੂਟਾ), ਇਕ ਦਿਨ (ਅੰਬਰ ਹੁਸੈਨੀ) ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਮਕਾਲੀ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਕਦਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਛਪੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਪਾਦਕੀ 'ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਸੂਫਨਾ ਅਤੇ ਹਕੀਕਤ' 'ਚ ਲੈਨਿਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਸੰਪਾਦਕ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਉੱਘੇ ਸ਼ਾਇਰ ਲਖਵਿੰਦਰ ਜੌਹਲ ਦੀਆਂ ਛੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਕੁਸ਼ ਦੀਆਂ ਤੇ ਗਜ਼ਲਾਂ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਗਿੱਲ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਬਰਾੜ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਚਿੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਬਲਦੇਵ ਚੱਕ ਸਕੇਂਦਰ ਦੀ ਵਾਰਤਾ 'ਹੋਮਿਓਪੈਥੀ', ਸਈਅਦ ਭੁੱਟਾ ਦਾ ਲੇਖ 'ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ' ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਦਬ ਤੇ ਮੁਹਾਬਤ ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਿਲਿੰਗ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਲਜੀਤ ਬਾਸੀ ਦੇ ਲੇਖ 'ਤੋਮਰ ਦੇ ਪੁਆਡੇ' ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਜਸਵੰਤ ਦੀਦ ਦੀ ਕਾਵਿ ਕਿਤਾਬ 'ਬੱਸਮੈਂਟ ਕਵਿਤਾਵਾਂ', ਡਾ. ਰਵਿੰਦਰ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਮਨ ਹੋਆ ਵਣਜਾਰਾ', ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ ਦੇ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਫਲਿਵਰੀ ਮੈਨ', ਬਲਬੀਰ ਪਰਵਾਨਾ ਦੇ ਨਾਵਲ 'ਰਿੱਲਿਆਂ ਵੇਲੇ', ਦੇ ਸਾਰਥਕ ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤੇ ਉਭਾਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਿਊ ਕ੍ਰਾਮਵਾਰ ਡਾ. ਦੇਵਿੰਦਰ ਸੈਫੀ, ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ, ਜੇ ਬੀ ਸੇਧੋਂ, ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਰਚਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੇ ਨਿਰੰਗ ਸਮਾਗਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਸਫ਼ੇ: 96, ਮੁੱਲ: 50 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਸੰਪਾਦਕ ਪਤਾ ਹੈ: ਸੰਪਾਦਕ ਸਿਰਜਣਾ, 1728, ਸੈਕਟਰ 43-ਬੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ-1600693

ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ : ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ (91-172-2601693) ਹਨ।

ਮੀਰਜ਼ਾਦਾ ਬੋਲਿਆ : ਵਿਅੰਗ ਹੀ ਵਿਅੰਗ

ਤ੍ਰੇ ਮਾਸਿਕ ਮੀਰਜ਼ਾਦਾ ਬੋਲਿਆ ਦਾ ਅਪ੍ਰੈਲ-ਜੂਨ, 2025 ਅੰਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੇਲਾ ਵਿਹਾ ਚੁੱਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਅੰਗ ਦੀ ਗੱਲ ਸੰਪਾਦਕੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹੱਥਲੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਹਰੀ ਕਾਦਿਆਨੀ (ਇਕ ਇੱਛਾ ਕੁੱਤੇ ਦੀ ਜੂਨ ਦੀ), ਰਾਮ ਸ਼ਰਨ ਜੱਸੀ (ਯੋਗਤਾ), ਡਾ. ਮਨੋਜੀਤ (ਹੁਣ ਪਿਆਰ 'ਅੱਧਾ' ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ), ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀਤ (ਚੀਨੀ ਤੇ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ), ਪਰਮਜੀਤ ਦੀਗਰਾ (ਆਸਕ ਵਿਆਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ), ਕੈਲਾਸ਼ ਮੰਡਲੋਕਰ (ਕਾਲਨੀ 'ਚ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ), ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੋਕੇ (ਤੋਜਾ ਸਨਕੀ), ਮਨਦੀਪ ਰਿੱਪੀ (ਯੂ ਆਰ ਟੀਮ), ਸ਼ਿਆਮ ਜਾਂਗਿਅਰ ਅ. ਕੇਸਰਾ ਰਾਮ (ਇੱਕ ਸਤੀ ਦੀ ਆਖਰੀ ਪਰਿਕਰਮਾ), ਤਰਸੇਮ

ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ (ਲੱਲੂ ਪੁੱਤ ਨਾ ਜੰਮਦਾ ਧੀ), ਰਵਿੰਦਰ ਰੁਪਾਲ (ਚੱਕ ਲੈ ਓਏ), ਸਨੌਇੰਦਰ ਮੀਲੂ (ਬੜਕ ਬਨਾਮ ਲਲਕਾਰਾ), ਨੂਰ ਸੰਤੋਖਪੁਰੀ (ਵੇ ਤੂੰ ਕਾਰਦਾ ਸਰਪੱਚ), ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਸ਼ਾਇਰ (ਦਿੱਲੀਤੀ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਰਾਮਬਾਣ), ਸੁਭਾਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ (ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਬੰਕ ਗਏ ਹਨ) ਆਦਿ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਵਿਅੰਗ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਨੇ ਸਮਕਾਲੀ ਪਰਚਿਆਂ ਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਤੇ ਸਾਰਥਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਪਰਚੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਅੰਗ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵੀ ਛਾਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਰਚੇ ਦੀ ਦਿੱਖ ਅੱਡੀ ਹੈ। ਮੀਰਜ਼ਾਦਾ ਦੇ ਸਫ਼ੇ 52 ਤੇ ਮੁੱਲ 50 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਸੰਪਾਦਕ ਪਤਾ ਹੈ: ਸੰਪਾਦਕ ਮੀਰਜ਼ਾਦਾ ਬੋਲਿਆ, 12, ਬਸੰਤ ਨਗਰ, ਸੋਡਲ ਰੋਡ, ਜਲੰਧਰ-144004

ਮੀਰਜ਼ਾਦਾ ਬੋਲਿਆ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ : ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ (98760-95392) ਹਨ।

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿੱਖਿਆ : ਅਪ੍ਰੈਲ,2025

ਹੱਥਲੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ (ਆਟੇ ਦੀ ਚਿੜੀ), ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕਲੋਆ (ਨਕਲ ਅਤੇ ਅਕਲ), ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ (ਅਹਿਸਾਨ ਫਰਾਮੋਸ਼), ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਆਸ਼ਟ (ਦੋਸਤੀ), ਹਰਦੇਵ ਚੌਹਾਨ (ਵੇਬ), ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਰਤਨ (ਪਹੀ ਖਿੜੋਣਾ), ਮਹਿੰਗਾ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ (ਜੈਸੀ ਕਰਨੀ ਵੀਜ਼ੀ ਭਰਨੀ) ਬਾਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਪਾਠਕ, ਕਾਰਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਤੋਈ, ਅਮੀਰਕ ਹਮਰਾਜ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੱਡਾ, ਮਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਸੀ, ਮੰਜਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ, ਸ਼ਬੀ ਲਤਾ, ਵਿਵੇਕ, ਪਰਮਜੀਤ ਸੰਧੂ, ਦੇਸ ਰਾਜ ਬਾਲੀ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ, ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੰਗਨਾ, ਨਿਤਿੰਤ ਸੁਮਨ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਢੰਡ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਤੇ ਲੱਛੇ ਛਪੇ ਹਨ। ਪਰਚਾ ਸੁੰਦਰ ਗਲੇਜ਼ਡ ਪੇਪਰ ਤੇ ਰੰਗਦਾਰ ਛਪਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਫ਼ੇ 36 ਤੇ ਮੁੱਲ : 20 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ ਪਤਾ ਹੈ ਸੰਪਾਦਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਮੋਗਜ਼ੀਨ ਸੌਲ, ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ, ਵਿੱਦਿਆ ਭਵਨ, ਫੇਜ਼-8, ਮੁਹਾਲੀ-160062

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ (ਸੰਪਰਕ : 0172-5227395) ਹਨ।

ਜਾਗੋ ਏਟਰਨੈਸ਼ਨਲ : ਜੋਗ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ ਅੰਕ

ਜਾਗੋ ਇੰਡਰਨੈਸ਼ਨਲ ਦਾ ਹੱਥਲਾ ਅੰਕ 12 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਇਕੋ ਅੰਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਜੋਗ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ' ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਪਾਦਕੀ ਵਿੱਚ 'ਜੋਗ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ ਦੀ ਗਾਲਪਨਿਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਰੂਸੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਤੁਰਗਨੇਵ, ਗੋਰਕੀ, ਦੇਸਤੋਵਸਕੀ ਤੇ ਟਾਲਸਟਾਇ ਦੀਆਂ ਗਲਪੀ ਜੁਗਤਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨੇੜੇ ਜਾਪਦੀ' ਲਿਖ ਕੇ ਸੰਪਾਦਕ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰੋਹਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤੇਜਵੰਤ ਮਾਨ, ਅਨੰਧ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਫਤਹਿ ਪ੍ਰਭਾਕਰ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਧਾਮੀ, ਸੁਖਦੇਵ ਵਿੱਲੋਂ, ਡਾ. ਨਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਸ਼ਲ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅੱਲਖ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਡਾ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਰਾਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਦੇ ਲੇਖ ਛਾਪੇ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਗੇ ਜੋਗ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ

ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਵਾਰਤਕ, ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਤਲੇ ਪੰਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ, ਵਰੋਡ ਪੀਅਰਸ, ਜਤਿੰਦਰ ਮੋਹਨ, ਨਰਿੰਦਰ ਚਹਿਲ, ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ, ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਤਿਲਕ, ਸੁਖਜੀਤ ਕੌਰ ਸ਼ੇਰੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰਚੇ ਦੇ ਸਫ਼ੇ 200, ਮੁੱਲ 200 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ ਪਤਾ ਹੈ: ਸੰਪਾਦਕ : ਜਾਗੋ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ, ਆਈ-109, ਲੇਨ-5, ਮਜੀਨੀਆ ਇਨਕਲੇਵ, ਨੇੜੇ 24 ਨੰ. ਫਾਟਕ, ਪਟਿਆਲਾ।

ਜਾਗੋ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਡਾ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ (98148-51500) ਹਨ।

ਸੁਰਖ ਲੀਹ : ਮਾਰਚ-ਅਪ੍ਰੈਲ,2025

‘ਸੁਰਖ ਲੀਹ’ ਦੇ ਹੱਥਲੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਹਾਕਮ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੰਮੇ ਹੱਥੀਂ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ, ਪਰਵਾਸ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਤੇ ਕੌਮੀ ਨਸ਼ੀਲੇ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੱਤਰੀ ਨੂੰ ਡਾਢੀ ਔਖ ਕਿਉਂ (ਪਵੇਲ), ਮੁੜ ਮੁੜ ਨਸ਼ਰ ਹੋ ਰਹੀ ਨਵ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਅਧੀਨ ਹੋਸੀਅਤ (ਦੀਪ), ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ (ਸ਼ੀਰੀ), ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼,ਪੇਪਸੂ ਮੁਜ਼ਾਰਾ ਲਹਿਰ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਤੇ ਜਗੀਰਦਾਰ, ਪਿੰਡ ਜਿੰਦੀ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਸਲੇ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਪਿਛੋਕੜ, ਔਰਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਸੱਤਾ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰਵਚਨ ਉਸਾਰਦੇ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਗਲੇ ਪੰਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸੱਤਾ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਮਾਰੂ ਨੀਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਵਿਚਰਦੇ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਘੱਲਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਛਾਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੁਰਖ ਲੀਹ ਦੇ ਸਫ਼ੇ 56 ਤੇ ਮੁੱਲ : 30 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ ਪਤਾ ਹੈ ਸੰਪਾਦਕ ਸੁਰਖ ਲੀਹ, ਨਕਈ ਵਾਲੀ ਪਹੀ, ਪੁੱਡਾ ਕਲੋਨੀ, ਗਾਂਧੀ ਨਗਰ, ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ, ਬਠਿੰਡਾ। ਸੁਰਖ ਲੀਹ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਜਸਪਾਲ ਜੱਸੀ ਤੇ ਸੰਪਾਦਕ : ਪਵੇਲ ਹਨ।

- ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ

ਪਨੰਜਯ ਕੀਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ‘ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਜੀਵਨੀ’ ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਜਲੰਧਰ : ਭਾਰਤੀ ਮੁਕਤੀ ਸੰਗਰਾਮ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ‘ਪੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਸਮਾਜ ਜੋੜੇ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਹਾਲੀ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਾਸਮ ਮੋਸ਼ਰਾਮ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਫਿਲੋਰੀਆ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੰਦਨ, ਐਡ. ਅਸ਼ੋਕ ਸਹੋਤਾ, ਓ. ਪੀ. ਨਈਅਰ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਵਾਮਨ ਮੋਸ਼ਰਾਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਚ

(1) ਸਮਝੀ ਨਾ ਏਨੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਿਉਂ ਬੇਸਮਝ ਸੰਸਾਰ ਨੇ। ਇਹ ਪਦਵੀਆਂ ਇਹ ਦੌਲਤਾਂ, ਇਕ ਮੌਤ 'ਤੇ ਬੇਕਾਰ ਨੇ ।

ਧੋਖਾ ਤੇਰਾ ਸੁਭਾਅ ਰਿਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਨਿਭਾਈ ਮੈਂ ਸਦਾ, ਤੇਰੇ ਜਿਹੇ ਹਜ਼ਾਰ ਪਰ, ਮੇਰੇ ਜਿਹੇ ਦੋ ਚਾਰ ਨੇ ।

ਐ ਕਾਤਿਲੋਂ ! ਨਾ ਸਮਝਿਓ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ ਸਦਾ ਲਈ, ਮਰਿਆ ਉਦ੍ਹਾ ਸਰੀਰ ਹੈ, ਜ਼ਿੰਦਾ ਉਦ੍ਹੇ ਵਿਚਾਰ ਨੇ ।

ਸਾਦਿਕ-ਅਮੀਨ ਕੌਣ ਹੈ ? ਸਾਰੇ ਹੀ ਠੱਗ ਨੇ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ, ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ਼ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਣ ਮਹਿਲ ਹਨ ਉਸਾਰਨੇ ।

ਗੋਬਿੰਦ, ਅਸ਼ੋਕ, ਭੀਮ ਦੇ ਵਾਰਿਸ ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖ, ਰੱਖਦੇ ਬੁਲੰਦ ਹੌਸਲੇ, ਸਿੱਖ ਨਾ ਯੁੱਧ ਹਾਰਨੇ।

ਮੇਰੇ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਪਿਆਰਿਓ, ਰੁਖ਼ਸਤ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਹੋ ਗਿਆ, ਪਾਣੀ 'ਚ ਫੁੱਲ ਨਾ ਤਾਰ ਕੇ ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਹਨ ਖਿਲਾਰਨੇ ।

ਕਿੱਦਾਂ ਸਮਾਂ ਲੰਘਾ ਰਿਹੈ, ਪੁੱਛੋ ਕਿਸੇ ਗ਼ਰੀਬ ਨੂੰ, ਮਹਿੰਗਾਈ ਨੇ ਤਾਂ ਜਾਪਦੈ ਸਾਰੇ ਗ਼ਰੀਬ ਮਾਰਨੇ।

ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦੁਸ਼ਮਣੀ, ਪਰ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਾਂ ? ਪਤਝੜ 'ਤੇ ਕੀ ਗਿਲਾ ਕਹਾਂ ਜਦ ਲੁੱਟਿਆ ਬਹਾਰ ਨੇ ।

ਸੁੱਟ ਦੇ ਕਲਮ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਫ਼ਾਇਦਾ ਕੀ ਲਿਖਣ ਦਾ ਜੇ ਤੂੰ, ਮਸਲੇ ਦੁਖੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ 'ਚ ਨਈਂ ਉਭਾਰਨੇ।

ਅਪਣੇ ਵਿਛਾਦੇ ਜਾਲ ਵਿਚ, ਅੱਜ ਆਪ ਹੀ ਉਹ ਫਸ ਗਏ, 'ਰਾਣੇ' ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਆਪ ਹੀ ਅੱਜ ਹੋ ਗਏ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨੇ।

ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਣਾ, ਜੋ ਕਿ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਗ਼ਜ਼ਲ ਕਹਿੰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ,ਉਸ ਦਾ ਪਲੇਠਾ ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ‘ਅਧਖਿੜੇ ਗੁਲਾਬ’ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਵਸਰ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦਾ ਗੀਤ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ‘ਯਾਦਾਂ ਦੇ ਗਲੇਟੇ’ 2011 ਈ.ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ।ਇਸ ਗੀਤ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚਲੇ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਮਵਰ ਗਾਇਕਾਂ ਵਲੋਂ ਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਸ ਦੀਆਂ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਅਰਾਂ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਵਿਸ਼ੇ : ਮੁਹੱਬਤ ਸੰਯੋਗ-ਵਿਯੋਗ, ਦੁੱਖ- ਸੁੱਖ, ਗ਼ਰੀਬੀ-ਅਮੀਰੀ,ਉਚ- ਨੀਚ, ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦਾ ਹਰ ਇਕ ਸ਼ਿਆਰ ਵੱਖ- ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ,ਰੂਪਕ ਬੰਦਿਸ਼ ਅਧੀਨ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਅਰ ‘ਵਿਵਸਥਾ’ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ‘ਵਿਵਸਥਾ’ ਦੀਆਂ ਅਨੈਤਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ ਜੂਝਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਗਾਥਾ ਕਹਿਣ ਵੱਲ ਵੱਧਦੇ ਹਨ। ‘ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ’ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ

-ਸੰਧੂ ਵਰਿਆਣਵੀ

ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ .ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ

ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਲੱਗਣ, ਮੈਂ ਹਾਂ ਸਭ ਦਾ ‘ਰਾਣਾ’ ਭਾਈ।

ਮਟਕਾ ਚੌਕ 'ਚ ਪਰਨਾ ਲਾ ਕੇ, ਮੰਗ ਰਹੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਕਦੋਂ ਦੀ, ਹਾਕਮ ਗੂੰਗਾ ਐਂਨ੍ਹਾ ਬੋਲਾ ਇਸ ਨੇ ਜਨਤਾ ਮਾਰ ਮੁਕਾਈ। ।

ਦੋ ਵੇਲੇ ਦੀ ਰੋਟੀ ਖਾਤਿਰ, ਸੌ-ਸੌ ਪਾਪੜ ਵੇਲ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਹਾਕਮ ਪਿਰ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਪਰ ਦਿਸਦੀ ਕਿੱਧਰੇ ਨਾ ਮਹਿੰਗਾਈ ।

ਕਿਰਤੀ ਦਾ ਕਿਉਂ ਖੀਸਾ ਖਾਲੀ, ਕਿਰਤੀ ਦਾ ਕਿਉਂ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਠੰਢਾ ? ਐ ਸ਼ਾਸਕ ! ਤੂੰ ਕੁਝ ਤਾਂ ਦੱਸ ਦੇ ਕਿਰਤੀ ਪੱਲੇ ਕਿਉਂ ਰੁਸਵਾਈ ?

ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ ਦੇ ਵਿਚ ਜਿਸ ਦਿਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਆਉ, ਫਿਰ ਹੋਵੇਗੀ ਈਦ ਮੁਖਾਰਕ, ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਫੇਰ ਵਧਾਈ।

ਹੁਣ ਵੀ ਆਸ ਹੈ ਝੱਲੇ ਦਿਲ ਨੂੰ, ਇਕ ਦਿਨ ਤਾਂ ਮੁੜ ਆਵੇਗਾ ਉਹ, ਪਰਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਪੱਕਾ ਹੋ ਕੇ,ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਡੀ ਯਾਦ ਭੁਲਾਈ ।

ਤਿਲ-ਤਿਲ ਕਰ ਕੇ ਮਰਦੇ ਲੋਕੋਂ ਡਰਨਾ ਛੱਡੋ, ਲੜਨਾ ਸਿੱਖ, ਜਿੰਦਣ ਸਾਰੇ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹੇ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਸ਼ਾਮਤ ਉਸ ਦੀ ਆਈ।

ਸੱਚ ਦਾ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਰਹਿਣਾ ਝੂਠ ਹਨੇਰਾ ਮਿਟ ਜਾਵੇਗਾ, ਸੱਚ 'ਤੇ ਪਰਦਾ ਤਾਂ ਪੈ ਸਕਦੇ ਪਰ ਨਾ ਮਰਦੀ ਹੈ ਸੱਚਾਈ ।

ਅੱਤ ਖ਼ੁਦਾ ਦਾ ਵੇਰ ਹੈ ਹੁੰਦਾ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਏਹੀ ਸੁਣਦੇ ਆਏ, ਹੁਣ ਸੰਗਰਾਮ ਹੈ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ, ਜ਼ਾਲਿਮ ਨੇ ਹੈ ਅੱਤ ਮਚਾਈ।

(4) ਗ਼ਲਤ ਨੂੰ ਤੂੰ ਗ਼ਲਤ ਜੇ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੇਰ ਅਪਣਾ ਸਾਥ ਵੀ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜੇ ਕਲੀ ਕਚਨਾਰ ਦੀ ਤੂੰ ਫਿਰ ਮਧੋਲੀ,

ਚੇਤਿਆਂ ਦੀ ਕੈਨਵਸ ’ਤੇ ਉੱਕਰਿਆ ਫਰੈਂਕਫਰਟ

ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਫਰੈਂਕਫਰਟ ਦੀ ਕ੍ਰਿਸਮਿਸ ਮਾਰਕੀਟ ਦਾ ਵੀ ਆਪਣਾ ਹੀ ਰੰਗ ਹੈ ।ਇਹ ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ 24 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਰਾਤ 12 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦੇਖਣਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਰਕੀਟ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਹੀ

ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ਾਮ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਰੰਗੀਨੀਆਂ ਦਾ ਰੰਗ ਉੱਘੜਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ।ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਕੇ ਲੋਕ ਇਸ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਨੇ। 25 ਦਸੰਬਰ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਸੁੰਨ ਪੱਸਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਸਭ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਆਪਣਾ ਸਾਮਾਨ ਸਮੇਟ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 25 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸਭ ਲੋਕ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਕ੍ਰਿਸਮਿਸ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ।ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ, ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਨਾਲ ਪਰਵਾਰ ਸਮੇਤ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ

ਖਾਲੀ ਹੋਣ ’ਤੇ ਇਹ ਟੋਕਣ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ’ਤੇ 2 ਯੂਰੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ।ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਤੇ ਦਿਲਕਸ਼ ਪੰਝੂਕੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਰ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਕਰਦੇ ਪੂਰਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸੀ।ਲੋਕ ਕ੍ਰਿਸਮਿਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਉਂਦੇ ਇੱਕ-ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਗਿਫਟ ਭੇਟ ਕਰਦੇ।ਇਹ ਮਾਰਕੀਟ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੌਲਿਆਂ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਫਰਕ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਬੀਅਰ, ਵਾਇਨ, ਵਿਸਕੀ ਦਾ ਸੇਵਨ

ਸੀਨੇ ਮੇਂ ਜਲਨਆਂਖੋਂ ਮੇਂ ਤੂਫ਼ਾਨ ਸਾ ਕਿਉਂ ਹੈ...

‘ਗਮਨ’ ਫਿਲਮ ਦੀ ਚਰਚਾ ਤਰਸੇਮ ਬਸ਼ਰ

‘ਸੀਨੇ ਮੇਂ ਜਲਨਆਂਖੋਂ ਮੇਂ ਤੂਫ਼ਾਨ ਸਾ ਕਿਉਂ ਹੈ.....’ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗ਼ਜ਼ਲ ਪਸੰਦ ਹੈ , ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੀਤ ਦੇਖਿਆ ਹੈ , ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਆਦਮੀ (ਫਾਰੂਕ ਸ਼ੇਖ) ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਦੀ ਚਾਹਤ ਰੱਖਦੇ ਹੋ , ਜੋ ਉਦਾਸ, ਨਿਰਾਸ਼, ਭੀੜ ’ਚ ਇਕੱਲਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ‘ਗਮਨ’ ਫਿਲਮ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਿਰਸੰਦੇਹ ‘ਗਮਨ’ ਫਿਲਮ ਕਲਾ ਦੇ ਬੇਹਤਰੀਨ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ’ਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰਬੁੱਧ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਬਣੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰ ਉਹਨਾਂ ਲਈ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸਿਨਮਾ ਸਿਰਫ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ’ਚ ਪੂਰਨ ਕਲਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਦਾ ਸੂਖਮ ਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਜ਼ਰੀਆ ਹੈ। ਗਮਨ, ਮਹੀਨ ਵਰਤਾਰਿਆਂ, ਬਲਕਿ ਅਦਿੱਖ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਤ ਕਰਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਇਹ ਪਰਵਾਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ, ਪਰ ਗਮਨ ਫਿਲਮ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਦੋਂ ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦਾ ਪਸਾਰਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਈ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੇ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਿਤ ਸੰਯੋਜਨ ਹੈ।

‘ਗਮਨ’ ਦੇਖਦਿਆਂ ਵੀ ਤੇ ਅਕਸਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੇਮਿਸਾਲ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇਖਦਿਆਂ ਮੈਂ ਕਈ ਵਾਰ ਸੋਚਿਆ ਹੈ। ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਸਿਨਮਾ ਨੂੰ ਸਮਾਂਤਰ ਸਿਨਮਾ ਕਹਿ ਕੇ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਲਕੀਰ ਖਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਨੇਮਾ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਲਈ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਨਮਾ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਵਾਧੂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ ।

ਬਾਹਰਗਲ, ਗੱਲ ਗਮਨ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹਿਰਦਯ ਲਾਣੀ ਦੀ ਲਿਖੀ ਹੈ, ਕੈਮਰਾ ਨਦੀਮ ਖਾਨ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨਾ ਜੇਠ ਮੰਡਲ ਦੀ ਹੈ ।

ਗਮਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਅਰਥ ਪਰਵਾਸ ਵੀ ਹੈ, ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਲਈ ਮੁੰਬਈ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ, ਜੋ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਸਰਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਦੀ ਹੋਸ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਪਰਵਾਸ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰਵਾਸ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਨਵੀਂ ਥਾਂ ’ਤੇ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਥੇ ਪਹਿਚਾਣ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਤੀਰਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਤੀਰਾ ਦੇਖਦਿਆਂ ਅਕਸਰ ਪਤਾ ਕਰਦੇ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਉਪਰ ਆਪਣੀ ਥਾਨ, ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

ਇਹ ਮਾਨਸਿਕ ਟੁੱਟ-ਭੱਜ ਮੁਸਲਸਲ ਚੱਲਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕਿਸੇ ਮਰਹਲੇ ’ਤੇ ਆ ਕੇ ਫਿਰ ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਬੇਹਤਰੀਨ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਕਹਿਰ ਹੈ ਸਮੇਂ ਦਾ ਅੰਗਿਆਰ ਖਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਗੋਰੂੰ, ਜਵਾਰ, ਦਲੀਆ ਤੇ ਬਾਜਰਾ ਛੁਡਾ ਕੇ, ਪੀਜ਼ੇ ਤੇ ਬਰਗਰਾਂ ’ਤੇ ਬੱਚੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਏਨੇ ਕੁ ਲਾਲਚੀ ਹਾਂ ਉਪਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਖ਼ਾਤਿਰ, ਧਰਤੀ ਦੀ ਕੁੱਖ ਵਿੱਚ ਨਿੱਤ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਮਿਲ਼ਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਸਾਰ ਪੁੱਛਣੀ ਹੈ, ਸੋਤਾਂ ਦੇ ਪੋਰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਮਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਕੇ ਕਰਕੇ ਮਿਹਨਤ, ਮੰਜ਼ਿਲ ’ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ, ਅਪਣੇ ਨਸੀਬ ਆਪਾਂ, ਆਪੋ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਹਾਹਬਰ ਦਾ ਆਖਣਾ ਸੀ, ‘ਇੱਕ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਰਹਿਣਾ’, ਝੰਡੇ ਅਲੱਗ ਕਰਕੇ, ਝੰਡੇ ਝੁਲਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਮਸਲਾ ਹੈ ਆਸਥਾ ਦਾ, ‘ਰਾਣੇ’ ਨਾ ਬੋਲ ਕੁਝ ਵੀ, ਮੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਜਦੇ ਹਾਂ ਡੇਰੇ ਧਿਆ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

(6) ਗ਼ਰੀਬ ਦਾ ਹੱਕ ਖਾ ਰਿਹਾ ਏ। ਚਲਾਕ ਅਪਣੀ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਏ।

ਵਜ਼ੀਰ ਕਿੱਦਾਂ ਦਾ ਚੁਣ ਲਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਰੋਜ਼ ਜ਼ੁਮਲੇ ਸੁਣਾ ਰਿਹਾ ਏ।

ਅਖੀਰ ਝੁਕਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ, ਅਵਾਮ ਨੂੰ ਜੋ ਝੁਕਾ ਰਿਹਾ ਏ।

ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲ਼ਾ, ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਹੀ ਦਬਾ ਰਿਹਾ ਏ।

ਸੁਨਾਰ ਦੀ ਸੌ, ਲੁਹਾਰ ਦੀ ਇਕ, ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਉਂ ਉਹ ਭੁਲਾ ਰਿਹਾ ਏ ?

ਇਲਾਜ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਰੇਕ ਬੰਦਾ, ਹਕੀਮ ਚਾਰੇ ਬਤਾ ਰਿਹਾ ਏ।

ਹਬੀਬ ਵੀ ਹੈ ਰਕੀਬ ਹੋਇਆ, ਸਮਾਂ ਇਹ ਦਿਨ ਵੀ ਦਿਖਾ ਰਿਹਾ ਏ।

ਫ਼ਕੀਰ ਮੰਗੇ ਜਹਾਨ ਦਾ ਸੁੱਖ, ਕਮਾਈ ਕਿੰਨੀ ਕਮਾ ਰਿਹਾ ਏ।

ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾ ਕੇ ਜੇ ਵਸ ਗਏ ਸਨ, ਵਤਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੂੰ ਬੁਲਾ ਰਿਹਾ ਏ।

ਅਜੀਬ ਚੱਲਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ‘ਰਾਣੇ’, ਡਰੇ ਨੂੰ ਹਰ ਇਕ ਡਰਾ ਰਿਹਾ ਏ।

ਆਮ ਕਰਦੇ।ਬਾਕੀ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਖ਼ੀਦੋ-ਫ਼ਰੋਖਤ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਆਪਣੇ ਮੌਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਇਹ ਅਦਭੂਤ ਨਜ਼ਾਰੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਬੰਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਥੀਤੇ ਪਲਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਬਾਕੀ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਭਾਵੇਂ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਹੋਣ, ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਹੋਣ, ਪਰ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਝਲਕਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਜਾਂ ਦੁੱਖ ਸਭ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ।ਜਰਮਨੀ ਜਾਂ ਯੂਰਪ ਦੇ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਝਲਕਦੀ ਹੈ।

ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੈਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭਿੰਨ-ਭੇਦ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗੁੱਭ ਮਾਰਨਿੰਗ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਯੂਰਪ ਦੀ 24 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਫਰੈਂਕਫਰਟ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਲੱਗਭੱਗ 15 ਦਿਨ ਸਟੇਅ ਕੀਤਾ ਸੀ ।ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮਾਈਨ ਰਿਵਰ ਦੇ ਕੰਢੇ-ਕੰਢੇ 10 ਤੋਂ 12 ਕਿੱਲੋਮੀਟਰ ਜੰਰ ਕਰਨ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ।ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗੋਰੇ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਬੜੀ ਉਚੇਚ ਨਾਲ ਗੁੱਭ ਮਾਰਨਿੰਗ ਆਖਦੇ । ਮੈਂ ਵੀ ਬੜੇ ਆਦਰ ਸਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁੱਭ ਮਾਰਨਿੰਗ ਆਖਦਾ ਆਪਣੀ ਤੋਰੇ ਤੁਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ।ਮਾਈਨ ਰਿਵਰ ’ਚ ਤੇਜ਼ ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਮੇਰੀ ਤੋਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਤੇ ਫਿਰ ਮੈਂ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਨਾਲ ਤੁਰਨ ਲੱਗਦਾ ।ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਈ ਨਾ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਨਿਕਲ ਆਇਆ ਹਾਂ।ਕਦੇ-ਕਦੇ ਮੈਂ ਮਾਈਨ ਰਿਵਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਲੱਗੇ ਬੈਂਚਾਂ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਰਿਵਰ ’ਚ ਤੈਰਦੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਠਖਲੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਨਿਹਾਰਦਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਤੈਰਨੇ ਲੱਗਦਾ ਤੇ ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਰਿਵਰ ’ਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਕੋਈ ਸਟੀਮਰ ਹਾਰਨ ਮਾਰਦਾ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਫਿਰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਤੋਰੇ ਤੁਰ ਪੈਂਦਾ।ਫਰੈਂਕਫਰਟ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਥਾਵਾਂ, ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ, ਸਾਈਕਲ ਚਲਾਉਂਦੇ ਗੁੱਭ ਮਾਰਨਿੰਗ ਆਖਦੇ ਗੋਰੇ, ਮਾਈਨ ਰਿਵਰ ’ਚ ਤੈਰਦੇ ਪੰਛੀ ਅੱਜ ਵੀ ਮੇਰੇ ਚੇਤਿਆਂ ਦੀ ਕੈਨਵੈੱਸ ’ਤੇ ਉੱਕਰੇ ਹੋਏ ਨੇ। ਸ਼ਾਲਾ !ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ, ਉਹ ਪੰਛੀ, ਉਹ ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਹੋਸਟ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਰਵਾਰ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤ ਰਹੇ।

— ਗੁਰਭਜਨ ਲਾਸਾਨੀ

‘ਗਮਨ’ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ।

ਕੋੜੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਧੀਨ ਜੀ ਰਹੇ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗਮ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਉਦੋਂ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਹਲੁਣ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਫਿਲਮ ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਦਿਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਮ ਹਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਤਤਪਰ ਹੈ, ਪਰ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਣਾ ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ, ਟਰੇਨਾਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਗੁਲਾਮ ਹਸਨ ਹਸਰਤ ਭਰੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚਿਆਂ ਦੇਖ ਘਰਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਵਾਪਸ ਘਰ ਜਾ ਸਕੇ, ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਪਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ।

ਭਾਵੇਂ ਕਿ ‘ਗਮਨ’ ਫਿਲਮ ਬਣੀ ਨੂੰ 40 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੋ ਚੱਲੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅੱਜ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਤੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਾਧਾਪੀ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਲੋਕ ਤਰੱਕੀ ਵਾਸਤੇ ਦਿਪਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵੱਲ ਰੁਖ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਰਹੇਗੀ।

ਫਿਲਮ ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਜੈਦੇਵ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਉਸ ਸਾਲ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਛਾਇਆ ਗਾਂਗਲੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾ ਦੇ ਗੀਤ ‘ਆਪਕੀ ਯਾਦ ਆਈ ਰਹੀ ਰਾਤ ਭਰ’ ਲਈ ਵੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਵਾਰਡ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

‘ਗਮਨ’ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗ਼ਜ਼ਲ ਗਾਇਕ ਹਰੀ ਹਰਨ ਦਾ ਵਿਲਮੀ ਸਫਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾ ਦੀ ਗਾਈ ਹੋਈ ਇੱਕ ਗ਼ਜ਼ਲ ਹੈ—

ਅਜੀਬ ਸਾਨਿਹਾ ਮੁਖ਼ ਪਰ ਗੁਜਰ ਗਯਾ ਯਾਰੋ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਸੋ ਕਲ ਰਾਤ ਡਰ ਗਯਾ ਯਾਰੋ।

ਸੁਰੇਸ਼ ਵਾਡੇਕਰ ਦੀ ਗਾਈ ਹੋਈ ਤੇ ਸਹਰਯਾਰ ਦੀ ਲਿਖੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਮਨਮੋਹ ਵੱਲ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪੀੜ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ—

‘ਸੀਨੇ ਮੇਂ ਜਲਨ ਆਂਖੋਂ ਮੇਂ ਤੂਫ਼ਾਨ ਸਾ ਕਿਉਂ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਂ ਹਰ ਸ਼ਖ਼ਸ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸਾ ਕਿਉਂ ਹੈ।’

ਫਿਲਮ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਪੱਖ ਦਾ ਦਿਲਚਸਪ ਪਤਿਲਾ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਰੀ ਬੋਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅੰਰਤ ਪਾਤਰ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਖਾਵੰਦ ਦੇ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਬੋਲ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਬੇਦਿਲੀ ਕਾਰਨ ਬੇਚੈਨ ਹਨ, ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ।

ਸਮਿਤਾ ਪਾਟਿਲ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ’ਚ ਸਫਲ ਹੈ। ਲੱਲੂ ਤਿਵਾੜੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਜਲਾਲ ਆਗਾ ਨੇ ਵੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਉਹਨਾ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿੱਚ ਫਾਰੂਕ ਸ਼ੇਖ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾ ਗੁਲਾਮ ਹਸਨ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਜਿਵੇਂ ਆਤਮਜਾਤ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਉਹ ਫਾਰੂਕ ਸ਼ੇਖ ਨਹੀਂ, ਗੁਲਾਮ ਹਸਨ ਹੀ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਉਦੇਰੇਵੇਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੰਪਰਕ 98141-63071

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ, ਜਲੰਧਰ

ਹਕੀਮ ਅਜ਼ਮਲ ਖ਼ਾਨ ਅਨੁਵਾਦ : ਹਰੀਸ਼ ਜੈਨ

ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਦਾ ਬਹੁਵਾਂ ਸੈਸ਼ਨ 30 ਦਸੰਬਰ 1919 ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ ਵੇਲੋਂ ਢਾਹੇ ਜ਼ੁਲਮ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹਿੱਸਾ ਸਨ। ਇਸ ਦਰਦਨਾਕ ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਤ ਹਾਲਾਤ ਬਾਰੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਕੀਮ ਅਜ਼ਮਲ ਖ਼ਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਭਾਸ਼ਣ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ। ਹਕੀਮ ਅਜ਼ਮਲ ਖ਼ਾਨ ਨੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ’ਤੇ ਬੋਲਾਗ ਤਖ਼ਸ਼ਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੱਥ ਤਰ੍ਹਪੂਰ ਤਕਰੀਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਗਮਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਿਲਚਸਪ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ :

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜਿੱਥੇ ਆਪਾਂ ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਇਕੱਤਰਤਾ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਾਂ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਿਰਦੇਵੇਦਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ’ਤੇ ਸਦੀਵੀ, ਅਮਿੱਟ, ਕਾਲਾ ਧੱਬਾ ਰਹੇਗਾ, ਪਰੰਤੂ ਅਜਿਹੇ ਉਦਾਸ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਲੀਗ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਕਰਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਹੌਸਲੇ ਭਰੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ, ਸਾਹਸ ਅਤੇ ਮਰਦਾਉਪਣੇ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮਨ ਨਾਲ ਦਾਦ ਦੇਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਉੱਚ ਵਿਹਾਰ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ ਵਰਗੇ ਵਹਿਸ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਮਾਨਵੀ ਦਰਿਦਰੀਆਂ ਸੋਚ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਵਿੱਚ ਓਨੀਆਂ ਹੀ ਸਾਧ-ਸਤਹੀਣ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰੰਤੂ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲਈ ਚਾਹੇ ਉਹ ਲਾਹੌਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਾਂ ਕਸੂਰ ਆਦਿ ਕਿਤੇ ਵੀ ਵਾਪਰੀਆਂ ਹੋਣ, ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਿੱਧੀ-ਸਿੱਧੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਪਰਸ਼ਾ ਦੀ ਧਰਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਰਾਜ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਲਟ ਐਕਟ ਦਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਇਸ ਦੀ ਨਿੰਗਰ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ। ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਿੱਲ ਦਾ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਅਤੇ ਹਰ ਇਲਾਕੇ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਪਰੰਤੂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ’ਤੇ ਕੋਈ ਕੋਨ ਨਾ ਧੱਕਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਫੌਕੀ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਹੱਕਾਰ ’ਤੇ ਅੜੀ ਰਹੀ। ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮਨ ਵਲੂੰਧਰਵੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਗੀਆਂ। ਰੋਲਟ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਤੁਕ ਵੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਹੀ ਇਹ ਸਵਾਲ ਆਮ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਲਟ ਐਕਟ ਨੂੰ ਇੰਝ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਇਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਿਉਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ‘ਜਿਓਜ਼ਿਯਸ ਮੀਟਿੰਗਸ ਐਕਟ’ ਅਤੇ ‘ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਰੂਲ ਐਕਟ’ ਵਰਗੇ ਦਮਨਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਅਸਲਮਾਮਨਾ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਜਾਂ ਗ਼ਲਤ ਕੁਝ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਰਾਹੀਂ ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਇਸ ਮਸਲੇ ’ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਕਾਰ ਦਾ ਹੀ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਹੀ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਬਜ਼ਿੱਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਗਿਣਤੀਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਡਿੱਗਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਹੋਰ ਢਾਅ ਲਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲੋਕ ਮਨਾਂ ’ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾੜਾ ਪਿਆ ਹੈ।’

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਬੇਜ਼ਰ ਮੁਢਲੀ ਭੁੱਲ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਹੁਣ ਆਪਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦੀ ਗਰਇਜ਼ ਨਾਲ ਨੱਕੋ-ਨੱਕੋ ਭਰਿਆ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਲੈਫ਼ਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਵਿੰਡੀਅਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੀ ਅਜ਼ੀਮ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਐਲਾਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੁਖ਼ਾਲਫ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਹੁਤ ਕੌਰੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੀ ਧਮਕੀ ਦੇਣੀ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਜਾਇਜ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਰੋਲਟ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ’ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦਾਇਰੇ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਧਮਕੀ ਭਰੇ ਲਫ਼ਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ੁਰਮ ਗਰਦਾਨਣਾ ਸੀ, ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਉਹ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਐਨੁਵਾਹ ਵਰਤੋਂ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਬਣ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੋਲਟ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਹੜਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਮੁੱਖਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨੀਆਂ ਕਤਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ’ਤੇ ਗੱਲੀ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਲਟਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ।ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਨਿਰੀ ਭੁਮਕ ਅਤੇ ਦਮਨਕਾਰੀ ਸੋਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ 3 ਅਤੇ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਿਆ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਦੋ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਆਗੂ ਡਾ. ਸੈਫ਼ੁਦੀਨ ਕਿਚਲੂ ਅਤੇ ਡਾ. ਸਤਪਾਲ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਬੇਵਕੂਫ਼ੀ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਹੋਈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗ਼ੁਮਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੋਏ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਨਿਕਾਲਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਜਲਾਵਤਨੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਾਪਰੀ, ਜਦੋਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਫ਼ਸਰ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਚੇਤੰਨ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰ ਚਿਮਨ ਲਾਲ ਸੀਤਲਵਾੜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਦੌਰਾਨ ਮਾਇਲਸ ਇਰਵਿੰਗ ਨੇ

ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਸਦੀ ਦਾ ਮਹਾਂ-ਦੁਖਾਂਤ

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਡਾ. ਕਿਚਲੂ ਅਤੇ ਡਾ. ਸਤਪਾਲ ਦੀ ਜਲਾਵਤਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੜਤਾਲ ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਅੰਦੇਸ਼ਾ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਲਾਵਤਨੀ ਦੇ ਬੇਵਕੂਫ਼ੀ ਭਰੋ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਫੈਲੀ ਅਫ਼ਰਾਤਫ਼ਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਿੱਧੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਜੁਆਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨਾਕਸ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ, ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ’ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਜਲਾਵਤਨੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜਲਾਵਤਨੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਉਪਰੰਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਣਾ ਹੀ ਸੀ, ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੜਤਾਲ ਹੋਈ, ਪਰੰਤੂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮਿਊਂਸਿਪਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਮਿਸਟਰ ਜਰਮਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੜਤਾਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਦਅਮਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਿਰਫ਼ ਵਪਾਰ ਬੰਦ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ ਇਰਵਿੰਗ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੁਲ ’ਤੇ ਗੱਲੀ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭੀੜ ਦਾ ਦੰਗਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹਿੰਸਕ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਗਦਾ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਜਲਾਵਤਨ ਕੀਤੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਮੋਮੋਰੇਡਮ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਭੀੜ ਦੀ ਦੰਗਾਰੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਵੀ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਜਲੂਸ ਡੀ.ਸੀ. ਦੇ ਬੰਗਲੇ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੋਇਆ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਯੂਰਪੀਅਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਪਾਰ ਕਰਦਾ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਂਗਾਂ, ਸ਼ੇਟੀਆਂ ਆਦਿ ਕੋਈ ਹਥਿਆਰ ਸਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੰਸਕ ਇਰਾਦਿਆਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ, ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਗੱਲੀ ਵਰ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ’ਤੇ ਯੂਰਪੀ ਵੱਸੋਂ ਦੇ ਜਾਨ-ਮਾਲ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ।

ਆਉਂਦੇ ਦਿਨ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਿਉਹਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਨੇ ਪੂਰੇ ਹੌਸਲੇ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੱਲੀ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਹੰਟਰ ਕਮੇਟੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਨਾਲ ਸ਼ੇਖੀ ਮਾਰੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗੱਲੀ ਚਲਾਈ ਅਤੇ ਗੱਲੀ ਪੂਰੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਚਲਾਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਾੜੀ-ਸੋਟੀ ਗੱਲੀ ਚਲਾਉਣਾ ਉਸ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਮਾਅਨੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੱਖਦੀ।ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਗੱਲੀਬਾਰੀ ਨਾਲ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਸਭ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਨ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਸੁਲਤਾਨ ਅਹਿਮਦ ਖ਼ਾਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਵਲ ਬਦਅਮਨੀ ਜਾਂ ਬਗ਼ਾਵਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਘੋਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਪਰਜਾ ਅਜਿਹੇ ਅਹਿਲਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਤਹਿਤ ਹੈ, ਜੋ ‘ਗੱਲੀ ਚਲਾਉਣ’ ਅਤੇ ‘ਪੂਰੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਗੱਲੀ ਚਲਾਉਣ’ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸ਼ੇਖੀ ਨਾਲ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਆਮ ਦੇਂਗਿਆ ਦੇ ਜ਼ੁਰਮ ਅਤੇ ਬਗ਼ਾਵਤ ਵਰਗੇ ਸੋਗੰਨ ਜ਼ੁਰਮ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਸਮਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਦਦ ਤੋਂ ਹਸਪਤਾਲ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜ ਸਕਦੇ।ਹੱਕੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਜਾਤੰਤਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ’ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਧਰੇ ਗੱਲੀ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪਨਪਣਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਨਿਰਦਈ ਅਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰੀ ਵੀ ਹੈ। ਭਰੋ ਮਨ ਨਾਲ ਇਹ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਬੇਦਰਈ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਖ਼ੂਨ ਡੌਲਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ 500 ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਪੰਡਿਤ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਾਲਵੀਆ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 290 ਮੌਤਾਂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰਾਜੇਹੀਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਚਾਈ ਨੂੰ 3, 4, 5 ਸੌ ਮੈਨ ਕੇ ਕਥੂਲਿਆ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਸੈਂਕੜੇ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਮਾਇਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਿਤਮਜ਼ਰੀਫ਼ੀ ਤੋਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਸਦੀਕ ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 1650 ਗੱਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ 400 ਤੋਂ 500 ਬੰਦੇ ਮਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੀ ਗੱਲੀਬਾਰੀ ਜਿੰਨੀ ਗ਼ੋਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ, ਓਨੀ ਹੀ ਦੁਖਦਾਈ।ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਗ਼ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਭੀੜ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿਰੂਾ ਦੌਰਾਨ ਮੰਨੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਸਲਾ, ਜਿਸ ’ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ 15 ਅਤੇ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ ਇਸ ਦੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਵੀ ਉਹ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਕਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ

ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਕੀ ਇਹ ਨਿਹੱਕੀਆਂ 500 ਮੌਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ, ਗ਼ੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ ਸਨ ? ਕੀ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਮਾਨਵੀ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਣਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ?

ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਦੇ ਹੱਤਕ ਭਰੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕੌਣ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗੱਲੀ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਾਂਗ ਘਿਸਰ ਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਚੌਕਾਂ ਵਿੱਚ ਨੰਗੇ ਕਰਕੇ ਟਿਕਟਿਕੀਆਂ ’ਤੇ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਕੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕੌਣ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਹੌਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ੌਰੀ ਅਸਰ ਹੋਇਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਲਹਿਰ ਫੈਲ ਗਈ। ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਹੋਈ ਹੜਤਾਲ ਪੁਰਅਮਨ ਰਹੀ ਸੀ, ਪਰੰਤੂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨਾਲ ਲੋਕ ਮੁੜ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮਨਸੂਖ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲੈਫ਼ਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਜਲੂਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾਲ ਰੋਡ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਹੋਣ ਲਈ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।ਇਸ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਲੂਸ ਜਦੋਂ ਵਾਪਸ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਗੱਲੀ ਚਲਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਲਾਹੌਰੀ ਗੇਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੁੱਜਣ ’ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਗੱਲੀ ਚਲਾਈ ਗਈ।11 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਲੋਕ ਗੱਲੀ ਨਾਲ ਮਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਮਾਤਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ੋਕ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਤਰਿਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸੀ.ਆਈ.ਡੀ. ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਪਕੜ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਉਤਾਰ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਕਾਰਜ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ ਤਾਂ ਨੇੜੇ ਗਵਾੜ ਵਿੱਚ ਹੀ

ਉਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਮਿਲਟਰੀ ਨੇ ਗੱਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮੱਠੋ-ਪੁਮੱਠੇ ਅਤੇ ਸੂਝਵਾਨ ਨੇਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਲਾ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਲਾਲ, ਪੰਡਿਤ ਰਾਮ ਭੂਜ ਦੱਤ, ਸ੍ਰੀ ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਬਾਰ-ਐਟ-ਲਾਅ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਦਅਮਨੀ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਅਮਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਸੀ, ਪਰੰਤੂ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਸਿੱਲਾ ਮਿਲਿਆ, ਇਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਕਫ਼ ਹਾਂ।

ਲੌਂਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਬਕਾ ਲੈਫ਼ਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਮਾਈਕਲ ਉਡਵਾਇਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਦਰਸ਼ਾਹੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਰਦਾਨ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਗ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਾਈ।ਉਡਵਾਇਰ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਬੈਠਿਆ ‘ਇਡੀਪੋਡੈਟ’ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰੰਤੂ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪ੍ਰਵਿੱਸ (ਐੱਸ ਦਾ ਯੂ.ਪੀ.) ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਬੁੱਧੀਮਾਨੀ ’ਤੇ ਹੱਥ ਨਾ ਧਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਬਕਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕੀਤੀ, ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਅਫ਼ਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦਾ ਦਫ਼ਤਰ ਪੁਲਸ

ਦੀ ਰੋਡ ਤੋਂ ਨਾ ਬਚ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ ਲਗਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਰਗੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬੇਇਸ਼ਾਂ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਾ ਖੜਾ ਨਾ ਵਿਖਾਈ ਦੇਵੇ, ਪਰੰਤੂ ਸਫ਼ਲਤਾ ਨਾ ਮਿਲੀ। ਹਾਂ ਮਦਰਾਸ ਪ੍ਰੋਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗਵਰਧਨ ਦਾਸ ਨੂੰ ਇਸ ਬਿਨਾਹ ’ਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਸਹੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਗੁਸਤਾਖ਼ੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਹੋਣ ਸਦਕਾ ਪੰਡਤ ਰਾਮਭੂਜ ਦੱਤ ਵਾਇਸਰਾਇ ਨੂੰ ਜੇ ਸਕ੍ਰੋਟਰੀ ਆਫ਼ ਸਟੇਟ ਲੈਫ਼ਟ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕੇ ਸਨ, ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ।ਉਸ ’ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਜੇ ਤੀਕ ਉਹ ਵਾਪਸ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਐਂਮੇਂਜੇ।ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲੱਗਭੱਗ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀਆਂ ਬਦਲਾ-ਲਊ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਲੈਫ਼ਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਹੋਈ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ‘ਸਫਲ’ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਕਰਨਲ ਫ਼ਰੈਂਕ ਜੌਹਨਸਨ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਮਨ ਆਈਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।ਕਰਨਲ ਫ਼ਰੈਂਕ ਜੌਹਨਸਨ ਨੇ ਹੰਟਰ ਕਮੇਟੀ ਸਨਮੁੱਖ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ‘ਸਮਰੀ ਕੋਰਟ’ ਵਿੱਚ 277 ਲੋਕਾਂ ’ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਏ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 207 ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ 66 ਨੂੰ ਕੌੜੇ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਕੁੱਲ 800 ਕੌੜੇ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਕੌੜੇ ਖਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੱਕ ਵਿੱਚ ਲਗਾਈ ਗਈ ਟਿਕਟਿਕੀ ’ਤੇ ਨੰਗੇ ਕਰਕੇ ਕੌੜੇ ਖਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੀ, ਪਰੰਤੂ ਕਰਨਲ ਫ਼ਰੈਂਕ ਜੌਹਨਸਨ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਰਾਹੀਂ

ਹੁਕਮ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਹਲਕੀਆਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਅੰਸ਼ਿਤ ਨਾਲ ਲਬਰੇਜ਼ ਸਨ।ਉਹ ਇਸ ਬਿਆਨ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ ਲਗਾਉਣ ’ਤੇ ਬਹੁਤ ਖ਼ੁਸ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਅਮਨ-ਚੈਨ ਕਾਇਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਲੰਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ ਦੀ ’ਪਿਆਰੀ ਧੂਨ ਉੱਤੇ ਗੀਤ ਗਾਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਕੋੜਿਆਂ ਦਾ ਸੁਆਦ ਨਹੀਂ ਚੱਖਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਕਰਨਲ ਫ਼ਰੈਂਕ ਜੌਹਨਸਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਆਲਤਾ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਿਫ਼ਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਿਸਚੇ ਹੀ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਦੇ।

ਲਾਹੌਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਬਾਅਦ ਆਪਾਂ ਕਸੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਹੰਟਰ ਕਮੇਟੀ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਕੁਝ ਤੱਥ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਹੀ ਨਿੱਖਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ :

11 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਕਸੂਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਪਬਲਿਕ ਜਲਸਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੋਲਟ ਐਕਟ ਬਾਰੇ ਤਕਰੀਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣ ਕੇ ਹੜਤਾਲ ਹੋ ਗਈ, ਜੋ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ। ਐੱਸ.ਡੀ.ਓ. ਮਿਸਟਰ ਪੀ. ਮਰਸਡੇਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ 12 ਤਾਰੀਖ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਲੂਸ ਕਾਲੇ ਝੰਡੇ ਲੈ ਕੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵੱਲ ਮਾਰਚ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ। ਜਲੂਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਮਾਲ ਗੁਦਾਮ, ਵੈਗਨਾਂ, ਸਵਾਰੀ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਰੀ ਨਕਦੀ ਲੁੱਟ ਲਈ।ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਖਾਨ-ਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਟੀ ਵਿੱਚ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ।ਕਸੂਰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ’ਤੇ ਇੱਕ ਗੱਡੀ ਰੋਕੀ ਗਈ। ਦੋ ਵੱਜੀ, ਜੋ ਟਰੇਨ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੀੜ ’ਤੇ ਗੱਲੀ ਚਲਾਈ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਭੀੜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਭੀੜ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸਾਥੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਬਦਲਾ ਲੈਣਗੇ।ਉਸੇ ਹੀ ਦਿਨ ਕਪਤਾਨ ਮੈਂਕੌਰ ਦੀ ਕਮਾਨ ਹੇਠ 300 ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ 50 ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਫ਼ੌਜੀ ਕਸੂਰ ਪੁੱਜ ਗਏ ਅਤੇ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਟਾਊਨ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਇੱਕ ਪਬਲਿਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।ਕੁੱਲ 172 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 51 ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੇ ਬਾਕੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੋ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤਰੀ ਨੇ ਗੱਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਣ ’ਤੇ ਉਹ ਰੁਕੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਗੁੰਗਾ ਅਤੇ ਬੇਨਾਮੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ :

ਇੱਕ ਕਵੀ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕੈਪਟਨ ਡੇਵੇਨਨ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਸੀ, ਦੀ ਉਸਤਤ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖੇ। ਕਵੀ ਦੇ ਕਵਿਤਾ ਰਚਣ ’ਤੇ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਦ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਮਿਲੀ। ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਣ ਲਈ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਚਿਨਾਮ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਮੱਧਕਾਲੀ ਯੁੱਗ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ’ਤੇ ਦਰਜ ਇਬਾਰਤ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਮੌਜੂਦਾ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫ਼ਹਿਰਿਸਤ ਬਣਾਉਣੀ ਅਤੇ ਸ਼ੇਖ਼ੀ ਮਾਰਨੀ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਤੋਂ ਡਿੱਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਬਦਤਰ ਸਨ। ਇੱਥੇ ਨਿਹੱਥੀ ਜਨਤਾ ’ਤੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਬੰਬ ਵਰਸਾਏ ਗਏ। ਅਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ।ਆਸ ਹੈ ਅਜਿਹਾ ਮੁੜ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ ’ਤੇ ਬੰਬ ਵਰਸਾਉਣ ਲਈ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਭੇਜੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ’ਤੇ 6 ਬੰਬ ਸੁੱਟੇ, ਪਰੰਤੂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਬੰਬਾਂ ਤੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ 6 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਅਤੇ 6 ਜਣੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ। ਕਰਨਲ ਬ੍ਰਾਇਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਬਾਕੀ ਦੇ 4 ਬੰਬਾਂ ਤੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕੁੱਲ 27 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 11 ਮੌਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘੱਟ ਲਗਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਬੰਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗ